

Zirgu Pasts

Nr. 1 (34)

2010. gada janvāris-februāris

**Latvijas
labākie**

**Zane Jančevska
par zirgiem**

Zane Jančevska
Māra Millera foto

Cena
1,90 Ls

ISSN 1691-4864

9771691486008 034

**Piedalies grandiozā visas Latvijas ražotāju
izstādē „Ražots Latvijā 2010”!**

2010.gada 25. – 27.marts
Olimpiskais Sporta Centrs
Grostonas iela 6b, Rīga

**Uzmanības centrā būs Latvijas ražotājs, neatkarīgi no tā lieluma,
nozīmības vai popularitātes!**

**Šī ir vienreizēja iespēja Jūsu uzņēmuma un ražotās
produkcijas vai pakalpojuma attīstībai!**

Nepalaidiet to garām!

„RAŽOTS LATVIJĀ” mērķi ir:

- piedāvāt eksporta tirgus Latvijas ražošanas uzņēmumiem un pakalpojumu sniedzējiem,
- demonstrēt Latvijā ražoto produktu un pakalpojumu priekšrocības un labākās īpašības,
- radīt vienreizēju iespēju kontaktu veidošanai ar ārvalstu uzņēmējiem,
- stiprināt valsts labklājību, sekmēt sabiedrības izaugsmi un nacionālo pašapziņu.

Izstādi organizē: SIA „KELLE EXPO” www.kelle.lv kelle@kelle.lv
Mob.:(371) 29 17 19 17 Tālr.,Fax:(371) 67 933 593
Juridiskā / pasta adrese: Ozolu iela 3, Jaunmārupe, Mārupes novads, LV-2166
Bankas rekvizīti: AS Swedbank, HABALV22, IBAN: LV96HABA0551014314228

**KELLE
EXPO**
we know the way...

Izturību un sapratni!

Laika posms starp Ziemas saulgriežiem un ziemas sacensību sezonas sākumu daudziem ir atpūtas un pārdomu laiks. Kluss, mierīgs, tajā pašā laikā notikumiem un dzīves pārmaiņām bagāts. Arī zirdzinieku vidē notikušas dažas būtiskas izmaiņas, kas citam sola cerības,

iespējas un panākumus personisko mērķu sasniegšanā, citam tas ir neziņas periods - par to, kas un kā varētu notikt tuvākajā nākotnē. Bet ne jau par to ir runa jaunajā, pirmajā 2010. gada *Zirgu Pasta* numurā.

Šī avīzes numura tēma, protams, ir mūsu labākie Latvijas sportisti, augstie jātnieku sasniegumi un Latvijas vārda nešana starptautiskajā arēnā, par ko mēs lepojamies visi kopā. Nav runa tikai par Andi Vārnu un Airisu Peneli, tie ir arī jaunie sportisti, īpaši izceļami, manuprāt, ir Lindas Ansules un Kristīnes Egles starti – augstas godalgotās vietas un iespēja dzirdēt skanām Latvijas himnu ārpus mūsu valsts robežām.

Reportāžā no Latvijas Jātnieku federācijas gada balles varat iepazīt sešus šī brīža labākos sportistus gan iejādē, gan konkurā. Patiess prieks par pajūgu sekcijas straujo attīstību pagājušajā gadā un federācijas atzinības balvu pasniegšanu tās aktīvistiem. Īpašas emocijas klātesošos pārņēma, kad apbalvošanai tika izsaukti labākie paraolimpiskās iejādes sportisti. Aplausi bija ilgi un sirsnīgi.

Uz *Zirgu Pasta* vāka šoreiz redzama bilde ar Nacionālā teātra aktrisi un patiesu zirgu mīļotāju Zani Jančevsku. Intervijā lasiet aktrises atmiņas no filmēšanās laikiem labi zināmās latviešu kinofilmās, kur saistību atradu arī es, jo piedalījies zirgu vešanā filmēšanai *Vilkaču mantniecē*. Intervijā aktrise pauž savu un meitas pieķeršanos zirgiem, izceļ tās sajūtas, ko cilvēkam spēj dot zirgs.

To, ka jāšanas sports attīstās, apliecina ne tikai jaunizveidotā poniju sekcija, bet arī tik sen apspriestās, iztīrītās amatieru klases izveide. Bet tas nav viss, ko spējam panākt ar mērķtiecīgu darbu. Paralēli pajūgu braukšanai vienu un divu zirgu aizjūgā un zinoši cilvēki veido arī trijjūgus. Lasiet interesantā rakstā, kā Latvijas šķirnes zirgi tiek jūgti vienā no krievu senākajiem aizjūgu veidiem – trijjūgā, kas daudziem braucamo zirgu īpašniekiem esot viens no dzīves mērķiem. Ātrums, azarts, ko dod triju zirgu spēks!

Lasītājiem interesanti varētu būt – kas ir zergs? Zirgs, ponijs vai zebra? Atbilde meklējama mūsu rakstā par zebas hibrīdu kādā Lielbritānijas fermā.

Patiess prieks, ka esam saņēmuši vairākus stāstījumus un fotoreportāžas par to, kā tika pavadīts vecais gads un sagaidīts Jaunais tīģera gads draudzīgajos stalljos un zirdzinieku ģimenēs. Jāpiekrīt JSK *Audruvis* saimnieces teiktajam, ka nedrīkstam tikai žēloties, cik slikti un grūti, tad arī nekā neizdosies. Mans novēlējums – ļoti lielu izturību un savstarpējo sapratni!

Jolanta Lapiņa

Šajā numurā

LATVIJĀ

LJF gada balles

Latvijas Jātnieku federācijas ballē pasniegtas balvas konkursa Latvijas labākais jātnieks 2009 uzvarētājiem **4.-7. lpp.**

INTERVIJA

Konkūriste Kristīne Egļe

Stāstām par Kristīni Egli, kura junioru konkurencē trešo reizi kļuvusi par konkursa Latvijas labākais jātnieks uzvarētāju **8.-9. lpp.**

ĀRZEMĒS

Pasaules kausa izcīņa

Pasaules kausa izcīņas posmu sacensības šķēršļu pārvarēšanā, iejādē un pajūgu braukšanā **14.-18. lpp.**

PERSONĪBA

Zane Jančevska par zirgiem

Aktrise stāsta par savu iepazīšanos ar zirgiem, to līdzdalību filmās un par to, ka arī tagad viņa labprāt dodas izjādēs **28.-29. lpp.**

PIEREDZE

Zirgi ziemā

Padomi pajūgu braucējiem ziemā un simtgadīgā sacensību tradīcija Sanktmoricā **30.-31. lpp.**

ATPŪTAS BRĪDIM

Delakruā gleznas

Slavenā franču gleznotāja darbi, kurus iedvesmojis ceļojums uz Ziemeļāfriku **42. lpp.**

AUREUS KAPITĀLS

Laikraksts *Zirgu Pasts*, izdevējs *Equus partneri*. Iespiests *Dardedze* hologrāfija.

Iznāk reizi mēnesī.

Dace Štrausa – projekta vadītāja +371 26258326, Dace Millere – galvenā redaktore +371 29117718
Inese Ruskule – redaktore +371 26479579, Jolanta Lapiņa – redaktore, mārketingas +371 26544243
Nadina Zavadlilka – foto +353 861922762, Maija Gailīša – maketētāja.

Elektroniskā pasta adrese: info@zirgupasts.lv.

Adrese pasta sūtījumiem:

Latvijas Zirgaudzētāju biedrība, avīzei *Zirgu Pasts*, Republikas laukumā 2, Rīga, LV-1010.

Informācijas pārpublicēšana un izmantošana pieļaujama, ievērojot LR autortiesību likumdošanu un atsaucoties uz *Zirgu Pastu* kā avotu un/vai darba autoru. Jebkāda cita veida informācijas pārpublicēšana, pavairošana un izmantošana komerciālos nolūkos bez SIA *Equus partneri* rakstveida atļaujas aizliegta un uzskatāma par autortiesību pārkāpumu.

Balvas saņem sezonas labākie

Dace Millere

Latvijas Jātņieku federācijas gada balle jau vairākus gadus risinās kultūras namā *Bergī*, un ar katru gadu aug tās dalībnieku skaits.

LJF prezidents Agris Blaus savā uzrunā izvērtēja aizvadīto sezonu. Lieliski, ka mūsu labākie jātņieki guvuši panākumus starptautiskā arēnā. Airisa Penele pirmā no Baltijas valstu jātņiecēm ar labiem panākumiem piedalījies Eiropas čempionātā iejādē, Andis Vārna šobrīd ir trešais Pasaulē kausa Centrāleiropas līgas konkūristu rangā ar cerību startēt līgas finālā. Uzteicamus rezultātus sasnieguši jaunie jātņieki. Tomēr galvenais ir tas, ka, neskatoties uz problēmām, izdevies saglabāt sportistu vēlmi sacensties un organizētāju prasmi rīkot sacensības. Tā aizvadītajā gadā kļuvis arī kuplāks dalībnieku skaits federācijas rīkotajās sacīkstēs. Turklāt augusi jauno jātņieku vēlme startēt un apliecināt sevi. Ļoti aktīvi sākusi darboties jaundibinātā Pajūgu braukšanas sekcija, aizvadītajā gadā nodibināta Poniju sekcija, un tiek spriests par Amatieru klases izveidošanu.

Pasākuma laikā tika apbalvoti konkursa *Latvijas labākais jātņieks* pirmo trīs vietu ieguvēji visās nominācijās, kā arī pasniegtas balvas paraolimpiskās iejādes dalībniekiem un pajūgu braukšanas aktīvākajiem pārstāvjiem.

Koncertu sniedza populārā grupa *Riči*, bija dejas un galvenais - iespēja reizi gadā visiem domubiedriem tikties svinīgā un arī saviesīgā atmosfērā.

Airisa Penele, kura pirmā Baltijas valstīs pagājušajā gadā ieguva tiesības startēt Eiropas čempionātā iejādē, saka paldies Latvijas Jātņieku federācijai un citiem saviem atbalstītājiem par iespēju startēt un sasniegt labu rezultātu.

Māra Millera un
Vladislava Rutkovska fotoreportāža

Valsts labāko aizvadītā gada jātņieku konkūrā Andi Vārnu sveic Latvijas Jātņieku federācijas ģenerālsekretāre Kristīne Lisovska un prezidents Agris Blaus.

Konkursa Latvijas labākais jātņieks 2009 rezultāti

Konkūrs

Pieaugušie

1. Andis Vārna	493*
2. Guntars Siliņš	216*
3. Kristaps Neretnieks	112*
4. Dainis Ozols	110*
5. Andrejs Bistrovs	24*
6. Mairis Penelis	8*
7. Ģirts Bricis	3*-516
8. Aleksandrs Šakurovs	3*-211
9. Santa Maspāne	3*-86
10. Maira Leja	184

Jaunie jātņieki

1. Linda Ansule	779
2. Kristaps Neretnieks	514
3. Linda Viša	466
4. Santa Šteinberga	351
5. Kristīne Egle	280
6. Krista Kliemeta	263
7. Vija Ceriņa	187
8. Roberts Neretnieks	176
9. Lauris Vilde	173
10. Linda Josta	111

Juniors

1. Kristīne Egle	682
2. Linda Viša	575
3. Madara Frēliha	380
4. Santa Šteinberga	327
5. Edīte Vāgnere	260
6. Diāna Indrāne	228
7. Roberts Neretnieks	213
8. Marija Dubrovska	157
9. Lana Kaupuža	138
10. Paula Glāzere	132

Bērni

1. Laura Penele	378
2. Linda Viša	324
3. Patrīcija Kokina	238
4. Anna Raita Vjakska	223
5. Viktorija Juraša	203
6. Marija Dubrovska	189
7. Karīna Pavāre	121
8. Roberts Priedītis	117
9. Anna Beļska	78
10. Elza Muižniece	74

* Pirmie tiek vērtēti maršruti ar 150 cm augstiem šķēršļiem oficiālajās starptautiskajās sacensībās.

Balvas saņem sezonas labākie

Konkursa Latvijas labākais jātnieks 2009 rezultāti

Iejāde

Pieaugušie

1. Airisa Penele	506*
2. Agnese Liepiņa	1141
3. Terēze Rozenberga	776
4. Agnese Kukaine	672
5. Inga Bistrova	530
6. Terēze Pētersone	444
7. Gundega Krigere	411
8. Jūlija Stepanova	348
9. Jūlija Tkačova	306
10. Kristīne Lisovska	294

Jaunie jātnieki

1. Jūlija Stepanova	54
2. Anete Lapina	45
3. Elīna Grundmane	18
4. Jekaterina Mišuta	12

Juniori

1. Marija Dubrovska	42
2. Ance Kozulāne	42
3. Elīna Potaņina	30
4. Signija Hmeļnicka	24
5. Ennija Žuka	18
6. Krista Kukure	15
7. Mārīte Dāvidsone	15
8. Jeļizaveta Želtova	12
9. Māra Meinharte	11
10. Liāna Pelše	10

Bērni

1. Aiga Silavniece	132
2. Ksenija Petrova	66
3. Sindija Galviņa	62
4. Everita Daubure	57
5. Santa Vārenberga	44
6. Marta Brūniņa-Buile	35
7. Kristīne Tverdohļeva	30
8. Jūlija Ezīte	19
9. Paula Grīnberga	18
10. Sabīne Mālere	15

* Pirmie tiek vērtēti Lielās balvas rezultāti oficiālajās starptautiskajās sacensībās.

Sagatavojusi Latvijas Jātnieku federācija.

Labāko trijnieks šķēršļu pārvarešanā pieaugušajiem (no kreisās): otrās vietas ieguvējs Guntars Siliņš, uzvarētājs Andis Vārna un trešās vietas īpašnieks Kristaps Neretnieks.

Mūsu iejādes lieliskākās dāmas (no kreisās): ranga trešās vietas īpašniece Terēze Rozenberga, otrās vietas ieguvēja Agnese Liepiņa un uzvarētāja Airisa Penele.

Pjēdestāls jauno jātnieku konkurencē šķēršļu pārvarešanā (no kreisās): otrās vietas ieguvējs Kristaps Neretnieks, uzvarētāja Linda Ansule un trešās vietas īpašniece Linda Viša.

Balvas saņem sezonas labākie

Iejādes meistarēs jauno jātnieku konkurencē (no kreisās): Elīnas Grundmanes vietā balvu par trešo vietu saņem viņas treniņu biedrene Māra Meinharte, uzvarētāja Jūlija Stepanova un otrās vietas ieguvēja Anete Lapina.

Otro gadu, kad tiek pasniegta balva labākajam grūmam, to saņem Sabīne Mutule, kura ir Airisas Peneles meita un uzticams palīgs.

Iejādes junioru labāko trijotne (no kreisās): trešās vietas ieguvēja Elīna Potaņina, uzvarētāja Marija Dubrovskā un otrā rezultāta īpašniece Ance Kozulāne.

Bērnu konkurencē iejādē uzvarēja Aiga Silavniece (no labās), otro vietu ieguva Ksenija Petrova.

Labākās konkurā junioru konkurencē (no kreisās): uzvarētāja Kristīne Egle, otrās vietas ieguvēja Linda Viša un trešās vietas īpašniece Madara Frēliha.

Jolanta Lapīna un firmas ELF-Hallen vadītājs Baltijas valstīs Jānis Evelons uzklaušījuši orķestra uzaicinājumu dejot.

Konkūrā bērnu konkurencē labākās bija (no kreisās): trešās vietas ieguvēja Patrīcija Kokina, uzvarētāja Laura Penele un otrās vietas īpašniece Linda Viša.

Koncertu sniedza dziedošās ģimenes grupa Riči.

Riču grupas ekstravagantās dejojotājas.

Speciālbalvas saņem pajūgu braukšanas aktivisti (no kreisās): Dace Stūre, Natālija Dreimane, Aiga Ozoliņa un Andis Pavlovskis.

Jau tradicionāli jātnieku gada balle notiek vienlaikus svinīgā un saviesīgā atmosfērā.

Juris Mežnieks un Sergejs Šakurovs balso par jāšanas sportu.

Paraolimpiskās iejādes labākie sportisti (no kreisās): Oskars Lukauskis ar mammu, Rihards Snikus ar treneri Olgu Šelleri un Arina Radziņa.

Sandra Karisa un Leonīds Pavļičenko ir īpaši gandarīti par Zirgu Pasta vāka foto.

Kristīne prot savaldīt arī Švicera zirgus

Dace Millere

Liepājniece **Kristīne Egle** ir viena no perspektīvākajām jaunās paaudzes jātniecēm Latvijā. Viņa šosezon guvusi daudzus panākumus un trešo gadu pēc kārtas konkursā *Latvijas labākais jātnieks* uzvarējusi junioru konkurencē. Bet interesantākais ir tas, ka, trenējoties Lietuvā, Kristīne guvusi iespēju startēt ar Šveices jātnieka Piusa Švicera jaunajiem zirgiem un arī uzvarēt.

– Kuru pati uzskatāt par savu šīs sezonas galveno panākumu?

– Par šīs sezonas galveno panākumu uzskatu sešgadīgā Roila trešo vietu junioru sacensību finālā CSI2*/CSIJYU25-B Katovicē, Polijā, kā arī trešo gadu pēc kārtas iegūto uzvaru konkursā *Latvijas labākais jātnieks* junioru konkurencē. Vēlētos piebilst, ka, trenējoties Lietuvā, man tika dota iespēja jāt un startēt ar Šveices izlases jātniekam Piusam Šviceram piederošajiem zirgiem un izcīnīt uzvaras jaunzirgu konkurencē maršrutos ar vērtējumu uz atzīmēm.

– Kurā vecuma grupā sajūtat vislielāko konkurenci un kuri ir „bīstamākie” konkurenti?

– Ikvienā vecuma grupā ir konkurence, jo katrs sportists, dodoties uz startu jebkurā maršrutā, vēlas parādīt savu labāko sniegumu. „Bīstams” tāpēc man ir jebkurš maršruta dalībnieks. Par saviem nopietnākajiem konkurentiem varu saukt brāļus Neretniekus, Lindu Ansuli, Kristu Kliesmeti un jātniekus no Burtņieku zirgaudzētavas. Ārpus sacensībām sīvākie konkurenti ir kļuvuši man arī par labiem draugiem. Nākotnē ceru atkal uz sacensību vienā maršrutā ar Santu Maspāni, Mārtiņu Kārklīņu, Laumu Birznieci, kuri patlaban dzīvo un startē Vācijā.

– Vai nav sarežģīti startēt vairāku vecuma grupu konkurencē. Kā vērtējat Latvijas Jātnieku federācijas lēmumu to no nākamās sezonas ierobežot?

– Jau no pirmajiem startiem ar labiem panākumiem esmu piedalījies dažādu sportistu un zirgu vecuma grupu konkurencē – ar jaunzirgiem, līdz 16 gadu vecumam, junioriem, jauniešiem, pieaugušajiem. Svarīgākais, lai LJF plānotās izmaiņas veicinātu jāšanas sporta izaugsmi Latvijā.

– Nesen guvāt labus panākumus sacensībās Polijā, kādu pieredzi deva šis starts, un kā jūsu sniegumu, iespējams, novērtēja citvalstu kolēģi, ja šādas sarunas notika?

– Polijā startēju ar ģimenei piederošo sešgadīgo ērzeli Roilu. Piedaloties šāda līmeņa sacensībās, mēs abi guvām lielisku pieredzi, un es iepazīnu arī daudz jaunu draugu no citām Eiropas valstīm, ar kuriem tagad uzturu kontaktus internetā. Izmantojot iespēju, vēlos pateikties Igaunijas jātniekam Gunāram Kletenbergam, Lietuvas jātniekam Benam Gutkauskam un Andriusam Petrovam par atbalstu un palīdzību gan zirgu iesildē, gan iepazīstoties ar maršrutiem.

– Kādi ir jūsu mērķi nākamajā sezonā? Šogad jābeidz vidusskola, – kāda tādā gadījumā būs nākamās profesijas izvēle un kāda vieta turpmākajā dzīvē tiks atvēlēta sportam? Vai domājat par augsta līmeņa karjeru sportā?

– Nākamajā gadā viens no galvenajiem notikumiem tiešām būs vidusskolas absolvēšana, nākamās profesijas izvēle un atkal jauni starti, cenšoties sasniegt pēc iespējas labākus rezultātus. Jāšanas sportam vienmēr manā dzīvē un sirsniņā tiks atvēlēta nozīmīga vieta.

Foto no Kristīnes Egles arhīva

Kristīne Egle

Dzimusi 1991. gada 31. maijā.

Mācās – Liepājas Raiņa 6. vidusskolā 12. klasē.

Ar jāšanas sportu nodarbojas kopš desmit gadu vecuma.

Trenējusies sporta klubos *Favorīts*, *Jura stalli* un *Horsemarket* (Lietuva); trenējusies pie Daiņa Līvmaņa, Daiņa Ozola un kopš 2007. gada – pie Ričarda Vismera Lietuvā.

Startē ar zirgiem Glāsts, Longa, *Concorde* un Roils.

– Jūsu ģimenei pieder seši zirgi. Kā sākās aizraušanās ar zirgiem? Iespēju robežās iepazīstiniet ar saviem vecākiem, jo bez viņu atbalsta taču jums nebūtu iespēja nodarboties ar jāšanas sportu.

– Mūsu ģimenei šobrīd pieder seši zirgi – Singa, Glāsts, Longa, *Concorde*, Roils un *Gucci-S*. Savas apzinātās nodarbības ar jāšanas sportu sāku, ģimenei iegādājoties pirmo zirgu Singu, kurai patlaban jau ir 20 gadu, un tā savas vecumdienas pavada pelnītā pensijā, ganoties pļāvās un izbaudot mūsu mīlestību. Singu iegādājāmies 2002. gadā, un mani pirmie starti bija Kleistu sporta bāzē 2003. gadā. Pirmās sacensības beidzās ar asarām par nepiepildītiem sapņiem, bet arī ar lielu apņemšanos iesākt nepamest. Turpmākajās sacensībās sapratne ar Singu sāka veidoties daudz labāk. Ar trenera Daiņa Līvmaņa prasmīgo padomu un Singas iepriekšējo sacensību pieredzi, kā arī manu centību, mūsu tandēms 2003. un 2004. gada sezonās ieguva 34 rozetes, vairākus kausus un medaļas, kā arī *Liepājas rajona sporta laureāta* titulu 2003. gadā. Bet 2003., 2004. un 2005. gadā veiksmīgi piedalījās Raimonda Indrāna rīkotajā *Videx* balvas izcīņā un 2005. gadā kā galveno balvu savā īpašumā ieguva seglus. Pēc šiem panākumiem mūsu ģimene „saslima” ar visām

Starts sacensībās ar Roilu.

Foto no Kristīnes Egles arhīva

sezonām atbilstošu gripu, kuru var saukt: jāšanas sports.

Jāšanas sports aizrāva gan manus vecākus, gan vecvecākus, palīdzot arī finansiāli. Tētis un mamma rūpējas par zirgu labsajūtu, vecvecāki – par zirgu barības iegādi, kā arī aktīvi interesējas par sportiskajiem sasniegumiem ar mūsu un *Zirgu Pasta* starpniecību. Mans tētis Gundars Egle ir uzņēmējs, bet mamma Daiga Egle strādā valsts iestādē. Galvenais, lai mēs paši justos labi, un labi justos mūsu seši mīluļi. Mēs esam saliedēta komanda – viens par visiem, visi par vienu!

– Liepājas rajonā jāšanas sports tiek pieņemts ļoti daudzus gadus, taču tas, šķiet, nekad nav bijis starp populārākajiem. Kā vērtējat šo situāciju un kāda vienaudžu vidū ir jūsu sporta veida autoritāte? Kāda ir plašākas sabiedrības attieksme un interese?

– Liepājā un tās apkārtnē ir vairāki sporta klubi un piemājas saimniecības, kurās iespējams nodarboties ar jāšanas sportu, bet, manuprāt, to attīstību traucē lielais attālums līdz galvaspilsētai. Galvenokārt, lieli finansiālie izdevumi, kas saistīti ar braucienu, zirgu un jātnieku naktsmājām, dodoties uz sacensībām.

Vieni no zināmākajiem jāšanas sporta centriem mūsu pusē ir *Kentaura stalli*,

Jura stalli, *Stiebriņi*, *Favorīts*, *Priedulāji*. Domāju, ka sabiedrībai ir interese par šo sportu, bet pietrūkst publicitātes medijos.

– Mācāties vienā skolā ar citām Latvijā pazīstamām jātniecēm, vai tas iespējamo?

– Mācos klasē ar matemātikas novirzietni un varu lepoties ar saviem klasesbiedriem, kuri nodarbojas ne tikai ar jāšanas sportu, bet arī futbolu, basketbolu, vieglatlētiķu un citiem sporta veidiem, piedaloties sacensībās ārvalstīs. Mēs esam zinoša, draudzīga un sportiska klase.

– Kā jūs varat raksturot savus zirgus?

– Tas ir mans lieliskais sešinieks: Singa (divdesmit gadu) – „sporta lēģenda” un mamma mazajam *Gucci-S* (divi gadi).

Glāsts (deviņi gadi) – visiem pazīstams kā Bubis. Raksturīgākās īpašības – ruds un arī viltīgs kā lapsa. Nekad neies pakaļ cita nopelnītai rozetei. Pacietīgi noklausījies sev veltīto Latvijas valsts himnu divas reizes Baltijas kausa izcīņas sacensībās Jaunmārupē. Tas ir zirgs ar savu krusttēvu, bijušo sportistu Jāni Švāgeri, kurš neliedz padomu ne jātniekam, ne zirgam, un ir lielās zirgu ģimenes dakteris.

Longa (deviņi gadi) – tumši bēra jaunkundze, kas piedalījies Pasaules kausa sacensību posmā Rīgā jau 2006. gadā. Draudzene Glāstam kopš četrus gadus ve-

cuma. Par labsajūtu liecina pieglaustās ausis. Sportiskie rezultāti atkarīgi no garastāvokļa.

Concorde (septiņi gadi) – tumši ruda kompānijas Princese ar savu raksturiņu, akurāta. Uz rezultātu iet mērķtiecīgi. Roils (seši gadi) – dūkans, ar sirmu astes šķipsnu. Mūsu sešotnes vienīgais „vīrietis”. Maršrutā dodas ar apdomu. Īpašas pazīmes: baidās no lidojošiem kukaiņiem.

Visi mūsu „pieaugušie” sportisti ieguvuši atzīstamus rezultātus gan Latvijā, gan kaimiņvalstī Lietuvā, bet Roils pabijis arī Polijā.

Visbeidzot, visiem vēlu un arī pati cenšos dzīvot pēc principa, ko formulējis psihologs Dens Minando: „Pēc tam, kad esat pieredzējis uzvaru, sāciet visu no sākuma un nedomājiet vairs par saviem iepriekšējiem sasniegumiem. Aizejot līdz augstākajai virsotnei, ir jāgaidīt, lai nokļūtu tur vēlreiz!”

Kristīnes Egles 2009. gada sezonas galvenie panākumi

Ziemas čempionāta II posms

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v.	Longa	1. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v.	Glāsts	2. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (110 cm)	Glāsts	1. v.
Līdz 21 g. v. (120 cm)	Concorde	4. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (110 cm)	Glāsts	1. v.
Līdz 21 g. v. (120 cm)	Longa	4. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 21 g. v. (110 cm)	Concorde	1. v.
Līdz 21 g. v. (110 cm)	Glāsts	2. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 21 g. v. (125 cm)	Concorde	4. v.
Līdz 21 g. v. (125 cm)	Longa	5. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (120 cm)	Glāsts	2. v.
Līdz 21 g. v. (125 cm)	Concorde	1. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (125 cm)	Concorde	1. v.
Līdz 21 g. v. (130 cm)	Concorde	4. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v.	Concorde	3. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v.	Glāsts	1. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (115 cm)	Concorde	1. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (120 cm)	Glāsts	1. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (125 cm)	Glāsts	4. v.
6 g. v. zirgiem (120 cm)	Roils	2. v.
6 g. v. zirgiem (130 cm)	Roils	5. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Jaunzirgi	Roils	7. v.

Maršruts, konkurence	Zirgs	Vieta
Līdz 18 g. v. (130/135 cm)	Roils	3. v.

Citi panākumi

Ziemas čempionāta uzvarētāja 2008. gadā junioru un jauno jātnieku konkurencē.

CSI2* Jaunmārupē/Baltic Riders Tour 2008. gadā divas 1. vietas junioru konkurencē.

2007., 2008. un 2009. gadā konkursa *Latvijas labākais jātnieks* uzvarētāja junioru konkurencē.

Lietuvas atklātā čempionāta uzvarētāja līdz 18 g. v. 2008. gadā.

Kristīne Egle ar *Concorde* distancē.

Māra Millera foto

Kas notiek Kleistu sporta bāzē?

Sagatavoja Dace Millere

Pēc *Zirgu Pasta* redakcijas lūguma atbildi uz jautājumu – kas tagad notiek Lietišķo sporta veidu centrā *Kleisti*, atsaucīgi sagatavoja Latvijas Izglītības un zinātnes ministrijas Sporta departamenta direktore **Agra Brūne**:

– Šobrīd saskaņā ar Ministru kabineta 2009. gada 30. novembra rīkojumu nr. 813 *Par Izglītības un zinātnes ministrijas padotībā esošo sporta politikas īstenošanā iesaistīto valsts aģentūru reorganizāciju* veikta astoņu valsts aģentūru – valsts aģentūras *Jaunatnes Basketbola metodiskais centrs, Latvijas Šķēpa mešanas metodiskais centrs, Specializētā airēšanas sporta skola, Latvijas bērnu un jaunatnes kamaniņu sporta skola, Nacionālais Olimpiskais sporta metodiskais centrs, Lietišķo sporta veidu centrs Kleisti, Kalnu slēpošanas sporta centrs un Hokeja un slidošanas sporta skola reorganizācija (likvidācija).*

Saskaņā ar MK rīkojuma 1.2. punktu līdz 2009. gada 31. decembrim paredzēts reorganizēt (likvidēt) Izglītības un zinātnes ministra pārraudzībā esošās minētās valsts aģentūras.

MK rīkojuma 5. punkts paredz, ka, lai nodrošinātu nepārtrauktību valsts aģentūras *Lietišķo sporta veidu centrs Kleisti* bilanci esošās valsts kustamās mantas uzturēšanā, Izglītības un zinātnes ministrijai noteikts ar 2010. gada 1. janvāri nodot Murjāņu sporta ģimnāzijai valsts aģentūras *Lietišķo sporta veidu centrs Kleisti* bilanci esošo valsts kustamo mantu (tajā skaitā, zirgus, kuri fiziski, protams, arī turpmāk uzturēsies *Kleistos*, – *red.*). Tāpat efektīvāk un racionālāk būtu iespējams izmantot arī valsts īpašumā esošos nekustamos īpašumus. Attiecībā uz nekustamā īpašuma Rīgā, *Kleistu* ielā 75 turpmāko apsaimniekošanas modeli viens no risinājuma variantiem ir nodot minēto nekustamo īpašumu lietošanā par maksu (nomā), vienlaikus nosakot līgumā nomnieka pienākumu nodrošināt sporta bāzu pieejamību attiecīgo sporta veidu (jāšanas, modernās piecīņas, paukošanas un BMX riteņbraukšanas) pārstāvjiem (sporta federācijām). Šāda modeļa izvēle pamatojama arī ar faktu, ka šobrīd minētajā nekustamajā īpašumā uz nomas un citu līgumu pamata jau darbojas dažādas sporta organizācijas, t.sk., biedrības *Latvijas Jāšanas federācija* un *Latvijas Modernās piecīņas federācija*.

Saskaņā ar MK rīkojuma 7.1. apakš-

Māra Millera foto

punktu Izglītības un zinātnes ministrijai jānodrošina iepriekš minēto valsts aģentūru audzēkņiem iespēja turpināt treniņus attiecīgajā sporta veidā. Saistībā ar valsts aģentūras *Lietišķo sporta veidu centrs Kleisti* funkciju izvērtēšanu, konstatēts, ka Latvijā darbojas arī citas profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādes, kuras piedāvā atsevišķas profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas, kādas īsteno minētā aģentūra. Tādējādi vismaz daļai no audzēkņiem būtu iespējas turpināt sporta nodarbības līdzīga profila profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, bet likvidējamās aģentūras treneriem būs iespējas turpināt darbu attiecīgajā atzītajā sporta federācijā. Līdz ar to arī aģentūras audzēkņiem būs iespējas turpināt treniņus attiecīgajā sporta veidā, tādējādi nodrošinot

treniņu darba nepārtrauktību.

Saskaņā ar MK rīkojuma 9. punktu IZM izveidota likvidācijas komisija, kas veic MK rīkojuma 1. punktā minēto valsts aģentūru materiālo un finanšu līdzekļu inventarizāciju, sastāda slēguma bilanci, nosaka mantas vērtību un saistību apjomu, nodod finanšu līdzekļus, mantu, saistības un lietvedību attiecīgi Murjāņu sporta ģimnāzijai, Izglītības un zinātnes ministrijai un Izglītības kvalitātes valsts dienestam, kā arī nodrošina nepieciešamo dokumentu nodošanu Latvijas Valsts arhīvā un Personāla dokumentu valsts arhīvā.

MK rīkojuma 10. punkts paredz, ka ar valsts aģentūru reorganizāciju (likvidāciju) saistītie izdevumi tiks segti no attiecīgajai aģentūrai piešķirtajiem valsts budžeta līdzekļiem.

Valsts aģentūra pārtop par sporta centru

No 1. janvāra par *Kleistu* sporta centra vadītāju kļuvis **Ēvalds Goba**. Kopš 1972. gada viņš, vadot sporta dzīvi Rīgas rajonā, bijis dažādos amatos, sākot no sporta biedrības *Vārpa* līdz Rīgas rajona Sporta iniciatīvu centra vadītājam. Tas ļāvis un licis iepazīt arī jāšanas sportu. Par pašreizējo situāciju *Kleistos* viņš stāsta:

– Ar 2010. gada 12. janvāri veiktas nepieciešamās izmaiņas, un *Kleistu* sporta bāze pārtapusi par Murjāņu Sporta ģimnāzijas Sporta centru *Kleisti*. Jau ar 2009. gada 31. decembri tika likvidētas vairākas valsts aģentūras sporta jomā, tajā skaitā *Lietišķo sporta veidu centrs Kleisti*. Darbinieki tika atlaisti likumā paredzētajā

kārtībā. Bet, tāpat kā lielā rūpnīcā, *Kleistos* notiek nepārtraukts darba process – zirgi jābaro, sportistiem jātrenējas... Paldies visiem cilvēkiem, kuri šobrīd bez īpašas skaidrības par nākotni uzņēmušies šo procesu nodrošināšanu. Treniņu darbu organizē Indra Gabaliņa, un esmu pateicīgs viņai par to. Janvāra vidū (saru- na notika 13. janvārī, – *red.*) vajadzēs slēgt trīspusējos līgumus starp Izglītības un zinātnes ministriju, Latvijas Sporta federāciju padomi un konkrēto sporta federāciju vadībām par turpmāko sadarbību, jo treneru algas būs jāmaksā federācijām, bet grāmatvedība tiks centralizēta MSG. *Kleistos* vajadzētu veidoties sadarbībai ar trīs sporta veidu – jāšanas, modernās piecīņas un BMX riteņbraukšanas pārstāvjiem. Ceru, ka tas izdosies veiksmīgi!

Trijjūgi brauc arī Latvijā

Inese Ruskule

Ziema daudziem ir viens no skaistākajiem gadalaikiem, jo īpaši, ja ir daudz sniega. Parasti tad zirgu cienītāji uzmeklē savas kamanas un ragavas, lai steigtu baudīt ziemas priekus. Tā vien šķiet, ka arī paši zirgi gaida jautros izbraucienus kamanās, jo tad var sajusties daudz ašāki un staltāki.

Lai gan trijjūgs ir sena tradīcija plašajā Krievijā, tomēr arī Latvijā daudziem zirgu īpašniekiem to izveidošana ir viens no dzīves mērķiem. Trijjūgs ir viens no krievu senākajiem aizjūgu veidiem. Tas bija paredzēts, lai tālus pārbraucienus veiktu pēc iespējas ātrāk. Trijjūgs ir vienīgais aizjūga veids, kurā zirgi iet atšķirīgās gaitās. Centrālais (vidējais) zirgs iet ātrā, noteiktā rikšu gaitā, savukārt abiem sānu zirgiem jāiet auļos. Visbiežāk Krievijā par vidējo zirgu izvēlas ērzeli, bet sānos – kastrātus. Šī aizjūga veida mehānisms ir tāds, ka sānu zirgi ar saviem auļiem it kā nes uz priekšu vidējo zirgu, kas iet rikšu gaitā. Tā zirgi lēnāk nogurst, bet visu laiku tiek uzturēti salīdzinoši liels ātrums. Trijjūga ātrums vidēji ir 45-50 km/h.

Kāpēc Latvijā ir izveidoti trijjūgi? To mēs centāties uzzināt no Ivetas Sarmanovas un Jeļenas Stašules.

Iveta Sarmanova, Gulbenes novads, Kalniena:

– Trijjūgs tapa vairāk savam priekam. Ideja radās, skatoties krievu filmas, kurās pa sniegotiem plašumiem traucas trijjūgi zvaniņu skaņu pavadījumā. Tas ir tik aizraujoši un skaisti! Aizvadītajā gadā trijjūgam izmantojām Latvijas zirgu šķirnes

Štašuļu ģimenes komanda.

braucamā tipa ķēves. Vidējā – galvenā ķēve ir 11 gadus veca (ar pieredzi), viena no sānos jūgtajām ķēvēm ir astoņus gadus veca (arī ar pieredzi jāšanas sportā un pajūgu braukšanā), savukārt otrs sānos esošais zirgs ir jaunzirgs – trīssarpus gadus veca ķēve, kas jau bija apjāta, tāpēc sākām to apmācīt braukšanā pajūgā, kas ļoti veiksmīgi arī izdevās. Trijjūga iebraukšanas process bija salīdzinoši īss – nepilni divi mēneši. Iespējams tāpēc, ka ķēves savā starpā bija ļoti draudzīgas, tās sajūdzt kopā, nekādas problēmas neradās.

Šogad vairāku iemeslu dēļ mums nācās iebraukt trijjūgu, kura sastāvs mazliet mainījās. No iepriekšējā sastāva tika pārdota jaunā ķēvīte, tāpēc ziemas sākumā braucu

ar divām palikušajām ķēvītēm, tā izveidojot divjūgu. Kā jau nojaušat, – mums pietrūka viena zirga! Bet, tā kā arī *Zirgu Pasts* vēlējas saņemt kvalitatīvākas bildes nekā iepriekšējā gadā, nolēmu riskēt – pie ķēvēm kā trešo pieliku savu četrus gadus veco Latvijas braucamā tipa ērzeli, kas ir iejāts un iebraukts. Protams, tas nebija labākais variants, bet citas iespējas nebija. Uztraucāties arī par to, kā ērzelis spēs iet vienā tempā ar ķēvēm, apmācībai bija tikai pāris dienu. Galarezultātā secināju, ka tas ir izcils ērzelis, ļoti universāls. Jau pirmajā iebraukšanas dienā mēs guvām baudījumu, braucot skaistā trijjūgā.

Varbūt Latvijā kādreiz arī būs trijjūgu sacensības, kā tas notiek Krievijā!

Jeļena Stašule, Kaunatas novads:

– Trijjūgā ir iebraukti trīs līdz piecus gadus veci Krievijas rikšotāju šķirnes krustojuma zirgi. Savstarpēji tie ir draudzīgi, visi no viena tēva – Krievijas rikšotāju ērzeļa Hamleta. Sākumā zirgus iebraucām divjūgos, tad arī pamazām sākām jūgt kā trijjūgu. Protams, tas nav viegli – vadīt trīs straujus rikšotājus, tāpēc parasti vadām trijjūgu divatā.

Lielākoties to darām tāpēc, lai priecētu tūristus un visus interesentus, kuri apmeklē Rāznas Nacionālā parka teritoriju, kā arī Rēzeknes pilsētu. Cilvēki vienmēr ļoti priecājas, ieraugot trijjūgu. Braucot ar to, izjūtas ir daudz citādākas, nekā vizinoties viena zirga pajūgā. Tas tomēr ir triju zirgu spēks!

Cerams, ka trijjūgu skaits Latvijā arvien palielināsies, lai varētu sagādāt prieku lielākam interesentu skaitam!

Trijjūgu vada Iveta Sarmanova.

Foto no Ivetas Sarmanovas arhīva

Foto no Jeļenas Stašules arhīva

Tradīcijas Zirgaudzētavā Kocēni

Dace Stūre

Jau desmito gadu tieši 25. decembrī SIA *Zirgaudzētavā Kocēni* notiek Ziemassvētku eglītes svinības. Tas ir tradicionāls pasākums ar priekšnesumiem, ar atskatu uz paveikto, ar klientu apsveikšanu un *Zirgaudzētavas Kocēni* gada labākā jātnieka balvas piešķiršanu. Uz svinībām aicināti visi interesenti ar saviem draugiem un ģimenēm. Sanākušo pulciņš ar katru gadu kļūst arvien kuplāks, jo jāšanas sports Latvijā attīstās.

Šogad mēs, zirgaudzētavas saimnieces, Dace Stūre un Maija Kleinberga savus viesus sagaidījām tāpat kā 2000. gadā. Pie manēžas bija iekurts ugunskurs, uz kura vārijās tēja, karstvīns un zirņi, bet staļļos bubināja zirgi un gaidīja apmeklētāju sarūpētos kārumus. Vislielākais pārsteigums katru gadu ir jātnieku sagatavotie priekšnesumi ar zirgiem, jo tie tiek iestudēti lielā slepenībā un, tāpat kā viesi, arī mēs tos pasākumā redzam pirmo reizi. Skatoties priekšnesumus, sirdi pārņem gandarījums, jo ar prieku var vērot, ka zirgaudzētavas izveidē ieguldītais darbs nav velts. Tu redzi, kā mazie jātnieki izaug, kā viņi kļūst par sportistiem vai vienkārši par cilvēkiem, kuriem patīk zirgi. Un nu pēc desmit gadiem var vērot, kuriem pašiem jau ir bērni, bet viņi vēl arvien nāk pie mūsu zirgiem. Tas iepriecina, un šie priekšnesumi ir labākā dāvana gan mums, saimniecēm, gan mūsu trenerei Olgai, gan jātnieku draugiem un ģimenēm.

Jaukās Kocēnu raganiņas.

Varam vien nobrīnīties par jātnieku izdomu, – kas tik nav bijis aizvadītajos gados: gan 24 zirgi manēžā vienā shēmā, gan skaistas astoņas jātnieces baltos svārkos, gan priekšnesumi kovboju stilā, gan staļļa zirgi nokrāsoti par zebrām, uz kurām jā bez segliem un iemauktiem, gan iestudēta izrāde *Spoks*, gan princeses, eņģeļi un velni. Spriedām, kas tad vēl būs šogad? Pārsteigums atkal neizpalika. Šogad pie mums ieradās divi panku baikeri, kuriem zirgi uz vietas griezās kā īsti moči, rūķis, kas demonstrēja iejādes elementus, bet beigās nodzisa gaisma un, kad tā atkal iedegās, manēža bija pilna ar divpadsmit raganiņām zirgos, kuras izpildīja ļoti profesionāli sagatavotu iejādes shēmu. Kā gan lai par to nepriecājas!

Vēlāk pasākuma laikā atskatījāmies uz 2009. gadā paveikto, un ir prieks par di-

Manēžā ierodas „baikeri”.

viem jaunajiem Latvijā vaislai atzītiem ērzejēm *Capučīno* un *Cristāls* no *Cattio*, kas Tērvetē ērzeļu skatē ieguva abas godalgotās vietas. Prieks par aizvadītā gada sporta sasniegumiem, par kuriem tika cildināta Guna Vasiļjeva ar zirgu Goltjērs, kura Latvijas ziemas čempionātā kopvērtējumā un Latvijas Jātnieku federācijas kausa izcīņas kopvērtējumā izcīnījusi pirmo vietu pirmo sezonu startējošo zirgu konkurencē, un ar *Cartini*, kas pieder Mārai Loginai, ieguvusi abos šajos rangos sesto vietu sešgadīgo zirgu konkurencē. Sveicām Anci Kozulāni, kura iejādē kopvērtējumā junioru grupā Latvijā ieguvusi otro vietu, kā arī Martu Brūniņu-Buili un Paulu Grinbergu, kuras guvušas atzīstamus rezultātus bērnu konkurencē iejādē, bet pati saimniece Dace Stūre piedalās nesen aizsāktajā sporta veidā pajūgu braukšanā. Par *Zirgaudzētavas Kocēni* labāko jātnieku šogad tika nominēta Laila Bergsone. Taču vislielākais cildinājums par šiem sasniegumiem pienākas trenerei Olgai Vasiļjevai, kura visus desmit gadus ir kopā ar *Zirgaudzētavas Kocēni* jātniekiem. Pēc svinīgās uzrunas notika klientu apsveikšana un mielošanās ar zirņiem un kliņģeri.

SIA *Zirgaudzētavas Kocēni* kolektīvs novēl *Zirgu Pasta* lasītājiem laimīgu Jauno gadu, un lai katram ir tāds prieciņš, kaut neliels, kas spēj sasildīt sirdi līdz laimes asarām!

Sporto arī Jaungada naktī

Linda Viša

Jauno gadu sagaidīju kopā ar draugiem savās mājās *Liepenēs*. Tieši pusnaktī es biju zirga mugurā, bet visu nakti mēs nodarbojāmies ar visādām sportiskām aktivitātēm: braucām ar sniegdēli un ragaviņām aiz mašīnas pa piebraucamo ceļu un pa biezo sniegu gājām uz kājnieku tiltu pār Gauju, kas atrodas netālu no *Liepenēm*.

Foto no Lindas Višas arhīva

Oskari zemnieku saimniecībā Lielceri

Sabīnes Mutules teksts un foto

Kā katru gadu zemnieku saimniecībā *Lielceri* notika Ziemassvētku pasākums, kurā bija aicināti piedalīties staļļa jātnieki un zirgu īpašnieki. Svinēšana notika jauko kaimiņu *Pakavciema* pirtīnā. Šis gads bija īpašs, jo *Lielceros* tika pasniegtas slavenās Oskara balvas. Zināms, ka zelta statuetes parasti saņem pasaules izcilākie kino jomā.

Lielceru Oskari gaida savus īpašniekus.

Kopumā nominācijas bija sešas (katrā nominācijā piecas filmas): labākā gada filma, labākais vīriešu lomas aktieris, gada labākais tērps, labākais filmas *make-up*, labākā ārzemju filma un labākā asa sižeta filma.

Par labākajiem no labākajiem tika atzīti:

* Labākā gada filma (filma *Ilgais ceļš uz Londonu* – aktieri Airisa Penele, Mairis Penelis, Laura Penele un Sabīne Mutule);

* Labākais vīriešu lomas aktieris (filmā *Pirms vētras* – Andis Vārna);

* Gada labākais tērps (filmā *Austrālija* – Patrīcija Kokina);

* Labākais filmas *make-up* (filmā *Pirms vētras* – Baiba Dinsberga);

* Labākā ārzemju filma (filma *Pārvērtības* – Lāsma Landmane);

* Labākā asa sižeta filma (filma *Izlaušanās ar Viskiju* – Pavlovsku ģimene).

Ciņa bija spraiga, uzvarētāji solīja filmu turpinājumus, piemēram, labākās asa sižeta filmas nominācijas uzvarētāji *Izlaušanās ar Viskiju* galvenie aktieri – Pavlovsku ģimene domā par jaunu seriālu, kura galvenajā lomā būtu, protams, slavenais Latvijas draivīga karalis – Viskijs.

Lielceru saimnieks Mairis Penelis aktieriem (jātniekiem) pateicās par uzticību zemnieku saimniecībai *Lielceri* un novēlēja jaunajā gadā censties sasniegt iecerētos

Pasākuma gaitā notika sportiskas atrakcijas.

mērķus. Vakara gaitā notika arī dažādas sportiskas atrakcijas.

Zemnieku saimniecībai *Lielceri* 2010. gads solās būt spraigs un īstas Holivudas filmas scenārija cienīgs.

Ziemassvētku pasākums Tīrainē

Linda Ansule

Ziemassvētku pasākums zemnieku saimniecībā *Tīraines staļļi* notika 19. decembrī. Programma bija ļoti daudzveidīga un interesanta gan skatītājiem, gan arī sportistiem un nomas grupas dalībniekiem. Lai gan gaisa temperatūra nebija no patīkamākajām un siltākajām, par spīti aukstumam, četrus pēcpusdienā sveču apgaismotā manēžā sākās viesu uzņemšana.

Kad bija sapulcējušies skatītāji, varēja sākties arī pats pasākums.

Pirmais priekšnesums bija figurālā jāšana mūzikas pavadībā, kuru izpildīja četri dalībnieku pāri, kas iesildīja un sagatavoja publiku tālākajai programmas norisei. Skatītāji varēja vērot dažādas stafetes, kā arī paši tajās piedalīties, izmēģinot savus spēkus pakavu mešanā, lēkšanā ar maisiem, kā arī piparkūku ēšanā. Viens no priekšnesumiem bija *Masku parāde*, kurā dalībnieki bija sagatavojuši dažādus tērpus. Tie beigās tika vērtēti un atzīti par labākajiem, spriežot pēc skatītāju ovācijām un aplausiem. Interesantu priekšnesumu rādīja četri dalībnieku pāri, kuri izpildīja figurālo lēkšanu mūzikas pavadībā, iejūtoties reindžera un cietumnieku tēlos. Visus pārsteidza priekšnesums *Kas ir paslēpies kastē?* To bija sagatavojusi Aleksandra Rusecka, kura labi prot atdarināt dažādu dzīvnieku balsis, tā-

dējādi liekot skatītājiem atminēt – kas tiek attēlots. Vakara noslēgumā notika augst-

lēkšanas sacensības. Tajās piedalījās pieci sportiskie pāri, un augstākais pārvarētais šķērslis bija 1,50 m. Pasākuma laikā skatītāji varēja sasildīties, dzerot karstos dzērienus, ēdot štovētus kāpostus, klausoties jauniešu grupas dziedājumā un piedaloties izklaides stafetēs. Ziemassvētku eglīte z/ *Tīraines staļļi* noritēja jaukā un sirsnīgā svētku noskaņā. Paldies visiem, kuri piedalījās un ieradās, lai kopā padarītu šo svētku laiku pozitīvāku un sirsnīgāku!

No redakcijas. Piebildsim, ka augstlēkšanas sacensībās uzvarēja pati informācijas autore Linda Ansule ar Lemonu.

Balvu saņem Zirgaudzētava Kocēni

Zirgu Pasts aicināja jūs pastāstīt par savām Ziemassvētku vai Jaungada svinībām staļļī vai sporta bāzē. Paldies par reportāžām, publicējam interesantākās no tām.

Bet dāvanu – maisu zirgu barības no *Eggersmann* jaunās produktu līnijas *Hay Cubes* saņems *Zirgaudzētava Kocēni*.

Redakcija

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Londona, 15.-21. decembris, konkūrs

Rolex FEI Pasaules kausa izcīņas kvalifikācijas maršrutā, ko prezentēja H&M, Londonas Olimpijas arēnā bezbailīgā un ļoti ātrā jājiņā pārleķšanā uzvarēja holandiešis Ēriks van der Vleutens ar desmit gadus veco kastrātu *VDL Groep Tomboy* no *Emilion* – zirgu, ar kuru Ēriks cer atgriezties Nīderlandes konkūrā izlasē. Bez izcila lēciena zirgam piemīt arī nejauks paradums maršruta laikā spert, tā zaudējot dažkārt tik dārgās sekundes simtdaļas. Ēriks gan skaidro, ka *Tomboy* sper vienīgi tad, ja viņš liekot zirgam kustēties ļoti ātri, bet parasti tā nenotiekot. Šo zirgu Van der Vleutens noskatījis jau kā sešgadnieku, taču tā īpašnieks to nav gribējis pārdot, un tikai pirms pusotra gada zirgs beidzot nonācis Ērika īpašumā.

Kopā pārleķšanas maršrutā piedalījās 11 jātnieki. Īru sportists Kians O'Konors ar *Rancorrado* leca pirms Ērika van der

Vleutena un, šķiet, sasniedza tādu rezultātu, ko neviens nevarēs pārspēt, tomēr holandiešis bija mazliet ātrāks. Pārleķšanas maršrutos šāda līmeņa sacensībās visu izšķir sekundes simtdaļas. Pēdējā startēja populārā franču jātniece Penelope Leprevosta ar deviņus gadus veco ērzeli *Mylord Carthago HN*, kas izjāja tīri un ierindojās trešajā vietā. Lai arī cik liela nebūtu vēlme uzvarēt savās mājās, angļis Bens Mahers ar *Robin Hood*, izlecot tīri arī pārleķšanā, ieguva vērtīgus punktus Ženēvas finālam, tikai par naga tiesu apsteidzot piektās vietas ieguvēju šveicieti Piusu Šviceru ar *Carlin*, bet diemžēl ierindojās tikai ceturtajā vietā. Pārleķšanas pirmos trīs šķēršļus Bens veica salīdzinoši ātri, tomēr straujo tempu nevarēja izturēt līdz galam, jo, kā teica jātnieks, *Robin Hood* nav ātrs zirgs un pārleķšanās ar to vienmēr jācinās.

Kita Houghton/FEI foto

Ēriks van der Vleutens ar *VDL Groep Tomboy* uzvar Rolex FEI Pasaules kausa kvalifikācijas sacensībās Londonā.

Kita Houghton/FEI foto

Penelope Leprevosta ar *Mylord Carthago*HN* trešajā vietā Rolex FEI Pasaules kausa posmā Londonā.

Aicina brīvprātīgos

Pasaules Jāšanas sporta spēļu organizēšanai ASV Kentuki štātā no 25. septembra līdz 10. oktobrim tiek meklēti aptuveni tūkstotis palīgu. Organizācijas komitejas pārstāve Melissa Gembla stāsta: „Meklējam brīvprātīgos, kuri palīdzēs šīs spēles padarīt par veiksmīgu pasākumu, vienalga, kādas prasmes tiem piemīt. Ir vajadzīgi biļešu pārdevēji, vietu ierādītāji, palīgi pie informācijas stendiem u.t.t. Lai spēles veiksmīgi noritētu katru dienu, katrs cilvēks ir svarīgs.“ Visi brīvprātīgie palīgi saņems firmas *Ariat* formas ietēru, ieejas atļauju Pasaules Jāšanas sporta spēļu teritorijā un ēdināšanas talonus.

Interesenti var reģistrēties sekojošā adresē: www.alltech-feigames.com/volunteer

Pasaules kausa kvalifikācijas maršruts

1. Ēriks van der Vleutens (Nīderl.)	<i>VDL Groep Tomboy</i>	0/0 s.p./35,08 s
2. Kians O'Konors (Īrija)	<i>Rancorrado</i>	0/0 s.p./35,66 s
3. Penelope Leprevosta (Francija)	<i>Mylord Carthago*HN</i>	0/0 s.p./35,97 s
4. Bens Mahers (Lielbritānija)	<i>Robin Hood W</i>	0/0 s.p./36,07 s
5. Pius Švicers (Šveice)	<i>Carlina</i>	0/0 s.p./36,77 s
6. Natale Kiaudani (Itālija)	<i>Seldana di Campalto</i>	0/0 s.p./37,89 s
7. Maikls Vitikers (Lielbritānija)	<i>GIG Amai</i>	0/4 s.p./35,16 s
8. Svante Johansons (Zviedrija)	<i>Saint Amour 1125</i>	0/4 s.p./36,34 s
9. Geirs Guliksens (Norvēģija)	<i>L'Espoir</i>	0/4 s.p./37,45 s
10. Kevins Stauts (Francija)	<i>Le Prestige St Lois</i>	0/4 s.p./38,06 s
11. Malins Barjards-Johnsons (Zviedr.)	<i>H&M Actrice W</i>	0/8 s.p./36,83 s

Kita Houghton/FEI foto

Kians O'Konors ar *Rancorrado* otrais Rolex FEI Pasaules kausa posmā Londonā.

Pasaules kausa izcīņa

Mehelena, 26.-30. decembris, konkūrs

Japānis Eikens Sato sagādāja milzu pārsteigumu Pasaules kausa septītajā posmā Mehelenā, uzvarot ar desmit gadus veco ērzeli *BV Project Cartoon Z* pārlekšanas maršrutā, kurā piedalījās vēl astoņi pasaules klases sportisti. Relatīvi mazpazīstamais 23 gadus vecais jātnieks no Nagano pārvāra patiesi grūto Lusjena Sommersa sastādīto pārlekšanas maršrutu ar jauniešiem raksturīgu entuziasmu, atstājot aiz sevis irietī Džesiku Kurtēnu ar viņas lielisko ķēvi *Castle Forbes Libertina* otrajā vietā, bet mājinieku Patriku Makentiju ar *Ever Mury Marais Z* – trešajā. Apbalvošanā Sato izskatījās tik atturīgi „vēss”, it kā pie šādām uzvarām būtu pieradis, tomēr vēlāk ar drebošu

balsi teica, ka viņam ir visbrīnumainākais zirgs un ka viņu pavadījusi veiksmē. Eikena zirgs nav tikai vienkārši zirgs, bet arī draugs. Sato pēdējos piecus gadus dzīvo un trenējas Grobendonkā, Beļģijā pie zirgu pārdevēja un trenera Akseļa Vērloja, kurš regulāri trenē japāņu jātniekus. Eikens jau salīdzinoši ilgus gadus ir trenējies jāšanas sportā, taču tikai ar *Cartoon* iegādi Zangerhaides zirgaudzētavā pirms gada viņa karjera varēja turpināties visaugstākajā līmenī. Iepriekš bez lieliem panākumiem viņš piedalījies Āhenes Jāšanas sporta spēlēs un olimpiskajās spēlēs Honkongā, bet jātnieka plānos ietilpst startēt šogad Pasaules Jāšanas sporta spēlēs Kentuki.

Pasaules kausa kvalifikācijas maršruts

1. Eikens Sato (Japāna)	BV Project Cartoon	0/0 s.p./38,82 s
2. Džesika Kurtēna (Īrija)	Castle Forbes Libertina	0/0 s.p./39,31 s
3. Patriks Makentijs (Beļģija)	Ever Mury Murais Z	0/0 s.p./39,78 s
4. Pilāra Kordona (Spānija)	Herald	0/0 s.p./42,21 s
5. Kristiāns Almanis (Vācija)	Taloubet Z	0/4 s.p./39,39 s
6. Penelope Leprevosta (Francija)	Carthago	0/4 s.p./40,50 s
7. Dirks Demērsmanis (Beļģija)	Cicero Van Paemel	0/4 s.p./43,41 s
8. Īvs Vanderhaselts (Beļģija)	Van'T Steenputje	0/8 s.p./45,76 s
9. Kevins Stauts (Francija)	Silvana	4 s.p./67,55 s
10. Riks Hemeriks (Beļģija)	Quarco de Keramars	4 s.p./ 67,66 s

Turpmākie Rolex FEI Pasaules kausa posmi

21.-24. janvāris	Leipciga Vācijā
28.-31. janvāris	Cīrihe Šveicē
5.-7. februāris	Bordo Francijā
11.-14. februāris	Vigo Spānijā
25.-28. februāris	Gēteborga Zviedrijā
25.-28. marts	Herogenboša Nīderlandē
Fināls 14.-18. aprīlis	Ženēva Šveicē

Čempionu tūre

Sagatavoja Dace Štrausa

GCT (*Global Champions tour*) aizsākās 2006. gadā, kad olimpietis - konkūra jātnieks no Nīderlandes Johanness Augustinuss Petruss Tops jeb, isāk sakot, Jans Tops izdomāja, ka šim sporta veidam ir vajadzīgs jauns pozitīvs impulss. To viņš nolēma panākt, radot sacensību sēriju, kurā sacenstos pasaules labākie konkūristi, un piesaistot mediju uzmanību.

Jo lielāku vērību sacensībām pievērsa prese, televīzija un citi mediji, jo straujāk auga sponsoru vēlme ieguldīt naudu šajā pasākumā. No 2008. gada tam pievērsās arī *Rolex*. Tagad šis turnīrs izvērties par sacensību sēriju ar vislielāko balvu fondu jāšanas sportā.

Konkūra sacensību sērijas patronese ir Atina Onasis de Miranda.

2010. gada sezonā klāt nākušas vēl divas pilsētas, kas apņēmušās organizēt GCT sacensības – Milāna Itālijā un Šantilija Francijā. Sērijas fināla saimiece Riodežaneiro būs Atina Onasis de Miranda.

GCT sacensību kalendārs

7. – 9. maijs	Spānija, Valensija
13. – 16. maijs	Vācija, Hamburga
20. – 23. maijs	Itālija, Milāna
10. – 12. jūnijs	Francija, Kannas
24. – 26. jūnijs	Monako, Montekarlo
1. – 3. jūlijs	Portugāle, Eštorila
23. – 25. jūlijs	Francija, Šantilija
13. – 15. augusts	Nīderlande, Valkensvārda
26. – 29. augusts	Brazīlija, Riodežaneiro

Uzvarētājs Mehelenas Pasaules kausa izcīņas posmā Sato Eikens ar *Cartoon Z* saņem Rolex pulksteni.

Džesika Kurtēna ar *Castle Forbes Libertina* Mehelenā otrā.

Dirka Karemana/FEI foto

Dirka Karemana/FEI foto

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Londona, 15.-16. decembris, iejāde

Holandietis Edvards Gāls ar *Totilas* Lielās balvas brīvas izvēles programmā jau atkal uzstādījis kārtējo vērtējuma rekordu, kad ceturtajā Pasaules kausa izcīņas posmā Londonā *Olimpijas* lielajā hallē sniedza priekšnesumu, kas patika gan tiesnešiem, gan skatītājiem, par to saņemot 92,30%. *Totilas* piemīt izcilas ritmiskas un elastīgas gaitas, un tas spēj izpildīt perfektas gaitu pārejas. Edvards Gāls domā, ka *Totilas* ļoti patīk viņam veltītā skatītāju uzmanība, tādēļ dažkārt tas zaudējot koncentrēšanos, lai pavērotu, kas notiek apkārtne. Nākamās sacensības *Totilas* paredzētas tikai finālā Hertogenbošā, Nīderlandē no 25. līdz 27. martam.

Ne tik viegli gāja otrai sportistei no Nīderlandes - Adelindei Kornelisena, kura vienmēr deklarē, ka viņa jānot tikai, lai

uzvarētu, un pirms starta nemaz nepieļaujot, ka varētu iegūt arī kādu citu vietu nekā pirmo. Varbūt ir pareizi tā sevi noskaņot, tomēr šoreiz viņas *Parzival* bija nervozs un sasprindzis, un nebūt nerādīja labāko, ko spēj. Par to gan Kornelisena vēlāk teica, ka, ja tā būtu noticis vēl pirms gada, diez vai viņa varētu turpināt jāt programmu, bet šoreiz viņai izdevies zirgu savaldīt un novest savu frīstailu līdz laimīgām beigām. Tomēr, neskatoties uz to, holandiešu pāris ieguva otro vietu.

Priecīgs par savu sniegumu bija arī trešās vietas ieguvējs - britu favorīts Karls Hesters ar *Liebling II*, kas pašmāju skatītājus iepriecināja ar lielisku izpildījumu Toma Džonsa mūzikas pavadījumā, pārspējot pats sevi un uzstādot personīgo rekordu, kas pārsniedz iepriekšējo pat par 5%.

Lielās balvas brīvas izvēles programmas rezultāti

1. Edvards Gāls (Nīderlandē)	<i>Totilas</i>	92,300%
2. Adelinde Kornelisena (Nīderlandē)	<i>Parzival</i>	82,050%
3. Karls Hesters (Anglija)	<i>Liebling II</i>	78,450%
4. Laura Behtolšeimere (Lielbritānija)	<i>Andretti H</i>	77,350%
5. Ričards Deivisons (Lielbritānija)	<i>Hiscox Artemis</i>	75,150%

Adelinde Kornelisena ar *Parzival* Londonā otrajā vietā.

Edvards Gāls, jānot ar *Moorland Totilas*, uzvar FEI Pasaules kausa kvalifikācijas sacensībās Londonā.

Frankfurte, 17.-20. decembris, iejāde

Ziemassvētku atmosfērā, dziesmām skanot, notika Pasaules kausa posma sacensības iejādē Frankfurtes *Meses* hallē. Pirmo reizi savā karjerā Pasaules kausa posmā uzvarēja Imke Šellekena-Bartele no Nīderlandes.

Imkes ar *Hunter Douglas Sunrise* (*Singular Joter x Wether*) veiktā shēma izcēlās ar precīzām, taisnām līnijām un vienmērīgumu izpildījumā. Kļūda tika pieļauta pēc riskantiem paplašinātiem lēkšiem, kad *Sunrise* nespēja uzreiz pāriet uz sakopotiem lēkšiem, kā arī kļūdījās kāju maiņā vienā tempā, kad izpildīja to trīs tempos.

Tā kā sacensībās startēja vairāk nekā 15 jātnieki, par šo uzvaru 32 gadus vecā Šellekena-Bartele saņēma 20 ieskaites punktus. Edvards Gāls par uzvaru Londonā ieguva 18 punktus, bet Grunsvena Lionā - vien 14, jo startēja tikai deviņi dalībnieki. Imke, protams,

priecājās par iegūtajiem punktiem, tomēr nenoskaņojas tam, ka varētu piedalīties Pasaules kausa fināla sacensībās, tā kā no vienas valsts var startēt tikai trīs sportisti, un diez vai ir iespējas apsteigt Kornelisenu, Gālu vai Grunsvenu.

Rādīt labāko, ko spēj, noskaņota vācu jātniece Monika Teodoresku. Viņa padarīja labu darbu ar Eiropas čempionāta komandas zirgu *Whisper*. Īpaši labi izskatījās pieņemšanas, lai gan arī tās tika izpildītas starp sakopotiem rikšiem un pasāžu.

Pēc šīm sacensībām viņa nolēmusi kādu laiku ieturēt pauzi un tad vēl sakrāt kādus punktus, lai būtu droša par savu vietu finālā. Pēc sacensībām Frankfurtē Teodoresku uz brīdi bija pirmajā vietā posmu kopvērtējumā.

Aiz viņas sekoja Adelinde Kornelisena, Edvards Gāls, Matiass Rāts un piektajā pozīcijā - Anke van Grunsvena.

Lielās balvas brīvas izvēles programmas rezultāti

1. Imke Šellekena-Bartele (Nīderlandē)	<i>Sunrise</i>	81,450%
2. Monika Teodoresku (Vācija)	<i>Whisper</i>	77,900%
3. Natali Zu Sajen-Vitgensteina (Dānija)	<i>Digby</i>	77,500%
4. Ellena Šultena-Baumere (Vācija)	<i>Donatha S</i>	76,900%
5. Helēna Langehanenberga (Vācija)	<i>Responsible</i>	75,100%

Pasaules kausa izcīņa

Mehelena, 26.-27. decembris, iejāde

Nedēļu pirms sacensībām Beļģijā īsā laikā sasnīga neparasti bieža sniega kārta – vairāk nekā 30 centimetru. Zem tās sabruka 80% no staļļa teltīm. Taču sacensību organizētāji nepadevās, un Pasaules kausa posms varēja sākties paredzētajā laikā.

Holandiešu jātniece Imke Šellekena–Bartele ar *Hunter Doudlas Sunrise* 2009./2010. gada Pasaules kausa kvalifikācijas posmos guvusi jau otro uzvaru. Tagad viņa ar 40 punktiem kopvērtējumā ieņem vietu aiz Monikas Teodoresku un Adelindes Kornelisenas, kurām ir vienāds punktu skaits – 41 un kuras atrodas Pasaules kausa posmu kvalifikācijas galvgalī.

Otrs notikums, ar ko iezīmējās sacensības Mehelenā, bija Izabellas Vertas atgriešanās starptautiskajā sacensību arēnā. To viņa izdarīja spoži un ar rudo milzi *Warum Nicht* ierindojās otrajā vietā. Verta bija

sacensībām gatava, neskatoties uz neseno bērna piedzimšanu. Verta pati atzina, ka, jājot frīstailu, viņas vainas dēļ bijušas kļūdas lēkšos, tomēr viņa ir ļoti laimīga, ka var atgriezties šāda līmeņa sacensībās. Izabella jāja savus zirgus vēl divas nedēļas pirms bērna dzimšanas un bija atpakaļ segļos ļoti drīz pēc dzemdībām.

Tā Izabella sakarā ar bērna piedzimšanu nejāja kopā vien kādas četras nedēļas, piebilstot, ka jāšana ir viņas atkarība. Tomēr tūlīt pēc sacensībām viņa steidzās prom, cik ātri vien var, pie sava dēliņa Frederika.

Trešo vietu ieņēma holandiešu Dženete Hāzena ar *Nartan*. Jāņem vērā, ka Hāzena, lai gan pārstāv Nīderlandi, dzīvo Beļģijas ziemeļos, un tur bija izveidojušies tādi laika apstākļi, kuru dēļ viņa ieradās sacensību vietā divas dienas vēlāk, nekā bija paredzējusi. Aizputināto ceļu dēļ sportistei nebija iespēju izbraukt no savas fer-

FEI foto

Izabella Verta ar *Warum Nicht* atgriežas starptautiskajā sacikšu arēnā ar otro vietu Pasaules kausa izcīņas posmā Mehelenā.

mas arī, lai apmeklētu manēžu, kur viņa parasti trenējas. Tāpēc Hāzenas sniegums ir vēl jo vairāk uzteicams.

Nepaveicās holandiešu Adelindei Kornelisenai, kad viņas *Parzival*, labi uzsākot brīvas izvēles programmu, pārejā uz soļiem izbāza mēli un nesavāca to līdz pat shēmas beigām, kad notika atsveicināšanās. Mēles izbāšana nozīmē to, ka zirgs pretojas. Tas visai bieži notiek ar zirgiem, kas tiek jāti, izmantojot rollkūru kā treniņmetodi. Tiesnešiem šajā gadījumā tas ir jāņem vērā un jāsamazina atzīme ikreiz, kad viņi redz izbāztu mēli.

Taču šoreiz tiesneši bija pilnīgi apjukuši. Holandiešu arbitrs Jans Peterss, lai gan arī redzēja šo problēmu, par tehnisko

izpildījumu deva nesamērīgi augstu vērtējumu – 73%. Pārējie tiesneši sniegumu vērtēja par desmit procentiem zemāk. Rezultātā Kornelisenai ieņēma tikai 11. vietu.

Lielās balvas brīvās izvēles programmas rezultāti

1. Imke Šellekena – Bartele (Nīderlande)	Sunrise	82,20%
2. Izabella Verta (Vācija)	Warum Nicht	81,85%
3. Dženete Hāzena (Nīderlande)	Nartan	77,85%
4. Karola Kopelmane (Vācija)	Le Bo	75,85%
5. Jorens Devro (Beļģija)	Apollo Van Het Vijvershof	74,60%

FEI foto

Trešās vietas ieguvēja Mehelenā Dženete Hāzena ar *Nartan*.

Pasaules kausa kopvērtējums pēc sešiem posmiem

1. Adelinde Kornelisenai	41
1. Monika Teodoresku	41
3. Imke Šellekena-Bartele	40
4. Dženete Hāzena	39
5. Edvards Gāls	35
6. Matiass Aleksanders Rāts	35
7. Anke van Grunsvena	34
8. Āts Van Esens	32
9. Hubertuss Šmits	27
10. Patriks Kitels	26

Turpmākie Pasaules kausa posmi iejādē

22.- 23. janvāris	Amsterdamā Nīderlandē
20.-21. februāris	Neiminstere Vācijā
26.-27. februāris	Gēteborgā Zviedrijā
Fināls 25.-27. marts	Hertogenboša Nīderlandē

Pasaules kausa izcīņa

Sagatavoja Dace Štrausa

Mehelena, 26.-30. decembris, pajūgi

Beidzot tas izdevies! Pēc trim Pasaules kausa izcīņas posmiem šajā sezonā, kad holandietis Koss de Ronde finišā nonāca otrās aiz Boida Eksela, viņš Beļģijā sakāva neuzvaramo austrālieti. Viņa tautietis Ijsbrads Šardons uzstācīs atgriešanos uz sportiskajām virsotnēm ar savu jauno Līpicas zirgu komandu, ierindojoties otrajā vietā. Trešajā - Stokholmas posma uzvarētājs zviedrs Tomass Ēriksons.

De Rondem gan šīs sacensības nebija veiksmīgas jau no sākuma, kad pirmajā braucienā viņš sajauc vārtu secību vienā no maratona tipa šķēršļiem. Viņš ne tikai saņēma 20 soda sekundes, bet arī ne visai ērti pirmo numuru startam galvenajā, Pasaules kausa ieskaites maršrutā. Šoreiz Koss de Ronde brauca lielā ātrumā, kas deva viņam iespēju pēdējam doties uzvarētāju maršrutā. Pēc tam, kad gan Ēriksons, gan Šardons nogāza pa bumbiņai, de Ronde vadīja savu izcilo komandu preti uzvarai.

Ijsbrandam Šardonam šī bija debija ar jauno zirgu komandu, ko viņš gada nogalē iegādājās no sava ungāru kolēģa Jozefa Dobroviča. Trīs lipiciāņus Šardons bija sajūdzis kopā ar savu pieredzējušo KWPN zirgu. Pēc ceturtais un piektās vietas Hannoverā un Štutgartē Šardons saprata, ka komandā kaut kas ir

jāmaina, lai atkal spētu uzvarēt de Rondi un Ekselu vismaz nākamajā sezonā.

Bijušais Pasaules kausa sacensību dalībnieks, šoreiz *wild card* braucējs beļģis Gerts Šrijvers ieņēma ceturto vietu. Viņš ir pazīstams ar to, ka brauca ar arābu-frīzu krustojuma zirgiem, taču tagad kopš iepriekšējās vasaras izmanto arī Holandes siltasiņu zirgus. Šoreiz Beļģijas čempions un Pasaules kausa posmu medaļu ieguvējs brauca ar jauktu komandu, kas sastāvēja gan no KWPN, gan arī arābu-frīzu zirgiem.

Kvalifikācijas sacensību līderis Boids Eksels šoreiz startēja ar *wild card*. Daudz netrūka, ka pirmajā braucienā viņš izdarītu tādu pašu kļūdu kā de Ronde, taču Eksels laikus pamanīja neprecizitāti un, ekipāžu atkāpinot, izbrauca pareizi. Diemžēl pēc šāda manevra labais kontakts bija zaudēts, un turpmākajā maršrutā nokrita piecas bumbiņas. Tas gan neietekmēja viņa līderpozīciju Pasaules kausa kopvērtējumā, jo *wild card* braucēji nesāņem punktus. Tagad Eksels savu sacensību sezonu ir beidzis un dosies garā atvaļinājumā uz dzimto Austrāliju līdz pat finālam Ženēvā aprīlī.

Arī Koss de Ronde Pasaules kausa sērijas sacensībās šajā sezonā nepiedalīsies un ļaus komandai atpūsties līdz Ženēvas finālam.

Uzvarētājs Mehelenas posmā holandietis Koss de Ronde.

Ijsbrands Šardons no Nīderlandes ar savu jauno zirgu komandu ierindojās otrajā vietā.

Trešā vieta zviedram Tomasam Ēriksonam.

Rezultāti Mehelenā

1. Koss de Ronde (Nīderlande)	239,22
2. Ijsbrands Šardons (Nīderlande)	244,92
3. Tomass Ēriksons (Zviedrija)	255,79
4. Gerts Šrijvers (Beļģija)	133,89 <i>wild card</i>
5. Kristofs Zandmanis (Vācija)	135,30
6. Teo Timmermanis (Nīderlande)	138,54
7. Boids Eksels (Austrālija)	148,09 <i>wild card</i>

Turpmākie Pasaules kausa posmi

21.-24. janvārī	Leipciga Vācijā
5.-6. februārī	Bordo Francijā
Fināls 14.-18. aprīlī	Ženēva Šveicē

www.pajugubrauksana.com

PASAULES BRAIDZĀŠANAS FEDERĀCIJA (PBJF)

Latvijas paraolimpiskā komanda startē Krievijā

Darja Tihomirova

Neskatoties uz vispārējo ekonomisko krīzi, paraolimpiskais sports Latvijā turpinā attīstīties. Pagājušā gadā Latvijas Invalīdu jāšanas federācija sadarbībā ar Latvijas Jātnieku federāciju un Latvijas Paraolimpisko komiteju sarīkoja trīs nacionālā mēroga sacensības. Tajās piedalījās jātnieki no z/s *Tiraines stallī*, Baldones kluba *Telfas* un Kleistiem.

Par 2009. gada interesantāko notikumu varētu uzskatīt Latvijas paraolimpiskās komandas piedalīšanos Krievijā rīkotajās sacensībās. Tās notika no 3. līdz 5. decembrim Maskavā. Mūsu komandas sastāvā bija trīs Latvijas labākie paraolimpiskie jātnieki: Oskars Lukauskis, Rihards Snikus un Arina Radziņa.

Sportisti startēja ar organizētāju piedāvātajiem zirgiem, kas izrādījās visai grūti pārbaudījums. Pirmajā treniņā visiem trim mūsu sportistiem nebija viegli, jo tā bija neierasta sacīkšu vieta, un zirgi arī bija pavisam sveši. Bet jau nākamajā dienā sacensību laikā mūsu jātnieki sasniedza labus rezultātus.

Rihards Snikus startēja ar temperamentīgo zirgu *Linkolns* un sasniedza lielisku rezultātu - 56,86%, kas bija trešais labākais sacensībās. Oskars Lukauskis devās laukumā ar ķēvi Azālija. Diemžēl uzstāšanās laikā zirgs nobijās no trokšņa, un Oskars

Latvijas paraolimpiskās iejādes komanda (no kreisās): trenere Olga Šellere, Rihards Snikus, Darja Tihomirova, Arina Radziņa un Oskars Lukauskis.

gandrīz nokrita, tomēr jātnieks spēja noturēties seglos un varēja turpināt shēmu. Viņa rezultāts nebija augsts - 48,82%, taču pēc treneres uzskatiem sportists ir pelnījis uzslavu, jo pats spēja kontrolēt situāciju, nenobijās un turpināja cīņu par godalgotām vietām. Arina Radziņa startēja uz tās pašas ķēves. Viņai tas bija pirmais starts ar savu zirgu, un meitene lieliski tika galā ar savu uzdevumu - 57,65%.

Sportistiem bija iespēja piedalīties šajās sacensībās, pateicoties projektam *Adaptīvais jāšanas sports*, ko atbalsta SIA *E. Gulbja laboratorija*, SIA *Alpha-Osta* un SIA *Ei-rokonsultants*.

Oskars Lukauskis startē Maskavas sacensībās.

Foto no Darjas Tihomirovas arhīva

Foto no Darjas Tihomirovas arhīva

FEI starptautisko bērnu sacensību fināls Abudabi

Dace Štrausa

Apvienotajos Arābu Emirātos - Abudabi notikušajās FEI starptautiskajās bērnu sacensībās konkūrā uz goda pjedestāla dominēja jaunie sportisti no Sirijas. Zelta medaļu saņēma Mohmeds Jabri, bet bronzas - Hadi Nizams, mājiņnieku pārstāvis Aveša Al-Šamsi ieguva sudraba godalgu.

Fināls notiek jau 14. gadu pēc kārtas, un arī 1999. gadā tas risinājās Abudabi. Šoreiz šeit ar cerībām uzvarēt satikās jaunie jātnieki vecumā no 12 līdz 14 gadiem, kuri gada laikā bija piedalījušies dažādās kvalifikācijas sacensībās. Finālā 16 talantīgi bērni ieguva tiesības piedalīties sacensībās Abudabi, kur viņi sacentās ar vēl citiem 12 jātniekiem no Persijas līča reģiona - Sirijas, Katāras, Sauda Arābijas, Jordānijas, no kuriem katrs uz sacensībām līdzī nēma divus zirgus, lai tos sacensību dalībnieki varētu izlozēt. Pārējās pārstāvētās valstis bija: ASV, Bolīvija, Čīle, Brazīlija, Kanāda, Kolumbija, Francija, Vācija, Jaunzēlande, Dienvid-

frika un Krievija.

Skatītāju vidū bija princis Faisals Abdullahs Ibn Mohameds Al Sauds, kurš vēlējās noskatīties, kā tiek izcīnīta viņa sagādātā balva. Sacensības vēroja arī FEI prezidente princese Haja.

Pirmajās un otrajās kvalifikācijas sacensībās uzvarēja un otro vietu ieguva jātnieks no Čīles Tomass Munozs, bet arī līča valstu jātnieki bija pirmajā piecniekā. Finālā piedalījās 14 jaunie atlēti,

Fināla uzvarētājs Mohmeds Jabri

bet septiņi no viņiem varēja saņņot par uzvaru, jo izpelnījās iespēju piedalīties pārleķšanā, lai noskaidrotu uzvarētāju. Veiksme uzsmaidīja jātniekiem - no Sirijas Mohamedam Jabri, kurš ieguva zelta medaļu ar desmitgadīgo zirgu *Al-Abhar*, bet bronzas medaļu saņēma Hadi Nizams ar *Sakher*. Abi zirgi pieder vienam īpašniekam - Ahmedam Hamšo. Otrā vieta un sudraba medaļa tika AAE pārstāvim Avešam Al-Šamsi, kurš jāja ar ķēvi *Ograaf d'Adriers*, kas maršrutu veica bez kļūdām tāpat kā zelta medaļas īpašnieks. Septiņus gadus vecā ķēve pieder šeiham Sultanam Bin Khalifam Al Nahjanam.

Atvadu sacensībās piedalījās 13 jātnieki, un tas bija ātruma maršruts, kurā startēja tie bērni, kuri neiekļuva finālā. Skatītāji bija iepriecināti, kad uzvarēja jaunā jātiece no AAE Madelaine Vilsonē ar *Carinio 7*, nenogāžot nevienu šķērslī. Otro vietu ieņēma čiliete Rozario Diaza, bet trešajā sekoja jātnieks no Krievijas Aleksejs Filipovs.

Organizētāju foto

Jātnieku eglīte Audruvī

Ingas Miķelsones teksts un foto

Joniški, 23. decembris, konkūrs

Lietuvā, jāšanas sporta klubā *Audruvis* norisinājās *BHVŽAA Kaledine Taure 2009* sacensības jāšanas sportā konkūra disciplīnā. Sacensības tiesāja Inga Miķelsone, komentēja pazīstamā *Lietuvas balss* – Virģis Ramanausks, maršrutus sastādīja Ivo Miķelsons no Latvijas.

Tā kā arī Lietuvā bija atnākusi ziema, un to varēja just pēc zemās temperatūras laukā, sacensības tika pārceltas no 19. uz 23. decembri, cerot uz labākiem laika apstākļiem. Tāpēc dalībnieku skaits nebija liels, jo šajā pašā dienā sacensības notika arī Viļņā, un aukstums bija nobiedējis ne tikai lietuviešu, bet arī latviešu sportistus.

Taču pavērot un gūt pieredzi bija ieradusies daži sportisti no Latvijas – Līga Pētersone, Santa Maspāne, Roberts Neretnieks, kurš palīdzēja arī maršrutu sastādītājam Ivo Miķelsonam. Vienīgais startējošais Latvijas jātnieks bija Juris Bregže, kurš gan pārstāvēja JSK *Audruvis* un jau pirmajā maršrutā startā ar piecus gadus veciem zirgiem ar šķēršļu augstumu 115 cm ieguva piekto vietu ar zirgu *Ceniba*. Par uzvarētāju kļuva Židrūns Garbenis ar *Flora*.

Otrajā maršrutā junioriem līdz 18 gadu vecumam ar šķēršļu augstumu 115 cm pirmo vietu izcīnīja Dovile Matulīte ar zirgu *Hermīnas*, otrajā vietā – Goda Kujalīte ar zirgu *Bossanova*, trešajā vietā – Bens Jakubaitis ar zirgu *Charlie Vits*.

Trešais maršruts, kā jau svētkos, bija maskās bērniem līdz 14 gadu vecumam ar šķēršļu augstumu 80 cm. Tērci bija dažādi – kādam krāšņāki, kādam atturīgāki, taču visi bija interesanti. Šajā maršrutā pirmo vietu izcīnīja Monika Kurlīte ar zirgu *Flora*, otrajā vietā – Vaida Prikockaite

Benu Gutkausku ar *Quick Jet* sveic Dariusss Jakubaitis.

Audrone Petraitiene (centrā), sacensību atbalstītājs Dariusss Jakubaitis un (no labās) Lana Kaupuža – Kosta Gaigala palīgs.

Andriuss Buzs ar *Venēciju*.

ar *Lavel*, trešais – viens no jaunākajiem sacensību dalībniekiem Naglis Jakubaitis ar *Fantas*.

Ceturtais maršruts bija interesants gan jātniekiem, gan skatītājiem. Dalībnieki startēja pa pāriem, un katra labākais jātnieks sacentās ar nākamā pāra labāko, un tā – līdz tika noskaidrots uzvarētājs, kurš bija Kristups Petraitis ar *Lucky Boy*. Maršruts bija aizraujošs, un cīņa par uzvaru spraiga, tāpēc organizētāji nolēma apbalvot visus šī maršruta dalībniekus.

Galvenajā, piektajā maršrutā ar šķēršļu augstumu 125 cm 22 jātnieku konkurencē par uzvarētāju kļuva Andriuss Buzs ar zirgu *Venēcija*, otrajā vietā – Bens Gutkausks ar *Quick Jet*, trešajā vietā – Daniels Gutkausks ar *Caruso Gut*.

Pēc sacensībām visi dalībnieki un skatītāji tika sirsnīgi aicināti pie svētku galda, kur sumināja arī tās dienas jubilāru JSK *Audruvis* sportistu Kostu Gaigalu. Lai arī sacensības šeit nenotiek pirmo reizi, mājinieki atkal pārsteidza ar Ziemassvētku noskaņām atbilstoši izrotāto manēžu un, protams, ar krāšņo egli, kura bija novietota manēžas vidū. Tas sacensību atmosfēru padarīja vēl svinīgāku. Kopumā pasākums bija ļoti jauks. Nobeigumā gribētu pievienoties JSK *Audruvis* saimnieces Audrones Petraitienes teiktajiem vārdiem:

– Ja mēs tikai žēlosimies, cik mums ir slikti un grūti, tad arī nekas neizdosies. Bet, ja tu pats esi pozitīvi noskaņots un tev apkārt ir atsaucīgi draugi, tad kopā mēs varam sarīkot šādus svētkus!

Zemkopības ministrs Jānis Birznieks

Sagatavoja Dace Millere

Zirgu Pasta 25. numurā stāstījām par vienu no Latviešu Zemnieku savienības dibinātājiem un Zirgaudzētāju biedrības pirmo valdes priekšnieku Arturu Alberingu. Viņu aizvadot mūžībā, 1939. gadā runu teica toreizējais mūsu valsts zemkopības ministrs **Jānis Birznieks**. Ar izjustu sapratni par to, ko Alberings paveicis zirgkopības jomā, kā arī par to, kas mums, latviešiem, ir svarīgs. Mūsu publikācijā rodas vēlme atkārtot Birznieka sacīto, jo šie vārdi atkal ir aktuāli: „Darbs nekad nav bijis viegls. Mēs, latvieši, vienmēr darbu salīdzinām ar ciņu. Un ciņa nav tikai tā, kurā asinis plūst, ciņa ir arī visur tur, krietni ļaudis savu darbu dara. /../ Nepietiek ar to, ka zemi mīl; nepietiek, ka mēs savu tautu, savu valsti mīlam. Mums priekš viņām ir jāstrādā. Un zemi īsti mīl tikai tas, kas zemi kopj, kas sevi upurē zemei. /../ Gadu simtus mierā dzīvos latviešu tauta, ja latviešu tautas locekļos šī brīvības alkme, šī brīvības saglabāšanās vēlēšanās būs iekalta sirdīs, ja tā būs ģimenēs, mūsu jaunatnē un ģimenēs.” Vēlējāmies uzzināt vairāk par cilvēku, kurš sacījis šos vārdus pie Latvijas pirmā Zirgaudzētāju biedrības priekšnieka atdusas vietas. Informāciju sniedza Bārtas muzeja vadītāja **Dina Kundziņa**, atļaujot sekojošā materiāla publicēšanu (to veicam saīsināti).

No Bārtas pagasta vecākā par ministru

Jānis Birznieks bija Kārļa Ulmaņa valdības zemkopības ministrs (1934-1940). Tēva mājās gūtās zināšanas, prasmes un atziņas, kā arī rakstura rādītājs, ir kļuvis par labu pamatu savas vietas atrašanai dzīvē. Tas ļāva Jānim Birzniekam kļūt par veiksmīgu māju saimnieku, Bārtas pagasta vecāko, pēc tam Saeimas deputātu un, visbeidzot, pat par zemkopības ministru.

Pēc vāciešu gūsta, karam beidzoties, Jānis Birznieks 1919. gadā atgriezās savās dzimtajās mājās *Lejas Birzniekos* un atjauno kara laikā izpostīto saimniecību.

1921. gadā Jānis Birznieks iestājās Latvijas Zemnieku savienībā, vēlāk kļuva par Bārtas pagasta valdes priekšsēdētāju. Šajā amatā darbojās līdz 1928. gadam, kad kļuva par 3. Saeimas deputātu. Būdam par Bārtas pagasta vecāko, organizēja skolas ēkas būvniecību Bārtā.

1928. gada lauku nekustamās mantas vērtēšanas veidlapa nr. 13 liecina, ka Birznieku īpašumā bijusi 18 ha aramzeme - 3276 Ls vērtībā, 4 ha pļavas (2.-3. šķira) - 320 Ls vērtībā, ganības un krūmāji (6.-7. šķira) - 100 Ls vērtībā, kā arī 4 ha t.s.,

nederīgā zeme. Salīdzinot ar citām Bārtas saimniecībām, *Lejas Birznieki* pēc platības nebūt nebija lielākā, kā arī te nebija visaugstāk novērtētā aramzeme, tomēr Jānis Birznieks *Lejas Birzniekus* izveidoja par spēcīgu paraugsaimniecību. To apliecina gan godalga, kas saņemta pirmajā Zemkopības ministrijas rīkotajā zemnieku sētu sacensībā 1929. gadā, gan bijušo saimniecības strādnieku atmiņas.

Paraugsaimecība Lejas Birzniekos

Anna Savele, Birznieku krustmeita, atceras, ka „vasarās brauca uz *Lejas Birzniekiem* daudz ekskursantu. Katru svētdienu vismaz viena grupa, citreiz pat pa trīs grupām. Brauca apskatīties, kā racionāli saimniekot.”

Lopkopis Kārlis Smalkais *Lejas Birzniekus* raksturo kā priekšzīmīgu un ekonomiski spēcīgu saimniecību ar algotu darbaspēku: „Algoja divus laukstrādniekus, lopkopi, cūkkopi, pavāri, un dārznieku. Saimniecībā bija visas ēkas ar sakņu un augļu pagrabiem, neliels augļu dārzs, puķu dārzs, ko aprūpēja dārznieks. Bija atsevišķa govju kūts ar 15 slaucamām govīm, ar dažām audzējamām telēm un sugas bulļi, kas importēti no Dānijas. Atsevišķi bija cūku kūts, kurā turēja barojamās cūkas un sivēnmātes. Saimniecībā vēl bija atsevišķa telpa, kur novietoja traktor un visas lauksaimniecībā izmantojamās mašīnas. Bija zāles plāvējs, labības plāvējs, sējmašīna un

Lejas Birznieku saimniecība – ministra dzimtais mājas un paraugsaimniecība.

labības kuļmašīna. To savām vajadzībām izmantoja arī apkārtējie zemnieki. Dzīvojamā māja bija desmit istabām. Apakšējā stāvā septiņas, augšējā stāvā trīs. Ēku apkurināja ar malku, bija ievilkta elektrība un kanalizācija. Ūdeni visām telpām sūknēja vēja rotors, kurš atradās starp saimniecības ēkām pagalmā.”

Te bija arī labākā toreiz pieejamā tehnika. Ziemā ar kādreiz zirgiem darbināmo kuļmašīnu, kurai bija pierīkots dzinējs, pakaišus sadrupināja.

Laukus apstrādāja ar traktoru un trim darba zirgiem. Anna Savele atmiņās ap-

Foto no Bārtas muzeja arhīva

Jānis Birznieks

Dzimis 1895. gada 18. novembrī Liepājas apriņķa Bārtas pagasta *Lejas Birzniekos*.

1916.-1917. gadā iestājās latviešu strēlniekos. Nokļuš vāciešu gūstā Dilemenē.

Pēc kara 1919. gadā atgriezās mājās un atjauno kara laikā izpostīto *Lejas Birznieku* saimniecību. Saņem godalgu Zemkopības ministrijas sarīkotajā zemnieku sētu sacensībā 1929. gadā.

1922.-1928. gados ir Bārtas pagasta valdes priekšsēdētājs.

1928. gada rudenī kā LZS kandidāts tiek ievēlēts 3. Saeimā, 1931. gada rudenī - 4. Saeimā.

1934. gada 20. maijā kļuva par zemkopības ministra biedru. 1935. gada 11. jūlijā tiek iecelts par zemkopības ministru.

1941. gada 14. jūnijā izvests uz Sibīriju - Vjatlagu.

Miris 1955. gada 5. oktobrī Novoselovā, Krasnojarskas apgabalā. Tur arī apglabāts.

Apbalvots ar Trīs zvaigžņu III un IV šķiras ordeņiem, Igaunijas Ērģļa I šķiras ordeni, Beļģijas Leopolda ordeni u. c.

raksta šos trīs zirgus: „Viens bija sirms. Tā arī viņu sauca Sirmis. Divi bija brāļi, burtsiski sarkani kā ķiršogās. Tie bija Puika un Robis. Tādā sarkanā krāsā zirgus nebija redzējuši ne tolaik, ne arī tagad.

Turpinājums 22. lpp.

Zemkopības ministrs Jānis Birznieks

Turpinājums no 21. lpp.

Sākumā zirdziņiem bija grūtāk, bet, kad pārveda traktor un ratus ar gumijas riteņiem, tad zirdziņiem kļuva vieglāk.” Darbus saimniecībā veica divi laukstrādnieki, bet sezonas darbos piedalījās arī lopkopēji un praktikants no Lauksaimniecības akadēmijas.

Kādreizējie kalpi ir saglabājuši ļoti pozitīvas atmiņas par dzīvi pie Birzniekiem. Saimes organizēšanā atklājās katra saimnieka saimniekošanas talants. Otilija un Jānis Birznieks bijuši prasīgi saimnieki. Tas, ko ar labu vārdu piemin Birznieku ļaudis, bija viņu vienkāršība, sirsnīgums, atsaucība un godīgums. Tāpat ar labām atmiņām atceras svētku reizes *Lejas Birzniekos*. Protams, visa saime svinēja gan Jāņus, gan Ziemassvētkus. Jāņi tika svinēti „pagrabkalnā” pie augļu pagraba. Puiši taisījuši pūdeli, lika galdus, stiepa uz kalnu alus mucas. Meitas sēja sierus: gan mīkstos, gan cietos, cepa raušus un speķaraušus, gatavoja cepešus, ruletes un aukstās gaļas. Sanāca ligotāji no tuvākām un tālākām mājām. Ligotāji nav trūkuši, jo pats saimnieks - Jānis. Jāņus sveica ar ziediem un ozolzaru vainagiem, meta gaisā.

Tikpat jauki esot bijuši arī Ziemassvētki. Tad kāva vismaz trīs cūkas. Iesālīto gaļu un desas veda kūpināt uz kaimiņu mājām *Poļiem*, kur bijusi iekārtota kūpinātava. Neiztrūkstoši tika pušķota eglīte. Smaržoja pēc skujām, speķa raušiem un piparkūkām. Pēc atgriešanās no baznīcas tika klāts svētku galds un aizdegtas sveces eglītē. Tad nāca pats jaukākais – ieradās Ziemassvētku vecītis ar dāvanām. Neviens netika aizmirsts. Meitas parasti saņēma kādu labu audumu kleitai, puiši – džemperus, jakas, kurpes – kas nu kuram bija vajadzīgs. Anna Savele nemin, kurš parasti bija tas Ziemassvētku vecītis, bet šķiet, ka, pēc dāvanām spriežot, tas varēja būt pats *Lejas Birznieku* saimnieks Jānis Birznieks.

Ministra māte Ieva Birzniece nodzīvoja garu mūžu – 77 gadus, mira 1935. gada 5. maijā, kad Jānis Birznieks jau bija kļuvis par Zemkopības ministru. Tāpēc šim notikumam presē tika pievērsta īpaša uzmanība. Pēdējā gaitā Ievu Birznieci aizveda divi *Lejas Birznieku* zirgi.

4. Saeimas laikā LZS vadība un Saeimas frakcija sastāvēja gandrīz vienīgi no profesionāliem politiķiem, kuri ar zemnieku interesēm un problēmām iepazīšanās gandrīz vai vienīgi kongresos, konferencēs un priekšvēlēšanu izbraukumos. Šo apgalvojumu noteikti nevar attiecināt uz Jāni Birznieku. Viņš bija praktiķis, lauku māju saimnieks. Varbūt arī tāpēc pēc 1934. gada

apvērsuma par zemkopības ministru Kārlis Ulmanis izvēlas Birznieku, saprazdams, ka saņemot varu savās rokās, viņam blakus ir vajadzīgi saprātīgi cilvēki. Lauku ļaudis noteikti to novērtēja pozitīvi, ka viņu ministrs bija viens no viņiem, varētu pat teikt „pirmais starp līdzīgiem”. Tāds, kurš ne vien prot gudri runāt, bet arī ar savu saimniecību bija piemērs citiem zemkopjiem.

Vēsturnieks Edgars Dunsdorfs, kurš personiski pazinis Jāni Birznieku raksta: „Birznieks par spīti tam, ka viņam bija tikai draudzes skolas izglītība, bija vairāk nekā praktisks zemkopis. Pēc ievēlēšanas Saeimas deputāta amatā Birznieks, apzinoties savas izglītības trūkumu, ar lielu nopietnību nodevās pašmācībai un ieguva respektējamu zināšanu krājumu.”

Jēkabs Rūsiņš kā būtiskākos Birznieka veikumus ministra amatā min Kurzemes lauksaimniecības biedrības un citu lauksaimniecības organizāciju dibināšanu, Kurzemes apgabala lauksaimniecības un rūp-

tika izlietoti Birznieka lauku māju uzkopšanai un tās rādīja ekskursantiem kā paraugsaimniecību.

Jānis Birznieks bijis stalta auguma vīrs, iznesīgs, ar labām manierēm, dzīvespriecīgs, valodīgs, ar melodisku baritona balsi. Izpalīdzīgs un sirsnīgs. Bārtenieku atmiņās ir saglabājušies dažādi nostāsti par Birznieka labo dabu. Ja Birznieks braucis ar auto un pa ceļu gājis kāds vecāks cilvēks, viņš vienmēr pieturējies un viņu pavizināja. Tāpat ministrs apstājies, ja pa ceļam gadījušies kādi bērni.

Kad Birznieks ieradies no Rīgas Bārtā, pie viņa vienmēr nākuši kaimiņi, paziņas aprunāties un lūgt palīdzību. Birznieks vienmēr centies palīdzēt.

Būdams ministrs, Jānis Birznieks saglabāja savu vienkāršību. Jēkabs Rūsiņš savā rakstā stāsta, ka esot Bārtā, viņš vienmēr esot apmeklējis kādu vietējo iestādi – krogu. Ne jau lai iedzertu, bet, lai parunātos ar vīriem. Tādās reizēs ministrs visu nakti

Kādreizējais Latvijas zemkopības ministrs Jānis Birznieks.

niecības izstādes sarīkošanu Liepājā, likuma pieņemšanu par karā cietušo saimniecību parādu atlaišanu, uzņēmumu dibināšanu, kas organizēja tirdzniecību ar lauksaimniecības produktiem, iesāka laukstrādnieku godalgošanu, pārkārtoja sviesta, sēklu un koku eksportu. Kopā ar brāli Miķeli Anglijā nodibinājis sabiedrību *Anglo Baltic Co.Ltd.*, kurai bija liela nozīme sviesta eksporta organizēšanā uz Angliju.

Zemkopības ministru Jāni Birznieku kurzemnieki dēvējuši par *Kurzemes ministru* un savu lietu aizstāvi. Liela daļa Bārtas pagasta veco zemnieku lepojās, ka Birznieka dzimtās mājas atradās Bārtas pagastā. K. Grāmatnieks savā grāmatā *Dzintara krastā* izteicis apgalvojumu, ka liela daļa personīgo ienākumu, kas tika gūti darbojoties Saeimā un citos saimnieciskajos pasākumos,

līdzī citiem spēlējis kārtis uz lētām konfekcēm.

Bārtenieki vēl šodien Jāni Birznieku piemin ar labu vārdu, jo lielākā un iespaidīgākā celtne pagasta centrā ir Tautas nams, kuru iesāka celt 1938. gadā. Ja 20-to gadu sākumā iegūt līdzekļus skolas celtniecībai bija problemātiski, tad būdams ministra amatā Jānis Birznieks daudz vieglāk panāca pietiekami lielu valsts atbalstu jauna kultūras nama celtniecībai.

Jāni Birznieku 1941. gada 14. jūnijā ar sievu un dēlu izsūtīja. Birznieks nokļuva Vjatlagā. Otilija ar Uldi – Novoselovā pie Jeņisejas. Tikai 1955. gada sākumā Birzniekam ļauj doties pie savas ģimenes. Pēc 14 neredzēšanās gadiem Jānis Birznieks mira no sirds miokarda infarkta. Apglabāts turpat Novoselovas kapsētā.

Zirgu stallis pie Daugavas krastiem

Inese Ruskule

Pagājušā gada vidū Latgalē, Daugavas krastos notika nozīmīgs pasākums – zirgu sporta svētki. Tie risinājās, pateicoties Kaplavas novada zemnieku saimniecības *Erlain* direktora Ērika Mukāna un treneres Rasma Lapsas uzņēmībai.

Ēriks Mukāns saka, ka šis pasākums bijis veltījums viņa un radu senčiem, kuri strādājuši uz šīs zemes, sākot no 18. gadsimta līdz mūsdienām. Jau astoņus gadus Vecbornē mīt z/s *Erlain* zirgi. Zemnieku saimniecības galvenā nodarbošanās ir sporta zirgu audzēšana un trenēšana. Tāpēc arī radās ideja, ka jāsāk rīkot sacensības pašu mājās. Šo svētku ietvaros nebija tikai konkūra sacikstes, bet skatītāji varēja vērot diezgan plašu programmu: šķēršļu pārvarēšanas sacensības, rīkšotāju paraugdemonstrējumus, voltizēšanu, kā arī jāšanas sporta spēles.

Prieks, ka skatītāju bija daudz. Kā gan ne, ja Latgales pusē šāds notikums ir reta parādība. Protams, tik vērienīga pasākuma tašanās ir atkarīga arī no ikdienas darba. Kad ieraudzīju Rasmu Lapsu, sapratu, ka viņa ir Vecbornes muižas staļļa labais gariņš, kurš velta savu spēku un prasmi stalli mītošajiem zirgiem. Bērniību Rasma pavadījusi Lubānas pusē. Viņai zirgi iepatikušies jau tad, jo vecāku saimniecībā bijis zirgs.

Noskatoties mākslas filmu *Skrien, mazuli, skrien!*, Rasma sapratusi, ka arī viņai jākāpj zirgam mugurā un jājāj. Protams, kā jau īsts zirdzinieks, arī Rasma no pirmās reizes zirga mugurā saprata, ka tā lieta jāturpina un jāapgūst jāšanas sporta prasmes. Kad bija jāveic profesijas izvēle, viņa sāka mācīties par zootehniķi Smiltenes tehnikumā. Tas nozīmē, ka, atrodoties zirgu tuvumā un nodarbojoties jāšanas sporta sekcijā, Rasma apguva arī Modra Manfelda skolu. Tagad viņa atzīst, ka tolaik treneri bija daudz striktāki, stingrāki, un atlaides netika dotas. Tas savā veidā palīdzēja atsijāt strādāt gribošos no tiem, kam nebija īstas dzirkstelītes. Tolaik Rasma mācījās kopā ar tagad Latvijā pazīstamiem zirdziniekiem – Ivo Miķelsonu, Antru Bērziņu, Līgu Harčevsku un citiem.

Patī Rasma sevi raksturo kā strauju vidzemnieci, arī atzīst, ka tagad Ēriks Mukāns viņu bieži vien nomierina, abi izrunājas, un viņš Rasmai neļauj strēbt karstu. Līdz ar to kompromiss vienmēr tiek atrasts.

Pārceļoties uz Latgali, vietējie iedzīvotāji teica, ka Rasma Kaplavā nepalikis ilgi, jo nespēs iedzīvoties šajā vidē. Taču straujā vidzemniece iejutās labi, un ne tikai –

Rasma Lapsa (pirmā no labās) ar savām audzēknēm.

palīdzēja sakoņt apkārtni, atjaunoja stalli un tagad ir jāšanas sporta trenere daudziem gan vietējiem, gan arī Daugavpili dzīvojošiem jauniešiem un bērniem. Arī pašas Rasma meita Santa Kazakeviča aktīvi nodarbojas ar jāšanas sportu jau kopš deviņu gadu vecuma. Patiesībā Santa arī

Santa Kazakeviča pirmo reizi pārvar 1,50 m augstu šķērslī.

bijusi tā *vainīgā*, kura Rasmu iepazīstināja ar nākamo darba devēju, jo perspektīvajai un talantīgajai meitenei tika meklēts jāšanas sporta finansiālais atbalstītājs, un Ēriks Mukāns šim lūgumam atsaucās. Līdz ar to Santai tika dota iespēja startēt gan Latvijas, gan arī ārzemju konkūra sacensībās. Meitene guva panākumus jauniešu konkurencē Latvijā un Igaunijā ar zirgiem Eskorts, Nordeks un Rio Blanka. Pēdējā gada laikā viņa gan netika manīta starp sacensību dalībniekiem, jo tam bija pamatots iemesls - pagājušajā gadā Santai

piedzima meitiņa. Bet tagad var atkal atsākt sportistes karjeru. Un tā vien šķiet, ka arī Eskorts gaida startu sacensībās. Jo tas jau bija redzams pagājušā gada sporta svētkos, kad Santa ar Eskortu guva labāko rezultātu augstlēkšanā – tika pārvarēts 1,50 m augsts šķērslis. Stalli gandrīz katru dienu apmeklē un nodarbojas ar jāšanas sportu arī pārējās Rasma audzēknes: Tatjana Desjatņika, Diāna Hmeļevska, Irēna Lipinska un Kristīne Rodionova.

Patlaban stallī mitinās 16 sporta zirgi. Vecākais iemītņieks ir rudais Rembis, kurš jau sasniedzis 21 gada vecumu. Rembis nav tikai vecākais zirgs šajā stallī, bet tas ir arī saimnieka Ērika Mukāna pirmais zirgs. Rudais Rembis dzimis un audzēts turpat Kaplavā. Patlaban pa tuvējām pļavām skraida daudz tā pēcnācēju. Rasma stāsta, ka Rembi ciena visi, un zirgs darbā vairs netiek izmantots.

Tagad zemnieku saimniecībā *Erlain* vaislas ērzeļa funkcijas pilda pagājušā gada sākumā iegādātais Latvijas šķirnes ēzrelis *Land Cruiser*. Tam ir izcila izcelsme, labas darba spējas un ļoti nopietns raksturs. Sportam gan šis skaistais ēzrelis netiek trenēts kājas traumas dēļ.

Līdztekus jāšanas nodarbībām meitene atradušas arī radošu pieeju zirglietām. Diānas Hmeļevskas mamma uzņēmusies zirgu segu šūšanu. Visus staļļa iemītņiekus tagad silda pašdarinātās segas, kā arī tās tiek piedāvātās pārējiem interesentiem.

Priecē, ka arī tik tālu no lielākajiem šī sporta veida centriem ikdienā notiek jāšanas sporta nodarbības, tiek rīkotas sacensības un trenējas perspektīvi jātnieki!

Ineses Ruskules foto

Foto no Santas Kazakevičas arhīva

Sacensību kalendārs Februāris

Sacensības Latvijā

13.02. konkūrs – Latvijas ziemas čempionāta 2. posms, Kleisti, Rīga

14.02. konkūrs – Latvijas ziemas čempionāta 2. posms ponijiem un amatieriem, Kleisti, Rīga

20.02. iejāde – Latvijas ziemas čempionāta 1. posms, Kleisti, Rīga

21.02. paraolimpiskā iejāde – Latvijas ziemas čempionāts, Kleisti, Rīga

Kaimiņos Lietuvā, Igaunijā

6.02. konkūrs – Lietuvas ziemas čempionāta 1. posms, Mariampole, Lietuva

6.02. konkūrs – Kurtnas manēžas sacensības/ERL kausa izcīņas ponijiem 2. posms, Kurtna, Igaunija

6.02. rikšošana – *Sartai 2010* – lielākās ziemas rikšotāju sacensības Baltijā, Duseti, Lietuva

13.02. konkūrs – Veskimetsa ziemas kausa izcīņa, Tallina, Igaunija

14.02. iejāde – *Tondi ziema*, Tondi, Igaunija

14.02. konkūrs – Lietuvas ziemas čempionāta 2. posms, Rieše, Viļņas rajons, Lietuva

16.02. konkūrs – Ziemas čempionāta 3. posms, Rieše, Viļņas rajons, Lietuva

20.02. iejāde – ERL ziemas kausa izcīņas 2. posms, Lagedi, Igaunija

20.02. konkūrs – Igaunijas ziemas čempionāta 2010, 3. posms, Tartumā, Igaunija

21.02. konkūrs – Nitvāljas manēžas sacensības/ERL ziemas kausa izcīņas 1. posms, Nitvālja, Igaunija

21.02. iejāde – ERL ziemas kausa izcīņas 2. posms, Rahula, Igaunija

27.02. konkūrs – Lietuvas ziemas čempionāts 4. posms, Kauņa, Lietuva

27.02. konkūrs – ERL ziemas kausa izcīņas 2. posms/ERL kausa izcīņas ponijiem 3. posms, Ruila, Igaunija

Februāris

P	1	8	15	22
O	2	9	16	23
T	3	10	17	24
C	4	11	18	25
P	5	12	19	26
S	6	13	20	27
Sv	7	14	21	28

Zirgu Pasts redakcija aicina sūtīt privātos sludinājumus, reklāmu, kā arī informāciju par sacensībām, semināriem un kursiem. Informāciju lūdzam sūtīt uz info@zirgupasts.lv

Rīgas centrā – mājvieta zirdziņiem?

Dr. arh. Jānis Zilgalvis

Ši ir patiešām tipoloģiski visai reta būve Rīgas centrā, kas saglabājusies līdz mūsu dienām – manēža un stallis Strēlnieku ielā 8. Tās vēsture pētāma vairāk nekā simts gadu garumā. 1895. gadā tirgotājs Jūlijs Burhards pasūtījis arhitektam Kārlim Felsko projektu mūra zirgu stallim un manēžai (iejādes zālei). Nākamajā gadā būvniecība pabeigta, un ēka varēja uzņemt savus pirmos iemītniekus – zirdziņus un viņu kopējus.

Taču šķiet, ka šis tas bija piemirsts, jo tajā pašā gadā tiek projektēts kučiera dzīvoklis, smēde, sasirgušo zirgu stallis un malkas šķūnis. Arhitekts šim pasākumam bijis tas pats, taču pasūtītājs cits – J. Švarcs. 20. gs. sākumā pārbūves un pilnveidojumi turpinās – sporta biedrība *Tattersall* pasūta otrā stāva izbūves projektu, lodžijas izbūves projektu u. c. (arh. A. Ašenkampfs).¹ Arī vēlāk tiek strādāts pie vairākiem papildinājumu projektiem. Divstāvēģajā ēkas daļā atradušās kluba un biroju telpas, direktora dzīvoklis, manēža, zirgu stallis 28 zirgiem un kalpotāju istabas. Tām vēlāk pievienotas lopbarības un segļu telpas, ratnīca u. c. 1950. gados ēku komplekss nonāca Vissavienības fiziskās kultūras un sporta biedrības *Dinamo* pārziņā un tā telpās trenējās svarcēlāji, džudisti, sambisti, vieglatlēti, airētāji un citi sportisti.

Vēsturiskā ēka savu sākotnējo apjomu saglabājusi daļēji, jo 1956.–1957. gadā mainīts manēžas pārsegums, ar sienas

Jāņa Zilgalvja foto

Ēkas kopskats 2009. gadā.

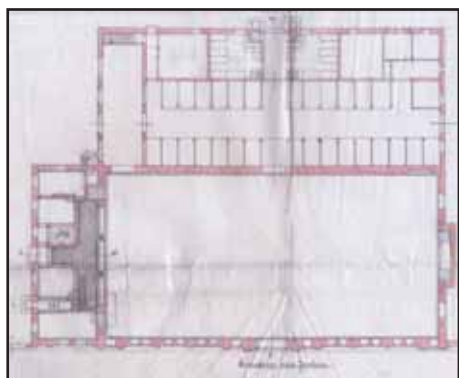
paaugstinājumu virs oriģinālās dzegas pacelts zāles jumts un sienu augšdaļā izveidotas jaunas logailas. Paaugstināts un ēkas stilistikai atbilstoši izveidots kāpienveida zelminis virs centrālās ieejas zālē. Savukārt 1970. gados uzbūvēti jauni korpusi pret E. Melngaiļa ielu un pagalmu 1905. gadā projektētās piebūves vietā. Sākotnējais plānojums saglabājies tikai manēžā.

Raugoties sākotnējā, 1895. gada projektā, redzama plaša iejādes zāle, kuras vienā galā atradās kāpnis uz otro stāvu – lodžiju, no kuras varēja vērot zālē notiekošo. Viena no ieejām bija tieši šajā galā – simetrijas centrā. Ieejot ēkā, uzreiz pavērās plašs skats uz manēžu, jo sienā bija plaša aila, kuras pārsegumu balstīja kolonnas. Ieeja bija arī pret ielu pavērstajā garenfasādē. Blakus iejādes zālei jeb manēžai atradās

stallis 28 zirgiem un pie tā arī palīgtelpas. Ieejas stali bija abos galos un arī pagalma garenfasādes vidū. Ieeja no staļļa manēžā atradās vidusdaļā uz vienas ass ar staļļa pagalma puses ieeju.

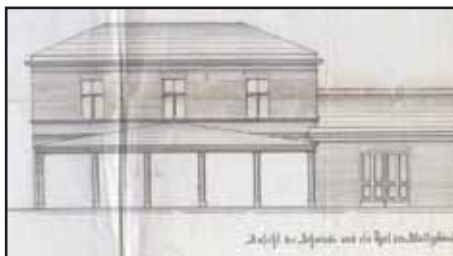
Ēkas fasādes veidotas īpaši plastiski savam laikam raksturīgā un populārā, t. s. ķieģeļu stila ietekmē. Sarkano ķieģeļu sienu plāknēs izceļas apmetumā veidotas detaļas – logailu apmales, dzegas ar konsoļu virknēm, pilastriem līdzīgi dekoratīvi veidojumi, kuri dzegas daļā veido gandrīz vai baroka cienīgu profilētu apvijumu. Virs logailām redzam arī slēgkmens motīvu, kurš izmantots arī nišās – galvenās fasādes centrālās daļas logailas abās pusēs un arī zemākās piebūves fasādē pret E. Melngaiļa ielu. Kopumā fasādes ir ne tikai plastiski, bet arī tonāli bagātas.

Ēka uzskatāma par tipoloģiski retu, kultūrvēsturiski nozīmīgu Rīgas vēsturiskā centra būvi. Šī objekta celtniecībai un uzturēšanai pat dibināta speciāla biedrība. Manēža izpelnījies visai respektablās grāmatas *Riga und seine Bauten* (Rīga, 1903.) veidotāju uzmanību. Tajā aplūkotas tikai ievērojamākās pilsētas ēkas, starp tām arī manēža (294. lpp.). Bez tam, manēža ar stalli ir arī raksturīgs arhitekta Kārļa Felsko (1844–1918) darbs ar izteiksmīgu, plastiski bagātu fasādi un veiksmīgu iesaisti esošajā pilsētvīdē. Ir izteikts priekšlikums šīs ēkas iekļaušanai Valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

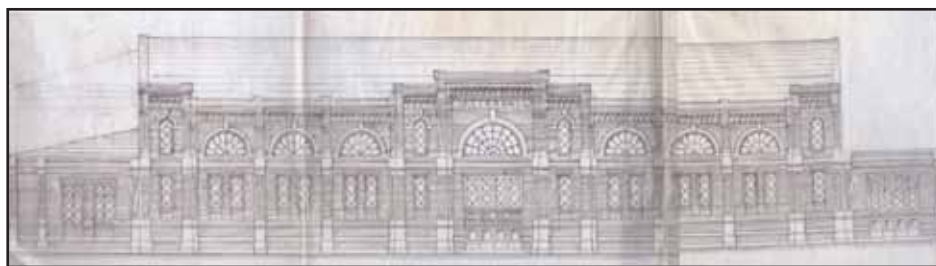
Rīgas būvvaldes arhīvs

Manēžas un staļļa pirmā stāva plāns (1895., arh. K. Felsko).

Rīgas būvvaldes arhīvs

Kučiera dzīvokļa, smēdes un zirgu staļļa projekts (1896., arh. K. Felsko).

Manēžas (iejādes zāles) un staļļa projekts (1895., arh. K. Felsko).

Rīgas būvvaldes arhīvs

¹ Interesanti pieminēt, ka minētā biedrība 1926. gadā kļuvusi par metālapstrādes rūpnīcas *Felser & Co* īpašnieku (kvartāls starp Brīvības, Pērnavas un Kr. Barona ielām) un ēkā pie zemesgabala austrumu robežas un Kr. Barona ielas tika iekārtota zirgu sporta manēža un steliņģi.

Stallmeistars, aktrise un mīlestība

Sagatavoja Dace Millere

Iepriekšējā *Zirgu Pasta* numurā stāstījām, ka dienasgaismu pieredzējusi Jāņa Akuratera muzejā uzvestā zirgu cienītāja, ārsta un literāta Jāņa Liepiņa mīlestības spēle *Hercoga stallmeistars un aktrise*. Tas ir stāsts par intelektuālu cilvēku jūtu dzīvi 18. gadsimtā. Vēstījums mūsu paaudzei ir tas, ka šādu jūtu fonā, starp citu, ļoti labi iederas arī zirgi. Izrādes autors Jānis Liepiņš stāsta, ka Veimāras hercoga stallmeistara Joziasa fon Šteina attieksmi pret zirgiem centies ilustrēt, padomu meklējot pie Latvijas Zirgaudzētāju biedrības prezidenta Edgara Treiberga, kurš varējis klāstīt par tolaik šajā apgabalā audzētajiem Traķēnes zirgiem. Bet daudziem svarīgākais ir tas, ka galvenās lomas šajā izrādē izdzīvo daudzu iemīļotie aktieri Zane Jančevska un Ģirts Jakovļevs. Piedāvājam citātus no izrādes manuskripta, kas nespēj, protams, attainot šī darba būtību, tomēr apliecina, ka zirgs ir ne tikai dzīvnieks, bet pasaules kultūras sastāvdaļa.

*

Frederike: – Vai Gēte šie bieži bija pie jums?

Šteins: – Ir krietns laiks apkārt, kopš viņš šurp nav vairs braucis. Bet pirms tam viņš šie dzīvoja vai pārdienām. Zirgi viņam ir bezšķirnes, pavisam slikti, kariete – vēl sliktāka. Šo nelielo gabalu no Veimāras jāšus viņš parasti veica kādās trīs stundās, kamēr es un mani puīši to pašu gabalu veicam nepilnās divās. Ja viņš sliktā laikā kratījās karietē, tad jau pus diena bija cauri ceļā vien. Man stallī ir tikpat teicami zirgi kā hercogam, dažā ziņā pat lieliskāki, jo es savus ļoti taupu un sacensības garā ar citiem muižu īpašniekiem – baroju ar tādiem labumiem, kādus dod tikai cilvēkam. Ar hercogu es, protams, sacensties nevaru, jo tā būtu sacenšanās pašam ar sevi: es taču esmu tas, kas nosaka, kā visam hercoga stallī jābūt. Kad nu manis vairs nebūs, stallu pārziņu varēs uzņemt Gēte. Viņš ir speciālists visos jautājumos. Būdamis kara ministrs, kāpēc lai viņš nebūtu arī kavalērijas zirgu audzētājs!

*

Frederike: – Es nekad neesmu braukusi tik vieglos ratos. Šie jau ir tik graciozi, ka zirgs nemaz nemana tos.

Šteins: – Faetons ir tāds viegls un patikams braucamais. Zirgs tos nejūt vairāk par segliem. Būtu ceļš uz Veimāru labāks, ne reizi vien varētu turp doties faetonā, bet pa vidu ir tādas dūkstis, ka var salauzt ne vien vieglus ratos, var salauzt pamatīgi kalto karieti. Gēte jau reiz izgāzās un laikam

pat roku satrieca, par karietes asīm nemaz nerunājot.

Frederike: – Un kur jūs tik skaistu zirgu esat dabūjis? Pats izaudzējis?

Šteins: – Dabūjis, izaudzējis* Tas ir Dieva dāvināts – par algu, ka es tik nopietni kopju zirgus. Šis gan man ir vienīgais Traķēnes ērzelis, bet drīz man būs vairāki tādi ērzeļi. Hercogam esmu iegādājis jau kādus četrus. Nav tik viegli pie tādiem tikt, prūši savā bagātībā ar sakšiem dalīties negrib, un, ja nu dalās, tad plēš neiedomājamu naudu. Priekš sešdesmit gadiem par kareivju ķeizaru sauktais Frīdrihs Vilhelms Pirmais izveidoja Austrumprūsijā paraugstalli. Uzreiz visi pie Traķēnes šķirnes nevaram tikt, bet tiksim, un mēs ar saviem zirgiem aizsteigsimies priekšā angļiem, frančiem, par krieviem nemaz nerunājot.

Frederike: – Es nevaru vien acis atraut no jūsu skaistuļa.

Kādreizējā Traķēnes zirgaudzētavas stallmeistara māja, kas tagad kļuvusi vien par zirgkopības vēsturi cenošu tūristu apskates objektu, jo zirgaudzēšana šeit vairs nenotiek.

Traķēnes zirgu slavinājums kādā tālaika gravūrā.

Šteins: – Kā es nevaru acis atraut no jūsu kakla bedrītes. Bet jāskatās pakaļ zirga soļiem, ka neiekrītu dziļākā bedrē. Nav jau te arī nekādi slavējamie ceļi, lai gan par tiem raizējos es un raizējas druscīņ arī kaimiņš. Taču viņš zirgu audzēšanā ir slinks, faetona viņam nemaz nav. Ja nu vajag kurp doties, aizņemas labu zirgu no manis. Šis ceļa gabals, kas nepieder īsti nevienam, ir tik slikts, ka vairāk jāšus veicams, nekā ratos braucams. Bet tūlīt mēs šim posmam būsim pāri, un atkal faetons ritēs, kā pašu dievu vadīts.

*

Frederike: – Apollons ir arī ganāmpulku un saules dievs. Es neesmu par jūsu govīm labākas visā Tiringā redzējusi. Un uz jūsu zirgu es veļos nevis kā uz parastu dzīvnieku, bet kā uz dievišķīgu būtni. Kādas spalvas ir jūsu ērzelis? Tādu es neesmu redzējusi.

Šteins: – Tā ir rauda spalva.

Frederike: – Vai tad spalvai kāds sakars ar raudāšanu? Nu jā – tik skaists, ka no prieka saskrien asaras acīs.

Šteins: – Asaras gan jāslauka tikai tāpēc, ka prūši par spalvu vien noprošija liekus trissimt dālderus.

Frederike: – Gluži tikpat, cik Gētem vajadzēja maksāt Faustinei.

Šteins: – Un trissimt dālderu vēl klāt, ka zirgs asti tur augstu. Prūši tagad uz sakšu rēķina kļūst stāvu bagāti. Mēs kā mulķi ilgi ņēmāmies ar pussmagiem zirgiem, domādami, ka tie karietēm krietnāki un arī kavalērijai der labāk. Tā nu mums tagad uz Prūsiju vien acis jāmet un ar sirdssāpēm jāskaita nauda, ja gribam tikt pie labiem zirgiem.

Frederike: – Bet kas tā tomēr par spalvu? Esmu dzirdējusi sakām bēra, ruda, dūkana, sirma spalva, bet ne reizi – rauda.

Šteins: – Kā zivtiņai raudai ir raudas acis un raudas spuras, tā manam ērzelim ir rauda spalva, ko vari saukt arī par iesarkanu.

Frederike: – Kāpēc lai es sauktu par iesarkanu, ja tā ir rauda! Un kas tās par zīmēm uz zirga gūžas?

Šteins: – Tā ir cilts zīme, ka zirgs patiešām nāk no Traķēnes. Ar zīmi Frīdrihs licis attēlot brieža ragus, jo sākumā veidoja sev medību zirgus. Bet man pirmajā uzskatījumā tie izlikās pēc ezerriekstiem.

*

Frederike: – Kalpošana hercogam jau jūs tieši paaugstina. Viņš par savu stallmeistaru neņems vis kuru katru. Droši vien hercogs izraudzījās jūs, redzēdams, cik jūs labi apējaties ar zirgiem.

Šteins: – Un ar cilvēkiem. Mani zirgu puīši prom neraujas, viņi Kohbergā jūtas kā savās mājās. Arī govju meitas, moderes, kalpones – visas man kalpo ar prieku, jo es neblāustos kā Gēte savā teātrī un maksāju vairāk nekā viņš aktieriem.

*

Šteins: – Jauka ir dziesmiņa, bet man jāmeklē kāds no puīšiem, lai, pirms zirgu laiž stātvē, mierīgi pavadā pa stallu priekšu. Ērzelis ne ratos, ne ar segliem nav soļošanai piedabūjams. Tikai tad, kad viņu ved aiz pavadas pie rokas, skrējējs nomierinās. Slapju zirgu jau nedrīkst likt stallī! Ja kas viņam notiek, tad man zudums lielāks nekā visas pils zaudēšana.

Zane Jančevska par zirgiem

Dace Millere

Aktrisei iepriekšējā dienā bijušas trīs izrādes. Šorīt mēģinājums un vakarā atkal spēle skatītājiem. Tiekamies agri no rīta telpā, ko daudzi ļaudis uzskatītu par istu svētnīcu, – Nacionālā teātra dāmu ģērbtuvē. **Zane Jančevska** atzīstas, – tas šajā radošās burzmas laikā – tikai tāpēc, ka skaidri zināms, ka runa būs par zirgiem.

Viņa, pārcilājot ikdienišķi ierastās lietas pie sava galdiņa, kas atrodas pie loga ar tumši sārziem samta aizkariem, ķeras arī pie faktiem. Jā, kādreiz dzīvē un kino bijušas daudzas epizodes ar zirgiem, tāpēc tagad pārņemot kāda īpaša sajūta, kad arī viņas vienpadsmit gadus vecā meita Lovisa Marta sākusī tos iepazīt un arī iemilējusi. Savu kabatsnaudu viņa labprāt tērē nevis citur, bet lai dotos uz jāšanas nodarbībām. Tad arī mamma brauc līdzī uz Sandras Zaičevs ierastumu *Zirgzandalēs* un kāpj zirga mugurā. Ar patiesi priecīgu vēlmi atcerēties to, kā tas bijis.

Zirgu Pasta iepriekšējā numurā stāstījām par Jāņa Liepiņa mīlestības spēles *Hercoga staļļleisters un aktrise* uzvedumu Jāņa Akuratera muzejā, kurā smalkus jūtu dialogus vērēj Ģirts Jakovļevs (Veimāras hercoga staļļmeistars Joziass fon Šteins) un Zane Jančevska (aktrise Frederike).

Kāpēc aktrise šodien piekrita kļūt par aktrisi pagātnē?

Zane Jančevska saka:

– Vienmēr esmu zinājusi, ka Jānis Liepiņš ir erudīts cilvēks ar asu prātu, asu mēli un asu un gudru skatienu. Pazīstu viņu gadus divdesmit piecus. Dzīvojam vienā rajonā pie Rīgas robežas, un kārtējoreiz satikāmies. Viņš mani uzrunāja, stāstīja par savu ieceri Ģirta Jakovļeva gaidāmajai jubilejai par godu iestudēt šo darbu. Laikam tā bija jānotiek, – istajā laikā bija jāsatiekas istaijiem cilvēkiem, radās iedvesma, un ideja dzīvoja. Kad saņēmū lasīšanai izrādes teksta manuskriptu, mani pārsteidza Liepiņa bagātā valoda, vēstītā vēsturiskā informācija un ar īpašu oreolu apveltītās pieminētās personas – Gēte, Mocarts, Šillers... Tad atcerējos pirms daudziem gadiem Pētera Pētersona iestudēto lugu *Saruna Šteinu namā par klāt neesošo fon Gētes kungu*, – pareizāk sakot, nevis izrādi, bet aktrises Dinas Kuples kustības un stāju tajā, jo toreiz biju pārāk jauna, lai saglabātu atmiņā kopiespaidu. Piekritu piedalīties uzvedumā daudzu imeslu dēļ, arī nosaukums spēlēja savu lomu un tas, ka tika pieminēti zirgi, latviešiem tas vienmēr ir bijis kas tuvs, lai gan stāsts ir par citu gadsimtu un citu norises vietu.

Jāņa Bula foto no Zanes Jančevskas arhīva

Jāņa Bula foto no Zanes Jančevskas arhīva

Pārlūkojot Zanes Jančevskas izcilāko lomu sarakstu, tur sastopama gan Marija Stjuarte, gan Milēdija Vintere, gan Sniegbaltīte un arī Ģertrūde Reiterer no Ārija Geikina lugas *Reiz dzīvoja Jātņieks*. Vai tiešām par zirgiem, un jāņņieks ar lielo burtu? Aktrise smaida. Nē. Tā bijusi luga par vācu vidē dzīvojošo mācītāju Johannesu Reiteru, kurš lugā saukts par Jāni Jātņieku. Viņš 17. gadsimtā vēl pirms Glikas latviešu valodā tulkojis Bībeli, bet šis darbs trīsreiz dedzis. Būdams mācītājs, Reiterers izprasījis pāvestam sludināt luterāņu dievkalpojumu latviešu valodā. Par zirgiem, – nekā. Taču, ieraugot Jāņa Jātņieka sievas Ģertrūdes izrādes tēru, ko veidojusi Baiba Puzinas, Zane sajūtusi kādu satraucošu vēstījumu, kas bijis saistīts arī ar zirgiem – tas bija ele-

Zane Jančevska filmas *Aija* uzņemšanas laikā.

gants jāņņieces tērs.

Zane Jančevska turpina: – Latviešiem zirgs bijis un ir kaut kas īpašs. To sajūtu, un tā tas bijis arī daudzās kinofilmās.

Jā, kā arī minēts mūsu iepriekšējā numurā, kinostudijas šoferīte Ruta Neiberģa filmas *Aija* filmēšanas laikā paslepus vedusi meitenes vakarā no Taurenēs uz Raunu jāt ar zirgiem. Bet pirmā tikšanās Zanei ar tiem notikusi jau krietni agrāk:

– Atceros, ar draudzenēm uzzinājām, ka Līgatnē notiek zirgu izjādes. Aizbraucām. Gājām pastaigā grupā, un pēkšņi visi zirgi saspicēja ausis, nezinu ko, bet, šķiet, kādu mežazvēru bija sajutuši. Tie metās atpakaļ uz mājvietu, trenere skaļā balsī sauca, lai turamies cieši zirgos. Bet no četrpadsmit cilvēkiem seglos palikām tikai četri. Pēc tam visi muskuļi sāpēja vairākas dienas, bet radās vēlēšanās iemācīties to, ko vēl nemāku, – jāt ar zirgu. Devos tagad ar draudzenēm uz Allažiem pie Austras Melbārdes. Bijām jau tādas kā „pusaktrises”, un viņa mūs īsti nopietni nevērtēja, nedomājot, ka varēsīm būt sportistes. Gadījās arī tā, ka atbraucām uz stalli, bet zirgi bija prom sacensībās ar sportistiem, un jāt nevarējām. Bet es ar prieku tīrīju staļļus, vedu ārā mēslus, darīju visu, kas bija vajadzīgs. Ja jau zirgi patīk, patīk arī tā sviedru un mēslu smarža. Reizēm ekonomijas nolūkos palikām Allažos divas vai trīs dienas, tad nakšņojām staļļaugšā, sienā. Tā bija patiesa romantika... Pēc neilga laika pūliņiem manā rīcībā it kā nodeva konkrētu zirgu – ķēvi Velsu. Tai bija smags rīksis, un mani seglos briesmīgi kratīja. Taču pagāja vairākas nedēļas, un sapratu, ka Velsa varbūt tā mani pārbaudī-

ja, radot grūtības. Pēkšņi vienā dienā tā kļuva rāma un paklausīga. Bet tad iekrita eksāmenu laiks, uz stalli nebraucu divas nedēļas, kad ierados, redzēju, ka tur piestājis liels furgons. Zirgkopēja sacīja, zirgi tiek pārdoti un vesti prom, – ej izsukā savu Velsu. Aizgāju, – raudu un šņukstu. Velsa man piesit ar purnu pie pleca un bubina, it kā runātu. Tad ieiet ar galvu boksa stūrī un uzgriez man pakalpusi. Pieeju atkal tuvāk, apķeros tai ap kaklu, paskatos, un Velsai no acīm rit asaras... Nevarēju to izturēt, aizskrēju izraudāties uz mežu...

Zirgi bijuši ne jau vienā kinofilmā vien, kur spēlējusi Zane Jančevska:

– Atceros, kā Gunārs Cilinskis filmēja *Vilkaču mantinieci*. Biju Alīna – tāda lauku dumpiniece. Cilinskis bija izdomājis, ka man noteikti jābūt. Saku, protams, es jau māku to darīt. Taču zirga mugurā man ļāva tikai uzkāpt, – soļot, nevis doties lēkšos, lai es sliktākajā gadījumā negūtu kādu traumu, jo tad ciestu visa grupa, filmēšana būtu jāpārtrauc... Man visu laiku neveicās savu prasmī pierādīt, nevarēju zirgu ievest kadrā. Kad bija uzfilmēts pēdējais kadrs, radās situācija, kurā varēju vēlreiz sevi apliecināt. Meitenes, kuras pavadīja uz filmēšanas vietu Dzērbenē atvestos zirgus no Taurenas, sacīja, – viņām atpakaļceļā kāds no tiem jāved pie pavadas un jāiet soļos kilometri desmit. Varbūt varētu palīdzēt, ja jau es mākot jāt? Piekritu tūlīt. Man mugurā bija kupli markizeta svārci un kājās – sandales. Brunčus saspraudu kā galifē bikses, bet, nonākot galamērķī, man uz lieliem bija tulznas sudraba pieclatnieku lielumā, kuras savas pēdas atstāja vēl gadus trīs. Savukārt filmā *Izpostītā līgza* ar Eduardu Pāvulu mums atvadu saruna notika pie zirgu pajūga. Esmu braukusi gan ar ratiem, gan

Zane Jančevska, dototies izjādē ar kāda televīzijas seriāla varoni Amazoni Sandrai Zaicevai piederošajā saimniecībā Zirgzandalēs.

kamanās. Tāpat *Svešajās kaislībās* neiztika bez zirgiem. Jociģi, bet arī pēc gadiem desmit, sēžoties zirga mugurā, iemaņas atgriežas, lai arī tās nebija lielas. Allažos treneri Melbārde mums neļāva lēkt pāri šķēršļiem, bet ļoti to gribējām. Jā, viņa bija stingra, bet laba, un arī iedvesmas cilvēks, kurš vienu brīdi kaut ko atļāva, bet citu – ne. Taču zirgkopēja Lidija, kopā ejot ar mums pastaigā uz mežu, ļāva lēkt pāri sakritušiem kokiem. Tāpēc tagad ir tik liels prieks, ka, jāgot *Zirgzandalēs* kopā ar meitu, redzu, kā viņa uztver šo māku – jāt.

Protams, bija vēlēšanās publicēšanai *Zirgu Pastā* saņemt kādu fotogrāfiju no Zanes Jančevskas filmām ar zirgiem. Viņa saka, daudzas gājušas zudumā, bet pāris vēl palikušas, kuras fotografējis Jānis Buls filmas *Aija* uzņemšanas laikā. Esot strādājis ar aprbrīnojamu entuziasmu, un arī tas aktieriem palīdzējis uzturēt radošu gaisotni, ja vēl citi cilvēki dara darbu ar prieku.

Vēl Zane atceras, ka pirms dažiem gadiem kāds glauns žurnāls pirms Jāņiem rīkojis fotosesiju pēdējo gadu populārākajiem Rūdolfa Blaumaņa klasiskās lugas *Skroderdienas Silmačos* milētāju pāriem – Antonijam un Dūdāriem. Tur bijuši uzāicināti Astrīda Kairiša un Ģirts Jakovļevs, Daiga Gaismiņa un Ivars Puga, Guna Zariņa un Vigo Roga, Zane Jančevska un Voldemārs Šoriņš. Kā nu kura no saimniecēm, – cita laidarā, cita pie šujmašīnas. Bet mūsu aktrisi pārsteidzis tas, ka viņai dizaineri bija izvēlējušies jātnieces tērpu ar visu pātadziņu... Laikam jau ar talantu apveltīti cilvēki rada šo starojumu, ko arī citi spēj atšifrēt.

Aktrise, beidzot sarunu, saka, – mūsu, baltu tautu, izcelsme ir teiksmās, pasākās, nostāstos un tautasdziesmās aprakstīta.

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Māra Millera foto

Tie liecina, ka latvietim zirgs nav bijis ne kalps, ne transporta līdzeklis, bet draugs. Tāpēc arī viņa ļoti skaistā, bet tikpat aukstā ziemas brīvdienā kopā ar meitu devās uz *Zirgzandalēm* izjādē pa sniegotiem meža ceļiem izbaudīt ko tādu, ko spēj tikai cilvēki, kuri mīl zirgus.

Kā braukšanas apstākļi ziemā ietekmē treniņus?

www.pajugubrauksana.com

Tad, kad visapkārt ir sniegs, un braukšana ar auto pa piesnigušajiem ceļiem bieži ir apgrūtināta, pienācis labākais laiks, lai kamanās vai ragavās iejūgtu zirgu. Tāpēc piedāvājam dažus padomus braukšanai ziemā.

Braucējs. Braucot kamanās, ļoti ātri sāk salt. Sēžot ratos vai kamanās, kur cilvēka kustības ir ierobežotas, muskuļi ātri „sasalst”. Tāpēc vienmēr jāatceras par siltu apģērbu un apaviem, priekšautu vai vilnas segu, taču tie nedrīkst traucēt darbību ar grožiem. Ja nepieciešams, arī seja daļēji jānosedz ar siltu šalli. Lielbritānijā un citur pasaulē bieži redz braucējus, kuri izmanto atstarojošās vestes vai siltās jakas. Šāds padoms ir noderīgs arī braucējiem Latvijā. Atstarojošos elementus tāpat var piestiprināt pie aizjūga, kājsargiem un ratiem vai kamanām, ja to vēl nav. Vienmēr jāatceras – nebrauciet viens!

Zirgs. Jābūt drošam par to, ka zirgu kontrolējat nepārtraukti. Zirgam jābūt pieredzējušam un mierīgam, tādām, kurš nebaidās no sliktiem laika apstākļiem, sniega vai mašīnām, kas braucot var nošķiest kamanās braucējus. Izvairieties no pārmērīgi ātras braukšanas un atgriešanas stallī ar savīdušu zirgu. Tā skūšana ziemas sezonā ir atkarīga no vairākiem apstākļiem – īpašnieka, trenera un braucēja viedokļiem, kā arī zināšanām par skūta zirga specifisko kopšanu, apstākļiem stallī, barošanu, nepieciešamo aprūpi, inventāru un citiem nozīmīgiem aspektiem. Šis jautājums noteikti ir katra zirga īpašnieka, braucēja vai trenera individuāls lēmums. Ja zirgs ir apkalts, jā rūpējas par ziemas apstākļiem atbilstošiem pakaviem. Jāatceras, ka ceļi ziemā ir ļoti „viltīgi” – te slīd, te iegrimst u.t.t. Jāņem vērā arī tas, ka sniegs bieži pieķep pie zirga nagiem un neļauj pilnvērtīgi staigāt – tāpēc būtiski ir vērot apstākļus uz lauka vai ceļa, pa kuru braucat, un censties „neprasīt no zirga” tādus vingrinājumus, kas veicami tikai uz kvalitatīva seguma. Ja zirgs nespēj tos veikt, šāda situācija bieži iedarbojas psiholoģiski un var atsaukties uz turpmāko sadarbību – zirgs cenšas, taču nespēj. Ja nav iespēju trenēties slēgtajā manēžā, ziemas laikā galveno uzmanību ieteicams veltīt izturības vingrinājumiem.

Aizjūgs. Arī ziemā jā rūpējas par aizjūga kopšanu. Pēc katra izbrauciena ieteicams to pārbaudīt, notīrīt, ieļļot, ja nepieciešams, – labot. Jāatbrīvojas no sviedru un sāls atstātajām pēdām, kas bojā aizjūga ādu.

Vienmēr jāpārlicinās, vai aizjūga daļa, kas skar zirga ādu, ir tīra.

Rati – kamanas. Nekādi, pat vislabākie ieteikumi par braukšanu ziemā nepalīdzēs, ja braucamrīks uz ceļa nebūs redzams. Šim nolūkam lieti noder atstarotāji. Arī ratu lampas ir labs risinājums. Vienmēr jābūt drošam par to, ka uz ceļa tiks ieraudzīts ātrāk nekā tad, kad tas būs par vēlu. Pēc brauciena rati, bremzes un citas detaļas jānotīra.

Zirga kondīcijas saglabāšana ziemā. Bieži zirga treniņi un iegūtās formas saglabāšana ir problēma: dienasgaismas stundu kļūst arvien mazāk, arī laika apstākļi nemudina nākt ārā no omulīgās istabas. Tāpēc ziemā treniņi bieži izpaliek. Bet pavasarī tie atsākas ar lielāku sparū, taču tad viss jāsāk no sākuma... Arī zirga prātam un ķermenim jāsāk atcerēties iepriekš apgūtais.

Sagatavotība ziemā. Šis gadalaiks zirgiem ir nosacīta atpūta, un lielākoties tiek pavadīts iekštelpās. Taču, ja arī tad tiks veikti vingrinājumi, kas palīdzēs uzturēt zirgu labā formā, pavasarī nevajadzēs treniņus sākt kā no sākuma. Zirgs iegūs pieredzi strādāt arī aukstajā un sniegainajā sezonā, izpildot jaunus uzdevumus, un pieradīs pie tiem. Īpaši svarīgi tas ir braucamajiem zirgiem: tiem jāstrādā visos četros gadalaikos, lai kļūtu par drošu braucēju. Apstākļi tam ziemā nav pateicīgi: ir auksts. Sniegs un ledus nosaka to, ka svarīgi zirgu pareizi un kārtīgi iesildīt, kā arī pietiekami ilgi turēt siltumā. Lai izvairītos no traumām, zirga un cilvēka muskuļi un cīpslas pirms brauciena sākšanas ar ratiem vai kamanām krietni jāiesilda. Lai treniņš ziemā būtu veiksmīgs, pirms tā zirgam jāļauj 10 līdz 15 minūtes soļot vai rīkšot kordā, kā arī pašam braucējam jāveic dažī vingrinājumi iesildei. Ieteicams visu inventāru, aizjūgu un zirgu segas ziemā uzglabāt nedaudz apsildāmā

telpā: zirgam būs daudz tīkamāka sajūta, ja tiks izmantots silts, lokanāks aizjūgs, kas labi pieguļ tā ķermenim un neberž ādu. Pēc inventāra lietošanas tas noteikti jāžāvē un jātīra, lai ādas detaļas nesasaltu un neplaisātu. Veicot vingrinājumus, jā mēģina saglabāt vienmērīga, ne pārāk ātra gaita: vienmēr izvēlieties ātrumu, kas atbilst apstākļiem! Ja uz lauka vai ceļa redzami ledus gabali, ļaujiet zirgam tikai soļot. Jāatceras, ka braucamrīkam nepieciešama garāka bremzēšanas distance.

Ja ir iespēja trenēties slēgtajā manēžā, treniņus varēs veikt regulāri. Vienmēr ir būtiski pēc treniņiem zirgam ļaut atdzist un nožūt. Ziemā zirgi un poniji uzaudzē biezu ziemas apmatojumu. Māte Daba ir devusi šo noderīgo lietu, lai pasargātu zirgus no vēja, mitruma un aukstuma. Taču, ja braucat regulāri, var rasties vajadzība zirgu noskūt. Ziemā zirga barībā jā palielina enerģētiskā vērtība, dodot vairāk siena, nevis graudu. Vienmēr jāraugās, lai nepārtraukti būtu pieejams svaigs ūdens, jo, patērējot vairāk siena, zirgs arī vairāk dzer. Piemēram, ja zirgam diennakti nodrošināts neierobežots siena daudzums, tas izdzer aptuveni 50 litrus ūdens. Bieži cilvēki stallī labi nosiltina, lai neaizsaltu automātisko dzirdņu ūdens caurules. Šajā gadījumā jā mēģina rast kompromiss starp zirgu lab-sajūtu un ūdens padevi. Pārāk liela temperatūras atšķirība starp siltu stalli un āra apstākļiem, kur ir ievērojami zemāka temperatūra, zirgiem var radīt diskomfortu – tie laukā sabozas, jo sildās, un, ievesti stallī, mēģina atdzēsēties, jo ir par karstu. Iespējams, ka labs risinājums ir automātisko dzirdņu ūdens cauruļu slēgšana sala laikā un zemākas temperatūras uzturēšana stallī. Novietnes mikroklimats un svaigs gaiss ļoti būtisks ir zirgiem, kuri slimo ar elpošanas ceļu slimībām. Galvenais padoms ziemas sezonā – regulāri treniņi, kad vien to atļauj laika apstākļi, taču nekad tos nesasteidzot.

Simtgadīgā tradīcija Sanktmoricā

Inese Ruskule

Neskatoties uz ekonomisko situāciju Eiropā un pārējās pasaules valstīs, simts gadu senā tradīcija Sanktmoricā šogad turpinās. Trīs dienas (7., 14. un 21. februārī) risināsies vēsturiskās sacensības *White Turf*, kas iekļauj trīs disciplīnas ar zirgiem: rikšošanu, auļošanu un skijoringu.

Atšķirībā no iepriekšējām sacensībām, šogad liela uzmanība ir pievērsta vides aizsardzībai. Pateicoties no jauna izstrādātajām apsildīšanas (apkures) metodēm, telšu pilsētiņā tiks ietaupīti gandrīz 40% no iepriekšējos gados izmantotā enerģijas patēriņa. Sākot ar 2010. gada sacensībām, ezers vairs netiks piesārņots, kā tas agrāk notika tāpēc, ka uz ledu tika izvietota autostāvvietā. Sadarbībā ar vietējo pašvaldību, tā pārcelta tālāk, krastā.

Sacensību finansiālie atbalstītāji gandarīti par sadarbību ar sacensību organizatoriem

Jau vairākus gadus sacensību galvenie sponsori ir banka *Credit Suisse*, kā arī *BMW AG* (Šveice). Abi uzņēmumi gandarīti par sadarbību, kas izveidojusies sacensību atbalsta procesā. Sponsorēšanas filozofijas galvenais virzītājspēks ir jaunu talantu veicināšana un attīstīšana gan kultūras, gan arī sporta jomā. Automašīnu ražotājs *BMW* uzskata, ka sporta veidiem, kas saistīti ar zirgiem, un *BMW* automašīnām ir ļoti līdzīgas vērtības – dinamisks spēks, estētiskums un vilktspēja.

Skijorings – viena no visvairāk skatītajām disciplīnām

Izrādās, ka, neskatoties uz efektīgo rikšošanu un auļošanu, viena no skatītākajām sacensību disciplīnām ir skijorings. Tajā veic 2700 m garu distanci, kurā ātrums sasniedz pat 50 km/h. Pagājušajā gadā gan šajā disciplīnā viens no sportistiem zaudēja dzīvību. Negadījuma cēlonis bija jaunā drošības jostu sistēma, kas nenestrādāja. Cerams, ka šogad sacensības noritēs daudz veiksmīgāk. Kopējais naudas balvu fonds šajās *White Turf* sacensībās ir 430 000 Šveices franku.

Ja vēlaties izbaudīt šo gadalaiku vienā no pasaules lieliskākajiem ziemas kūrortiem, šīs sacensības jāšanas sporta cienītājiem varētu būt ierosme apmeklēt Sanktmoricu.

Plašāka informācija par sacensībām mājas lapā:
www.whiteturf.ch

Foto no www.swiss-image.ch

Foto no www.swiss-image.ch

Foto no www.swiss-image.ch

Kā zirgi guļ

Paldies par iesūtītajām fotogrāfijām! Tās ir pierādījums nezinātājiem, kuri apgalvo, ka zirgi guļ tikai stāvus. Bet jūs, šo dzīvnieku mīļotāji, zināt ko citu. Jau pašā ziemas sākumā aicinājām sūtīt fotogrāfijas ar zirgiem sniegā, mudinot pārlūkot iepriekšējo gadu arhīvus, jo taču neviens nezinājām, ka šogad mūs iepriecinās tāda ziema – auksta, balta un skaista. Tāpēc vēlreiz vēlamies jūs redzēt kopā ar zirgiem sniegotā laukā, un piedāvājam nākamā konkursa tēmu: *Ziemas prieki kopā ar zirgiem*. Īpaši gaidām fotouzņēmumus, kur zirgi velk kamanas, lai pilsētniekiem pierādītu, ka Latvijā ir pieejams arī šāds baudījums. Sūtiet, lūdzu, fotogrāfijas uz elektroniskā pasta adresi zirgu.pasts@inbox.lv līdz 5. februārim. Labākos attēlus publicēsim nākamajā numurā.

1. Ināra Ivanova. „Kopā ar mammu saldāks miegs.”
2. Sintija Varnovska. „Sniega gultā.”
3. Zane Gaiķēna-Smaile. „Atpūta.”
4. Laila Bergsone. „Concorda diendusa.”
5. Guna Vasiļjeva. „Mikstajās smiltīs.”
6. Evija Bīriņa. „Divi draugi”
7. Anna Šellere. „Pēcpusdienas diendusa.”
8. Ināra Ivanova. „Ģimene atpūšas pēc labām pusdienām.”
9. Kristīne Jēgermane. „Laiks celties.”
10. Alise Dīmane. „Kumēļa saldāis miegs.”
11. Dace Grēniņa. „Nekur nav tik labi, kā pie mammaš.”
12. Tamāra Samuševa. „Gabriels atpūšas.”
13. Laura Virubka. „Samīļojot Dārtiju.”

Jauna produktu līnija – EMH

EMH-Eggersmann MikroHerbs

• EMH atvieglo gremošanas trakta darbību un veicina veselīgas zarnu floras veidošanos.

• Stiprina imunitāti un veicina aizsargslāņa veidošanos gremošanas traktā.

• Uzlabo veselības stāvokli un nodrošina dabisku vielmaiņas līdzsvaru.

• Uzlabo barības pārstrādi un nodrošina labāku barības vielu izmantošanu.

• EMH paaugstina zirga vitalitāti un uzlabo tā pašsajūtu.

Sākotnēji būdami stepju iemītnieki, zirgi līdz pat 18 stundām diennaktī nelielos apjomos uzņēma ar šķiedrām piesātinātu barību. Zāle, lapas, koku mizas un dažādi augi bija pieejami to ēdienkartē. Arī mūsdienās pēc gadsimtiem ilgas zirgu pieradināšanas un ļoti izmainītiem turēšanas apstākļiem zirga gremošanas trakts „atceras” iepriekš aprakstīto situāciju.

Šajā apstākli slēpjas izaicinājums zirga ikdienas aprūpē. Ir teju neiespējami un arī nevēlami izveidot tādas pašus apstākļus, kādi zirgiem bija to sākotnējā dzīves vidē – stepē. Prasības zirgam kā sporta un brīvā laika pavadīšanas partnerim ir ļoti atšķirīgas nekā brīvi klejojošam bara dzīvniekam. Tas jāņem vērā, izstrādājot piemērotu barošanas plānu.

Dabiskā līdzsvara traucējumi

Minēto iemeslu dēļ zirga gremošanas sistēma ir ļoti jutīga. Nelietojot pilnvērtīgu barību, rodas barošanas sistēmas traucējumi, kas ilgtermiņā var ietekmēt vielmaiņu. Papildu ietekmi gūst arī vairāk negatīvu apkārtējās vides faktoru. Pamatbarības nepietiekamā kvalitāte, piemēram, ķīmisko vielu klātbūtne (arī injicējamie preparāti) vai pelējums vājina organismu. Tā rezultātā dažādās jomās pārsvaru gūst deģeneratīvie (noārdošie) mikroorganismi. Arī barošanā pieļautās kļūdas, dodot pārāk lielu spēkbarības daudzumu attiecībā pret rupjo barību, var jūtami iedragāt

vielmaiņas dabiskos procesus.

Mikroorganismi rūpējas par līdzsvara atjaunošanu

Mikroorganismi rūpējas par intensīviem šūnu veidošanās un noārdīšanās procesiem, kas ir ļoti nozīmīgi dzīvības nodrošināšanai uz zemes. Gan cilvēku, gan dzīvnieku organismā tie labprāt apmetas zarnās un piedalās gremošanas procesā. Tāpat tie rūpējas par dabiskā līdzsvara nodrošināšanu vielmaiņā un stiprina imunitāti. Imūnsistēma un zirga zarnu trakta veselība cieši saistītas viena ar otru. Zarnu traktā atrodas aptuveni 80 procentu no imūnsistēmas šūnām, tāpēc tā darbības traucējumi vājina imūnsistēmu, un pieaug saslimšanas risks. Šī iemesla dēļ zirgu īpašnieki arvien vairāk interesējas par mikrobioloģiski fermentētiem augu ekstraktiem. Īpaši pienskābēm un raugiem ir pozitīva ietekme uz daudziem darbības mehānismiem dzīvnieka organismā, un to efektivitāte pierādīta daudzos praktiskos eksperimentos un apliecinājusi pozitīvu ietekmi uz organismu kopumā.

EMH – zirgu veselībai

Visas šīs pozitīvās īpašības mudinājušas sākt jaunās *Eggersmann Wellness* līnijas veidošanu. Šie produkti tiek papildināti ar *Eggersmann MikroHerbs* (EMH–*Eggersmann* mikro augiem). EMH ir augu ekstrakti, kas fermentēti ar efektīvu mikroorganismu palīdzību un iegūti no augstas kvalitātes savvaļas vai plaņas augiem un garšaugiem, tādējādi dabiskā veidā tie var veicināt zirga vielmaiņas procesus. Šādi tiek palielināta pievienoto barības vielu bioloģiskā pieejamība. Tāpat tiek uzlabota zarnu vide un baktēriju pozitīvā darbība zarnu gļotādā. Regulāra ikdienas lietošana palīdz optimizēt barības uzņemšanu un dabiskā veidā regulē gremošanu. Tiek veicināta optimālas zarnu floras veidošanās.

Papildus barības uzņemšanu uzlabo imūnsistēmas stimulēšana; līdz ar to var

samazināt spēkbarības daudzumu pat līdz 20 procentiem, vienlaikus uzlabojot vispārējo zirga veselības stāvokli.

Redzami panākumi

Lai nodrošinātu ilgstošu iedarbību, EMH jālieto regulāri. Pirmie redzamie rezultāti parādās aptuveni pēc četrām nedēļām – uzlabojas ādas stāvoklis, un spalva kļūst spožāka. Pozitīvi rezultāti novērojami ādas slimību gadījumā – sprēgu, blaugznu, vispārējā niezes vai nelielu brūču dziedēšanā. Uzlabojas arī naga ragvielas stiprums un stabilitāte, tiek veicināta naga augšana. Tiek novērota labāka reakcija uz attārpošanas zālēm. Mazinās zirga uzņēmība pret stresu, bet palielinās tā vitalitāte un darba spējas.

Lietojot mikrobioloģiski fermentētus augu ekstraktus, vērojami sekojoši uzlabojumi zirgu veselībā:

• Aizsargslāņa izveidošanās gremošanas traktā.

• Patogēno mikrobu iznīcināšana zarnu gļotādā.

• Vietējās imūnsistēmas stimulēšana zarnu traktā.

• PH rādītāju regulēšana zarnās, kā rezultātā tiek ierobežoti nevēlamo mikrobu augšanas apstākļi.

EMH efektivitāte ir izmēģināta un pārbaudīta praksē. Ziņojumos no daudzām un dažādām zirgu audzēšanas un kopšanas jomām tiek dokumentēta pozitīvā ietekme uz zirgu veselību. Novērtējiet paš!

Pārbaudīts viedoklis par EMH

Savā audzētavā Visbekā, Vācijā Kords Meiners jau kopš aizvadītā gada marta barojis zirgus ar *Stud Muesli* un *Classic Mix* ar EMH. Lūk, kas viņam sakāms:

– Ķēves bija lieliskā kondīcijā īsi pirms kumeļu nākšanas pasaulē martā. Placentas iznāca ātri un pilnībā. Ķēves ļoti ātri atguvās no stresa. Arī spēku atjaunošana aizņēma mazāk laika, tāpēc vairākas no tām varēja veiksmīgi aplecināt jau pirmās

Eggersmann MikroHerbs
EMH
Efektīvais
veselības koncepts

Jaunums!

EMH
Eggersmann MikroHerbs

meklēšanās reizē. Viens no iemesliem noteikti bija ķēvju labā fiziskā kondīcija. Lai arī tās netiek īpaši koptas, ķēves spīd un laistās. Pateicoties labajai pašsajūtai, ķēvēm ir daudz piena, kas, spriežot pēc visa, satur daudz vērtīgu barības vielu. Kumeļi tās nenoziž, un, pateicoties labākai barības pārstrādei, ķēves var pabarot kumeļus, netērējot pārlietu daudz savu rezervju. Pat tās ķēves ar kumeļiem, kas agrāk grūti apņēmas, mums tagad sagādājušas mazāk problēmu.

Pēc Meineras domām, kumeļi ir ļoti aktīvi jau kopš dzimšanas brīža. Kumeļi no ķēvēm, kuru iepriekšējo gadu mazuļi tik ātri neatgūvās, tagad stāvēja pie „piena bāra” jau stundu pēc dzimšanas un bija ļoti vitāli. Tipiskā kumeļu caureja ķēves meklēšanās laikā ātri beidzās, un kumeļi saglabāja augstu aktivitātes līmeni. Tāpat tie ļoti ātri nomainīja kumeļu kažoku.

Fermentētie augu ekstrakti veicina zarnu trakta funkcionēšanu un tādējādi arī zarnu nostiprināšanos, kas optimāli palīdz kumeļiem ātrāk uzņemt un sagremot cieto barību, un teicami tos sagatavo atšķiršanai. Tāpat kumeļi aug dabiskā pakāpenībā, tiem reti tiek novērota vēdera uzpūšanās un ir mazāk problēmu ar attārpošanu. Tiem ērzeļiem, kurus Meiners gatavo sertificēšanas pārbaudēm, viņš novērojis ievērojamu augšanas aktivitāti. Ļoti ātri pazuduši uzēstie puncīši.

Pieredzi ar fermentētiem zaļu ekstraktiem Korda Meineras audzētavā var rezumēt sekojoši: Zirgi vairs nepieēdas ar pakaišiem; skābsiena izbarošana neradīja problēmas pat jutīgiem zirgiem un neizraisīja gremošanas problēmas, piemēram, caureju. Tika novērots, ka zirgiem veidojas krietni mazāk gāzu. Zirgi, kas tiek jāti, vairs nezaudēja kondīciju un spēja labāk tikt galā ar stresu nekā iepriekš. Dzīvnieki bija mierīgāki un līdzsvarotāki, tiem bija izteiktāka vēlme strādāt, taču tie nekādā veidā nekļuva „trulāki”. Uzlabojot barības pārstrādi, var dot mazāk cietās barības. Lai arī stallī vienmēr tiek ievesti jauni zirgi, Kordam Meineram nav bijušas īpašas problēmas ar ādas sēnišu infekcijām. Laiku pa laikam var atrast nelielus skartus ādas laukumus, bet tie ātri iekapsulējās. Slimību skartās vietas ātri sadzija.

Pastāvīgi uzlabojumi

Aleksandra Pape, Madeleinas Vintaras-Šulces sacensību stallu barošanas mēdžere, Vedemarka, Vācija:

– Martā mēs izvēlējāmies trīs zirgus, kas bija izteikti zaudējuši ķermeņa svaru iejāšanas laikā, lai tos sāktu barot ar EMH. Lai atjaunotu to kondīciju, aizvietojām cieto barību ar *Classic Mix* ar EMH. Līdz brīdim, kad tos nosūtīja uz vasaras ganībām, zirgi bija acīmredzami atguvuši ķer-

meņa svaru un salīdzinoši bija vienā līmenī ar saviem vienaudžiem, kas vēl nebija apjāti. Mēs panācām līdzīgus pozitīvus rezultātus arī ar diviem četrgadniekiem. Tie bija tiešām novājējuši stresa dēļ, ko radīja piedalīšanās pirmajās konkūra sacensībās. Viens no zirgiem cieta arī no pastāvīgi šķidrās vēdera izejas. Pēc pāris nedēļām bija vērojami paliekoši uzlabojumi. Abi zirgi pašlaik izskatās ļoti veselīgi.

Izskatās labi

Seefeld-Mueller zirgaudzēšanas un sporta stallis:

– Iepriekšējā ziemā pie mums nonāca kāds trīs gadus vecs ērzelis. Tā kondīcija nebija pārāk laba: zirgs bija iekrities, un spalva nespīdēja. Pirms nokļūšanas pie mums tas tika barots ar auzām un gra-

Daces Štrausas foto

nulām. Mēs nomainījām tā ēdienkarti ar musli, lai nodrošinātu vairāk enerģijas. Taču tā izskats gandrīz nemainījās. No marta sākām piebarot ar *Eggersmann Classic Mix* ar EMH un papildus devām auzas. Pēc pāris nedēļām ērzeļa kondīcija ievērojami uzlabojās. Tagad tas burtiski staro un piesaista katra apmeklētāja skatu.

Spīdīga spalva

Hanoveras šķirnes zirgu audzētājs Ginters Blēte, Mardorfa, Vācija:

– Kopš marta sāku barot divus gadus vecos kumeļus, kas spītīgi nevēlējās mainīt savus ziemas kažokus, ar *Stud Muesli* ar EMH. Kopš tā brīža spalvas maiņa norisinājās krietni ātrāk, nekā esam pieraduši novērot šajā vecumā. Spalvas spīdums bija pamanāms, zirgi laistījās kā nospodrināts sudrabs. Man nekad nav bijis kumeļu, kas izskatītos tik labi.

EMH izmantošana ārstēšanā

Zirgu klinika Dr. Genss un Partneri, Mūlena:

– Mūsu klinikā tiek augstu novērtētas plašās mikroorganismu izmantošanas iespējas un efektivitāte. Lai novērstu kolikas, stabilizētu zarnu floru un izvairītos no *colitis X*, kas ir bīstama caurejas forma, mēs tos veiksmīgi lietojam gan profilakses nolūkos, gan pirms un pēc operācijām.

Pārliecinoši rezultāti

Kirstena S. no Leopoldšehes, Vācijā:

– Ap 2008. gada Ziemassvētkiem mūsu 18 gadus vecais Hanoveras šķirnes zirgs sāka izteikti kasīties. Tas sākās raksturīgajās krēpju un astes pamatnes vietās un pakāpeniski izplatījās pa visu ķermeni, turpinoties līdz pat marta vidum. Bezspalvainās vietas drīz vien kļuva raupjas un sāka asiņot. Zirgs izskatījās nožēlojami

un ātri zaudēja svaru. Jebkāda ārstēšana saskaņā ar klasisko veterinārmedicīnu nelīdzēja. Vienīgi rezultāti bija tā katastrofālais nieru un aknu stāvoklis, taču nekāda ārstēšana nedeķa panākumus. Marta beigās mēs jau bijām zaudējuši cerību tam palīdzēt. Piezvanīju uz *Eggersmann* biroju, lai lūgtu ekspertes Everdingas kundzes viedokli. Kopš tā brīža sākām barot zirgu ar *Senior Musli* ar EMH. Kā papildu ārstēšanu, lai atvieglotu niezi, izmantojām akupunktūru. Jau aprīļa beigās zirga stāvoklis ievērojami uzlabojās. Jūnijā mēs to izlaidām ganos. Bezspalvas laukumi arvien samazinājās, zirga veselības stāvoklis uzlabojās. Neilgi pēc tam mēs saņēmām labas ziņas: zirga nieru un aknu stāvoklis bija gandrīz normāls. Barībā esošie mikroorganismi bija nospēlējuši izšķirošu lomu zirga vielmaiņas ierosināšanā un imūnsistēmas stiprināšanā. Protams, mēs turpinām izbarot *Eggersmann Senior Musli* ar EMH, jo esam pilnīgi pārliecināti par tā efektivitāti.

Zebras hibrīds ir piemīlīgs pārsteigums

Sagatavoja Diāna Štrausa

Šetlandes ponijs kādā Lielbritānijas fermā ir pārsteidzis savus īpašniekus, atnesot kumeliņu, kas ir pa pusei zebra. Nu jau paaudzies dzīvnieciņš izskatās veselīgs un sprīņģo pa savu aploku *Ēdenes Strausu pasaulē*, Langvatbijholas fermā, kas atrodas netālu no Penritas Kumbrijā. Ponija Tillijas īpašniekiem nebija ne jausmas, ka ķēvīte ir grūsna, kad viņi to nopirka no brīvdabas parka, kur viņa tika turēta kopā ar zebraus tēviņu.

„Tā bija diezgan resna, kad mēs poniju ķēvīti iegādājāmies, un domājām, ka tā tikai pieņemas svarā,” stāsta Kārena Pīta. „Tas patiešām bija pārsteigums, kad kādu rītu pamodāmies un ieraudzījām kumeliņu. Tad mēs sapratām, kas noticis.”

Ģenētiskās atšķirības

Zirga un zebraus krustojums ir reta parādība, taču tas nav kas nedzirdēts. Kolčesteras zooloģiskajā dārzā Esekssas grāfistē kopš 1983. gada ir bijuši trīs „zebrēzļi” – Čepmena zebraus un melnā ēzeļa krustojums.

Kubrijā dzimušo kumeliņu visticamāk varētu saukt par „zergu”, taču daži komentētāji iesaka to saukt par „zetlandu”.

Hibrīdi ir interesanti radījumi. Visbiežāk sastopamais krustojums ir mūļi – zirga un ēzeļa krustojums. Šim dzīvniekam ir liela ekonomiskā nozīme, jo tas ir strādīgs.

Taču hibrīdu radīšana nav tik vienkārša. Krustojamo dzīvnieku atšķirīgie hromosomu pāri – DNS „paciņas”

katrā šūnā – padara grūsnību par grūti sasniedzamu mērķi. Zīrgam ir 64 hromosomas, savukārt zebrai – 44. Tādējādi „zergam”, kas radies krustojuma rezultātā, hromosomu skaits būs aptuveni līdzīgs matemātiski vidējam.

Tūristu intereses objekts

„Zergs” var rasties tikai tādā gadījumā, ja tēvs ir zebra.

„Mazākajam hromosomu skaitam ir jābūt tēviņa pusē,” BBC interneta ziņu portālam pastāstīja Leslija Bārvaiza-Manro, veterinārā ķirurgē no Alnvikas Nortunmerlandā un Britu Zirgu veterinārās asociācijas preses sekretāre. „Ja tas būtu pretēji, tad grūsnība neiestātos. Tāda ir daba.” Turklāt viņa piebilda, ka hibrīdi vienmēr ir neauglīgi.

Labā nākotne

Sākumā Kārena un viņas vīrs Džims negribēja reklamēt sava ganāmpulka jaunpienācēju, jo nebija pārliecināti, vai kumeliņš izdzīvos.

„Īsti negribējām, lai kāds par to uzzinātu, jo mēs domājām, ka divu dažādu sugu ģenētiskā materiāla sajaukuma dēļ dzīvnieks varētu neizdzīvot,” Džims stāstīja BBC. „Taču tagad, šķiet, ka izredzes ir labas. Visi locekļi tam vietā, ēd labi un ir patiesi aktīvs.”

Leslija Bārvaiza-Manro ziņoja: „Kumelš izskatās gluži vesels, un es neredzu iemeslu tam, kāpēc šim dzīvniekam nevajadzētu dzīvot labi garu dzīvi, ja neņem vērā veselības problēmas, kas var ietekmēt ikvienu dzīvnieka veselību.”

Kādā Lielbritānijas fermā Šetlandes ponijs pārsteidzis savus īpašniekus, atnesot kumeliņu, kas ir pa pusei zebra.

Jautājiet mūsu padomniekiem!

Zirgu Pasts izraudzījies padomniekus, kuri ir speciālisti ar jāšanas sportu un zirgaudzēšanu saistītos jautājumos un ir piekrituši atbildēt ik numurā uz mūsu lasītāju jautājumiem. Rakstiet savus jautājumus redakcijai uz elektroniskā pasta adresi info@zirgupasts.lv.

Zirgu izmeklējumi un vakcinācija

Jautājums: - Kādi valsts noteiktie asins izmeklējumi paredzēti zirgiem 2010. gadā?

- Vai zirgu vakcinācijas LR ir obligātas?

Atbild: Aija Pavlovskā, veterinārārste

- Pārtikas un veterinārais dienests ir izstrādājis un apstiprinājis Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu 2010. gadam. Plāna sadaļā 2.2.1.4. noteikts, ka zirga asins serums jāpārbauda uz zirgu infekciozo anēmiju visiem zirgiem, sākot no 12 mēnešu vecuma.

2010. gadā jāizmeklē zirgi, kuri iepriekšējo divu gadu laikā (2008. un 2009. gadā) nav izmeklēti: turpmāk vienu reizi trīs gados. Specifiskā profilakse (vakcinācija) nav. Pamatojums izmeklējumiem – Latvijas Republikas epizootiskā situācijas, riska prognoze.

- Zirgu vakcinācijas LR nav obligātas. Katrs dzīvnieka īpašnieks izvērtē situāciju stallī (zirgu saslimstības biežums, zirgu pārvietošana, dalība sacensībās u. c.) un pieņem lēmumu par nepieciešamību zirgu vakcinēt. Saskaņā ar Dzīvnieku infekcijas slimību valsts uzraudzības plānu 2010. gadam, ir noteiktas slimības, pret kurām ieteicams vakcinēt zirgus Latvijā Republikā:

- Zirgu gripa (sporta zirgu vakcināciju nosaka FEI – Starptautiskās Jāšanas sporta federācijas Noteikumi);
- Stinguma krampji (*Tetanus*);
- Rinopneimonijs (ieteicams vaislas ķēvēm).

**Abonējiet avīzi
Zirgu Pasts!**

http://pasts.lv/abone/lv/latviesu_preses_izdevumi/laikraksti/1238/2010_gads/

Kas jāzina par rollkūru

Diāna Štrausa,
pēc ārzemju preses

Rollkūra elements tiek izmantots treniņos un iesildīšanās arēnās it visur pasaulē, kad iejādes sportisti (un citu disciplīnu jātnieki) gatavojas sacensībām. Nesen publicētais *Epona TV* video, kurā bija redzams, kā kādu zirgu iesildīja Pasaules kausa izcīņas kvalifikācijas turnīram Odensē (Dānijā), izraisījis protestus jātnieku, treneru un citu jāšanas sporta entuziastu lokā. Heteres Mofetas izveidotā *Blue Tongue* grupa tiešaistes sociālajā tīklā *Facebook* piesaistījusi vairāk nekā 2600 interesentu nepilnas nedēļas laikā, savukārt divas tiešsaistē publicētās petīcijas parakstījuši vairāk nekā 5000 aktīvistu.

Kas ir rollkūrs?

FEI definējusi rollkūru jeb zirga kakla hiperfleksiju šādi:

Darba/treniņa tehnika, ko pielieto, lai panāktu kakla vidējās daļas garenisko izstiepšanu. Zirgs ilgstošā laika periodā pats nevar uzturēt hiperfleksijas pozīciju.

Izsakoties vienkāršākiem vārdiem, – šī vingrinājuma izpildē pielieto pavadas un laužņu spiedienu, lai pievilktu zirga degunu pie krūtīm, tādējādi pārmērīgi saliecot kaklu.

Kāpēc tas rada problēmas?

Rollkūra izpildē pielieto spēku, lai pievilktu zirga galvu krūtīm. Šādā pozīcijā zirgs nevar redzēt sev priekšā notiekošo, dzīvnieka elpošana tiek traucēta, turklāt daudzi speciālisti un šīs jomas profesionāļi uzskata, ka rollkūrs zirgu var traumēt gan fiziski, gan psiholoģiski. Jājot šādā pozīcijā, zirga dabiskā kustību dinamika tiek zaudēta, un klasiskās iejādes elementi, kā tie definēti FEI standartos, nav izpildāmi.

Ja rollkūrs ir tik traumējošs, kāpēc jātnieki, kas izmanto šo tehniku, uzvar augstākā līmeņa sacensībā?

Jājautā FEI. Turpmāk piedāvājam fragmentus no FEI noteikumiem, ko var lejupielādēt PDF formātā no federācijas mājas lapas. Lasiet un salīdziniet tos ar *Epona TV* uzņemto video. Meklējiet internetā video ar FEI jātniekiem, kuri pēdējo gadu laikā uzvarējuši, un salīdziniet šos uzvaras startus ar federācijas rakstītajiem standartiem.

I nodala. Iejāde

401. pants. Iejādes mērķis un vispārīgie principi

Iejādes mērķis ir zirga attīstīšana par labturīgi uzturētu sporta zirgu ar harmo-

niska treniņa palīdzību. Tā rezultātā zirgs kļūst mierīgs un lokans, nesaspringts un elastīgs, taču vienlaikus pašpārliecināts, uzmanīgs un strādāt gribošs, tādējādi panākot ideālu sapratni ar jātnieku.

Šīs īpašības tiek demonstrētas šādi:

- Brīvas, vienmērīgas un ritmiskas gaitas.

- Kustību harmonija, vieglums un nepiespiestība.

- Zirga priekšējās daļas kustību vieglums un aizmugures iesaistīšana, ko rada aktīvi impulsi.

- Mutes dzelžu pieņemšana, pilnībā pakļaujoties bez jebkādas spriedzes vai pretestības.

2. Tādējādi zirgs rada iespaidu, ka veic kustības pēc savas iniciatīvas tā, kā nepieciešams jātniekam. Pašpārliecināts un uzmanīgs, pakļaujoties jātnieka vadībai, uzturot stāju taisnā līnijā jebkurā kustībā un attiecīgi saliecoties, kad izpilda izliektas trajektorijas kustības.

3. Soļiem jābūt regulāriem, brīviem un atrāsītiem. Rikšiem - brīviem, lokaniem, regulāriem un aktīviem. Lēkšiem - saistītiem, viegliem un līdzsvarotiem. Aizmugurējās daļas kustības nevar būt neaktīvas vai paviršas. Zirgs atsaucas uz vismazākajām jātnieka komandām un aktivizē visu ķermeni.

4. Aktīvu impulsu iedarbībā un ar locītavu kustībām, ko neierobežo pretošanās stindzinošās ietekmes, zirgs labprātīgi un bez minstīšanās paklausa un atsaucas uz dažādiem impulsiem mierīgi un precīzi, parādot dabisku un harmonisku līdzsvaru gan fiziski, gan garīgi.

5. Darba laikā, pat apstājoties, zirgam jābūt „pavadās”. Tiek uzskatīts, ka zirgs ir „pavadās”, ja kakls ir vairāk vai mazāk pacelts un izliekts saskaņā ar treniņa stadiju un gaitas plašumu vai sakopošanos, un zirgs ir savaldīts ar vieglu un nepārtrauktu, vieglu saskarsmi. Galvai jāpaliek stingrā pozīcijā, kā likums, nedaudz uz priekšu no vertikāles, ar līganu izliekumu kakla

augstākajā daļā, turklāt zirgam nevajadzētu pretoties jātnieka norādījumiem.

6. Rikšiem un lēkšiem jābūt ritmiskiem, to veicina saskaņa, ko zirgs demonstrē, kad pārvietojas ar izteiktu regularitāti, impulsu un līdzsvaru. Ritmus jāuztur visos rikšu vai lēkšu vingrinājumos un visās šo gaitu variācijās.

7. Gaitu regularitāte ir iejādes pamatprincips.

Kāpēc tas ir būtiski šobrīd?

Rollkūrs nav jauns elements. Pēc tam, kad Nīderlandes olimpiskā iejādes čempione Anke van Grunsvena tika nofilmēta iesildīšanās arēnā, izmantojot šo metodi savam zirgam, tas izraisīja sabiedrības protestus. FEI sasauca pasaules klases biomehāniķus un zirgu anatomijas ekspertus uz tikšanos Šveicē 2006. gada 31. janvārī.

FEI secināja, ka nav pierādījumu tam, ka rollkūrs rada tiešu kaitējumu zirgam, ja šo metodi pareizi izmanto zinoši jātnieki. Taču viņi piebilda, ka tas var nodarīt kaitējumu, ja to nepareizi izpilda nepieredzējuši jātnieki, un ka zirgs pats ilgstoši nevar uzturēt hiperfleksiju.

Diskusijas ap rollkūra pielietošanu nesien iedegās atkal, kad *Epona TV* izplatīja video, kurā iejādes jātnieks Patriks Kitels jāja ar savu ērzeli *Scandic* Pasaules kausa kvalifikācijas turnīrā Dānijā. Video varēja redzēt *Scandic* krāsu zaudējušo, ļengano mēli, kas karājās tam no mutes. Video radīja plašu rezonansi. Izveidotas līdzjutēju grupas un parakstītas petīcijas, ar kurām cilvēki protestē pret šīs strīdīgās metodes lietošanu un pieprasa SJF veikt izmeklēšanu un rīkoties pret to.

Ko jūs varat darīt, lai palīdzētu

Pievienojieties Heteras Mofetas grupai [Blue Tongue Facebook Group](#), lai saņemtu jaunākās ziņas par šo tēmu.

Izplatiet šo informāciju. Ievietojiet saites savos interneta blogos un mājas lapās, tādējādi izglītojot savus lasītājus par šo jautājumu. Jūs varat pilnībā pārpublicēt šo informāciju vai izmantot tajā ievietotās informācijas saites. Parakstiet sagatavotos dokumentus.

Izmantojiet šo interneta vietni [dressage associations and rollkur sponsors](#), lai izteiktu viedokļus un sūdzības. Atbalstiet jātniekus un trenerus, kuri jā un trenējas, neizmantojot rollkūru. Atbalstiet uzņēmumus, kas sponsorē šos humānos jātniekus un trenerus.

Pateicamies [Billijai Hintonei](#) par atļauju pārpublicēt šo informāciju.

Zirga orientēšanās spējas

Dr. Stefans Madajs, atstāstijis P. D.;
no žurnāla Latvijas Zirgkopis, nr. 5-9, 1935

Tieksme pēc dzimtenes vai pierastās vietas

Putnu, skudru un bišu orientēšanās spējas jau ir daudzkārt pētītas, bet kustoņi – zīdītāji šajā nozīmē – vēl ļoti maz.

Dzīvnieku orientēšanās spējas jāizšķir divi faktori: 1) griba vai tieksme uzmeklēt noteiktu vietu un 2) spēja šo vietu atrast. Ja salīdzinām suni ar zirgu, tad jāsaprot, ka pirmais apbrīnojami atrod pareizo ceļu un ir veikls pēdu dzinējs. Viņš var būt arī nolaidīgs sava uzdevuma izpildīšanā, jo tas mil pakļējot pat veselām dienām. Turpretim vietas atrašanās zirgs nav tik apdāvināts kā suns. Zirgam tieksme pēc dzimtenes vai pierastās vietas ir viena no stiprākām. Mājas zirgs nemil klejot pa viņam svešām vietām. Tam vienmēr gribas atrasties pierastā, iemīļotā vietā, kur var justies ērti un droši.

Par šīs tieksmes izcelšanos nevar paskaidrot neko noteiktu; domājams, ka viņa pamatojas zirga pirmatnējā dzīves veidā. Zirgi, kad tie vēl ganījās savā vaļā mežā, mēdza uzturēties barā, lai vieglāki aizsargātos no plēsīgiem zvēriem. Klejojot veselu gadu pa mežu, zirgam radās nepieciešamība atcerēties tās ganības, kur tas barojās iepriekšējā vasarā. Tādējādi varam pieņemt, ka šī tieksme atgriezties uz pierasto vietu zirgam būs iedzimta. Bez tam vēl zirgi ir ļoti sabiedriski: tie labprāt slēdz draudzību ne tikai savā starpā, bet ir draudzīgi arī ar cilvēkiem, suņiem, kaķiem, pārējiem mājas kustoņiem un putniem. Tāpēc nav nekāds brīnums, ka zirgam tieksme pēc pierastās vietas ir tik ļoti stipra. Viņš labprāt mil iegriezties, ja gadās pa ceļam, katrā viesnīcas sētā vai mājas pagalmā, kur tas kādreiz barot.

a) Novērojumi zirgu dzīvē

Lai lasītājiem būtu saprotamāka šī zirga īpašība un tie paši varētu spriest par to, tad minēšu dažus novērojumus.

Rengevs novērojis, ka Dienvidamerikas pa daļai savvaļā dzīvojošie zirgi mēdz atgriezties uz vecām ganībām noejot 80 stundu garu ceļu. Līdzīgu gadījumu viņš stāsta arī par Paragvajes mājas zirgiem, kuri atgriežas uz pierasto vietu, atrodošos vairāk kā 50 jūdžu attālumā.

Cik labi zirgs atceras vietu, kur tas dzīvojis, arī pēc dažiem gadiem, to redzam no prof. Cuerna novērojuma. Piecus gadus atpakaļ pārdots zirgs atgriežas pie sava agrākā saimnieka. Iebraucot pagalmā tas priecīgi iezviedzās, nojūgts pats uzmeklē stalli to vietu, kur priekš pieciem gadiem stāvējis.

Tādu pat gadījumu apraksta arī Romanes: zirgs pat pēc astoņiem gadiem atceras ielu un stalli.

Ja zirgam nepatik jaunā dzīves vieta, uz kurieni viņu pārdod vai aizsūta, tad tas bēg, pārvarēdams dažādus šķēršļus.

Prof. Cuerns stāsta šādus gadījumus. Kādu Kronsetteri pārdod uz Franciju; palet tikai dažas nedēļas un zirgs atgriežas ar franču iemauktiem un segliem, aplāts putām. Acīm redzams, viņš bij pametis savu jātnieku Francijā un pats pārpeldējis Reinu. Otrs gadījums – kāds zemnieks, kas dzīvo uz Barsoe salas, pārdod ķēvi ar kumeļu kādam zemniekam, kas dzīvo netālu no Šlezvīgas piekrastes. Nākošā dienā ķēve ar kumeļu ierodās pārdevēja mājās pagalmā. Ķēvei un tikko gadu vecam kumeļam vajadzēja pārpeldēt vienu jūras jūdzi, lai sasniegtu agrākā saimnieka māju.

Grūti izskaidrot – uz kādas atmiņas īsti pamatojas zirga vietas atrašanas spējas. Varētu pieņemt, ka uz redzes atmiņas. Bet

turpmākas prof. Cuerna novērojums runā tam pretī. Proti: kāds melderis, kam dzirnavas atrodas sāņus galvenai šosejai, pārdod savu ilgus gadus kalpojušo zirgu akluma dēļ tuvākā pilsētā. Ja braucot ar šo zirgu pa minēto šoseju dzirnavu tuvumā palaida vaļīgi grožus, tad viņš vienmēr iegriezās uz agrāko dzīves vietu, kur tam bija labi gājis. No sākuma domāja, ka aklais zirgs iegriezās uz dzirnavām viņu klabināšanu dzirdot. Bet viņš darīja to pašu arī svētdienās, kad dzirnavas bija mierā. Vai zirgs saoda miltu smaku vai arī dzirnavām bija kāda īpatnēja smaka? – Nevar pateikt.

Bez tam vēl dažiem zirgiem, kā Cells aizrāda, piemīt spēja atrast apakšzemes avotus. Šādi gadījumi bijusi vācu pēdējā koloniju karā Rietumāfrikā.

Zirgs mēdz piestāties arī tajās vietās, kur viņš vairākas reizes pieturēts. Šādu novērojumu min Bells. Kāds viņa paziņa jaunībā ar pilnīgi veselu zirgu izvadāja maizi, apbraukājot savas kundzes zināmā kārtībā. Pēc kāda laika zirgs zināja visas šīs vietas; viņš apstājās pats no sevis pie katras mājas tādā pat kārtībā, kā bija iesākts. Ja viņa saimnieks palika kaut kur ilgāk, kā parasts, tad tas negāja vis uz nākošo vietu, bet devās uz māju. Tas atgādījās diezgan bieži un dažādās vietās.

Līdzīgu gadījumu atstāsta arī Pertijs par zirgu, kurš izvadāja ūdeni 70-80 kundēm Londonas ielās.

Tam līdzīgi gadījumi notiek arī ar aklu zirgu. Par to Darvins stāsta šādi: „Daudz gadus atpakaļ es braucu pasta ratos. Važonis pieturēja zirgu apmēram sekundi ik pie katras viesnīcas. Kad es jautāju, kamdēļ viņš tā dara, tas atbildēja, norādot uz zirgu ilksis: viņš esot jau vairākus gadus pilnīgi akls un vienmēr mīlot apstāties katrā vietā, kur reizēm stāvējis. Važonis aizrādīja, ka ar to mazāk laika patērēts – atļaujot uz sekundi piestāties, - nekā mudinot viņu iet garām viesnīcai. Esmu pārliecināts, ka zirgs pazina viesnīcas pēc smakas.” Grūti izskaidrot zirga neparasto uzvešanos.

Bez tam Darvins min vēl vienu gadījumu; viņš aizvedis savu jājamo zirgu ar vilcienu no J. Uz V. salu. Pirmajā dienā pēc izjāšanas virzienā uz rītiem zirgs ne labprāt atgriezies stallī. Tas Darvinu pamudinājis atkārtot šo apstākli. Katrreiz palaižot pavadu zirgs rikšojis uz rītiem, novirzīdamies mazliet ziemeļu virzienā. (Kas saskanējis ar zirga agrāko dzīves vietu.) Darvins ar šo zirgu esot jājis gadiem, bet šādu gadījumu vēl neesot piedzīvojis. Viņš domā, ka zirgs kaut kā būs zinājis virzienu uz savu agrāko dzīves vietu. Un patiesi pēdējais ceļa gabals no J., kur ar zirgu pēdējo reizi jājis, arī gājis

Daces Štrausas foto

dienvīdu virzienā. Darvins pielaiž arī tādu iespējamību, ka viņa jājamais zirgs, pirkti no kaimiņa, būs dzimis V. salā. Pie šā Volless piezīmējis: zirgs atrazdamies V. salā, savā dzimtenē, būs meklējis agrāko stalli. Bet var būt arī tāda iespējamība, ka apkārtnē V. salā bijusi ļoti līdzīga J. apkārtnē un zirgs uz līdzības pamata meklējis savu agrāko stalli.

Cik brīnišķīgā kārtā zirgs tumsā spēj orientēties, to redzam no pulkveža Spohra piedzīvojuma. 1850. g. decembrī pēc pusdienas viņš izjā ar savu 15 gadu veco ķēvi Ulriku kādu gabalu pa Vestfāles piesniģu, biezo mežu. Atpakaļ jānot jau tumsā. Piepeši Ulrika apstājas. Neskatoties uz mudinājumu doties uz priekšu, viņa tomēr neklausā. Pulkvedis, nevarēdams saredzēt pat i savu roku tumsas dēļ, atlaiž pavadu svabādu, noteikdams: „Labi, tad dari tā, kā tu gribi.” Krietnais lopiņš ātri apgriežas, rikšo apmēram desmit minūtes virzienā tieši atpakaļ, tad pagriežas pa kreisi un pēc dažām minūtēm pulkvedis jau ir savā dzīvoklī. Nākošā dienā viņš aiziet uz to vietu, kur Ulrika liedzās klausīt. Tas ierauga 40 pēdu dziļu torfa bedri. Būtu sperts tikai viens solis uz priekšu, zirgs ar jātnieku tajā iekristu.

Tādas pašas zirga apbrīnojamas orientēšanās spējas virzienā uz māju redzam no plkv. Spohra otrā piedzīvojuma. Berlinē viņš izjā ar sevišķi labu gājēju ar noteikumu atgriezties pēc iespējas ātrāk. Tas jādelē krustām šķērsām pa Tirtgartenu apmēram pusstundu. Tad mēģina likumiem jāt soļos uz mājas pusi. Viņa zirgs līdzīgs kompasam: plkv. Spohrs nomana, kad tas iet soļos, tad attālinās no mājas, kad rikšo – tuvojas mājai. Viņš turpina šāda veida jāšanu lielos riņķos apm. Pusstundu. Rezultāts ir tas pats.

Madajs min līdzīgu gadījumu no saviem novērojumiem. Kāds virsniēks apmācīja jāšanā apmēram 20 jaunus dresūras zirgus, novietojot tos apm. 30 metru riņķī. Lai gan dresētājs pats stāvēja riņķa vidū – neizkustoties no savas vietas, – tomēr ik pēc katrām desmit minūtēm tam vajadzēja mainīt vietu, lai būtu vidū. Kāpēc tā? – Zirgi, stāvēdami riņķī, pamazām virzījās uz kazarmju pusi, kā magnēta pievilkti.

b) Mēģinājumi – eksperimenti

Madajs izdara mēģinājumus ar savu jājamu ķēvi, ungāru asiņu krustotu Fatimu. Katreiz nojānot no kazarmēm kādu gabalu, tas Fatimai ļauj atgriezties pēc savas patikas. Viņš ķeras pie pavadas tikai vajadzības gadījumos, kad tā neiet pareizā virzienā vai arī negrib iegriezties svešā sētā. Tā kā viņa vienmēr grib rikšot, tad Madajs pavēl tai iet soļos.

Kad viņš, izjānot no kazarmēm, palaiž pavadu desmit vai divdesmit metru attālumā, Fatima tūlīt apgriežas un dodas stalli

Daces Štrausaus foto

uzmeklēt savu vietu. Šis pierāda, ka jājamiem zirgiem, kaut gan tie pavada stalli katru dienu līdz 22 stundas, tieksme pēc pierastās vietas ir stiprāka par vēlēšanos kustēties.

Madajs izdara mēģinājumus tūrumā. Apstāta Fatimu, tad palaiž pavadu. Viņa stāv apmēram 1-2 minūtes, apskatās apkārt, tad sāk iet mierīgos soļos, taisa likumus no 10-15 metru atpakaļ iekams rikšos vai aulekšos dodas uz stalli. Ja palaida pavadu, – neapturot, – tad Fatima to ātri pamanīja, izdarīja tāda pat veidā minētās kustības un tad devās uz kazarmēm.

Apgriežusies Fatima gandrīz vienmēr izvēlējās isāko ceļu atpakaļ. Bet vēlāk viņa sāka to saīsināt: tā bieži viņa devās tieši uz tiltu, izvairīdamās likumus gar upes malu, kur šurpu nāca. Reiz pat tā negāja vis pa pareizo ceļu, bet gan pa kādu citu, kur tā nekad nebija gājusi. Ar šo 400 metru ceļš līdz kazarmēm bija saīsināts par 50 metriem.

Ceturrtā dienā Fatima jau zināja to, ka katra iela noveda pilsētiņā, kur atradās kazarmes. Tāpēc viņa centās pēc iespējas ātrāk sasniegt kādu no tām. Pa lauku Fatima gāja līdz tuvākam tūrumam un tad pa vagu līdz braucamam ceļam. Šo metodi viņa pielietoja arī turpmāk. (Jāizrāda, ka tā, varbūt tāpēc gāja pa vagu, ka šķērsām vāgām iešana bij grūtāka. Tomēr paliek neizšķirts: kamdēļ tā nepamanīja šo ērtību jau pirmajā dienā?) Braucamais ceļš iet pa labi un pa kreisi. Šajā gadījumā, kad virziens uz kazarmēm tai nebija gluži skaidrs, viņa apstājās dažas sekundes un apostīja no ceļa nogriezošos ielu. Fatima acīm neuzticējās, un tamdēļ pārliecinājās ar degunu: vai gaisā strīpa, kas izskatījās pēc ielas, tiešām bija tā. Tas ir: vai viņa oda pēc cilvēku un zirgu pēdām. Tad viņa oda pa labi un pa kreisi, izvēlēdamās vienu no diviem ielu virzieniem.

Tomēr pilsētiņā un galvenā ielā, kur

atradās kazarmes, orientēšanās arvien vēl turpinājās. Reiz Fatima nonāca uz galvenās ielas pa nepazīstamu sānu ielu. Viņa nezināja: vai iet pa labi vai pa kreisi, nepazīna nedz māju, nedz ielas daļu. Fatima griezās katros vārtos, alga viena: vai tie bija zaļi vai brūni, un gribēja iet sētā zirgu stallos. Tikai vienu māju ar skatu logu tā neatzina par kazarmēm – pagāja garām. Nonākusi pie kazarmēm, iekams vārti bij vēl ciet, viņa tos pamatīgi apostīja, arī sienas un rokturi. Tad pacietīgi gaidīja viņu atvēršanu. Reiz viņa arī mēģināja iebāzt galvu pusatvērtajos vārtos.

Neskatoties uz Madaja vairākkārtējiem mēģinājumiem, Fatimas maldīšanās galīgi neizbeidzās; jo ne tikai divreiz tika jāts tas pats ceļš. Tā, piemēram, sestajā mēģinājumu dienā Fatima nogriezās no ceļa jau pazīstama. Nonākusi līdz ielai, tā izvēlējās nepareizo virzienu – uz sādžu. Cik daudzkārt viņas gājieni neizlaboja: vienmēr nogriezās uz sādžu. Pilsētas baznīciņas torni, šķiet, viņa nekad nebija ievērojusi. Fatima dažreiz gribēja iegriezties arī atsevišķā mūra sētu pagalmā; droši vien tāpēc, ka pie kazarmju pēdējiem vārtiem tāpat bija līdzīgs pagalmi. Šāds pat pagalmi bija arī marmorzāģētavai, kur pie vārtiem gulēja lieli marmora blūķi. Zirgiem katrā ziņā no tiem vajadzēja baidīties. Visvairāk bija jābrīnās par to, ka Fatima – tāpat sestajā mēģinājumu dienā, – pēc izvairīšanās no nepatīkamiem blūķiem, apstājās pie marmorzāģētavas vārtiem un, šķiet, pārliecinājās: vai tie nav kazarmju vārti. Pamanījusi pagalmā divus ratos iejūgtus zirgus, tā tūlīt gribēja doties iekšā. Ceļā uz kazarmēm Fatima centās zināmā mērā izvairīties no šķēršļiem gan fiziskas, gan psihiskas dabas. Proti: platus grāvjus, dzelzceļu, dārzus, ko kurienes suns viņu rēja. Tomēr nemainīja virzienu uz māju.

Nobeigums nākamajā numurā.

Parzival paliek Adelindei Kornelisenai

Austriešu uzņēmējs Herberts Jerihs samaksājis pusi par *Parzival* īpašumtiesībām, tā ļaujot jātniecei un otru 50 procentu zirga līdzīpašnieci Adelindei Kornelisenai turpināt jāt ar savu augstākos panākumus ieguvušo zirgu. 2009. gada Eiropas iekādes čempionātā zirga līdzīpašnieks Henks Kors paziņoja, ka viņš grib savu daļu no zirga pārdot, bet Kornelisenai nebija iespēju to nopirkt. Tagad Jerihs viņu izglābis, samaksājot par nosacīto zirga daļu, un Kornelisenai kļuvusi pat vienīgo *Parzival* (no *Jazz*) saimniece. Jerihs ir Kornelisenas jaunais mecenāts un jau rudenī piedāvāja viņai jāt arī ar savu lielās balvas zirgu *Wunschtraum*.

Jerihs, kurš ir starptautiskas transporta kompānijas īpašnieks, sponsorēs Adelindi vismaz līdz 2013. gadam, bet *Parzival* turpmāk startēs ar vārdu *Jerich Parzival*. Līgums tika parakstīts šī gada 8. janvārī.

Zalcgēbere maina dzīvesvietu

Vācu sportiste Ulla Zalcgēbere, kura pirms vairākiem gadiem bija pasaules iekādes topā, startējot ar Latvijā, Burtņieku zirgaudzētavā dzimušo zirgu *Rasty* (Rotors), nolēmusi mainīt dzīvesvietu. Viņa pārceļas uz zirgaudzētavu *Obere Muhle*, kas pieder Gnadlu ģimenei un atrodas nelielā attālumā no iepriekšējās vietas - Bādvorihofenas. Jaunajā vietā ir daudz priekšrocību – īpašums ir modernāk aprīkots,

tiek būvēta jauna manēža un staļļa bloks, šeit ir plašas ganības un pastaigu aploki. Ulla domā pabeigt pārvākšanos šī gada oktobrī. Patreizējā vietā ir tikai 16 boksu, kas ir par maz Zalcgēberes vajadzībām. Turklāt jaunajā mājvietā viņu ieinteresē lielais terapijas centrs ar dažādiem dabiskās ārstēšanas veidiem, kas ir saimnieka Tomasa Gnadla galvenais darbs. Īpašumā atrodas ūdens trenāžieris, un šeit strādā netradicionālās medicīnas speciālisti – akupunktūras, osteopātijas un homeopātijas jomā.

Ullai nepaveicās pagājušajā gadā, kad viņas lielās balvas zirgs *Herzfuß's Erbe* Āhenē guva savainojumu, un tādēļ Zalcgēbere nevarēja piedalīties Eiropas čempionātā Vindzorā. Tagad zirgs izvesēlojies, un Ulla plāno ar to atgriezties starptautiska līmeņa sacensībās martā - CDI Brēmenē. Katru dienu pēc treniņa viņa ved zirgu uz ūdenstrenāžieri *Obere Muhle*. Pēc pārceļšanās uz jauno vietu Zalcgēbere cer, ka būs vairāk laika iekādes nodarbībām un varēs labāk koncentrēties startiem sacensībās.

FEI uzrunā jauniešus visā pasaulē

FEI 2009. gadā ar lepnumu pirmo reizi uzsāka Jaunatnes gadu - jauniešu jāšanas sporta svētkus gada garumā, kas ilgs līdz 2010. gada augustam, kad Singapūrā notiks Jauniešu olimpiskās spēles. Pirmo reizi jaunieši sanāks kopā, lai pārvarētu ģeogrāfiskos šķēršļus, izmantojot unikālo tiešsaistes ideju, ko izstrādājusi FEI.

„Jāšanas sportā iesaistās ambiciozu un aktīvu jauniešu paaudze, kas lēnām ierodas uz starptautiskās skatuves,” stāstīja FEI prezidente Viņas Augstība Princese Haja. „Mēs esam apņēmies rast radošus veidus, kā viņus uzklaut un novērtēt viņu talantu.” „Mūsu mērķis Jaunatnes gada laikā ir nodrošināt, ka sadzirdam viedokļus, ko izsaka 12 līdz 21 gadus veci jāšanas sportā iesaistītie sacensību dalībnieki, palīgi, līdzjutēji, brīvprātīgie un atbalsta komandas, lai palīdzētu mums veidot un virzīt šo sportu arī nākotnē,” komentēja FEI Jaunatnes daļas direktore Nisija Kenedija. „Tā ir lieliska iespēja, un mēs vēlamies dzirdēt un uzklaut viedokļus no dažādiem skatu punktiem.”

Lai sasniegtu šo mērķi un radoši iesaistītos šajā iniciatīvā ar jauniešiem visās disciplīnās it visur pasaulē, FEI izvēlējās to mediju, kas būtu vispopulārākais konkrētajai mērķauditorijai. Jaunatnes gada aktivitātes lielākoties notiks tiešsaistē īpaši šim nolūkam izveidotajā mājas lapā, kas nelidzinās citām. www.feiearofyouth.org ir galvenā tikšanās vieta jaunajiem jātniekiem, kur viņi var dalīties informācijā, mācīties un kopīgi attīstīties. Šī mājas lapa apvienojumā ar citiem sociālajiem mediju kanāliem un dažādām aktivitātēm ārpus mājas lapas padarīs šo par līdz šim unikālāko un iedvesmojošāko sociālo mediju kampaņu jāšanas sporta jomā.

Apmeklējiet www.feiearofyouth.org un palīdziet virzīt jāšanas sportu nākotnē!

FEI prezidente Viņas Augstība Princese Haja kopā ar jaunajiem jātniekiem Alltech FEI Eiropas konkūra un iekādes čempionātā.

Baltijas valstu jātnieki FEI reitingos (uz 12.01.10.)

Sagatavoja Inese Ruskule

Konkūrs

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Alberts Zoers (Nīderlande)	1.	2.	3106,00
Markuss Enings (Vācija)	2.	1.	3105,00
Piuss Švicers (Šveice)	3.	4.	3067,50
LATVIJA			
Andis Vārna	260.	264.	322,00
Dainis Ozols	730.	717.	70,00
Kristaps Neretnieks	1144.	1115.	26,00
Guntars Siliņš	1216.	1186.	20,00
Andrejs Bistrovs	1876.	1827.	1,00
LIETUVA			
Bens Gutkausks	255.	258.	330,00
Andriuss Petrovs	371.	355.	208,00
Kosts Gaigals	677.	669.	80,00
Rims Rimkuss	1017.	995.	35,00
Stasis Jass	1149.	1121.	25,00
IGAUNIJA			
Reins Pills	141.	133.	658,00
Tīts Kivisilds	222.	223.	389,00
Gunārs Kletenbergs	250.	254.	336,00
Hanno Ellermanis	335.	343.	237,50
Urmass Rāgs	353.	348.	222,00
Heiki Vatsels	1291.	1260.	15,00
Ebe Līsa Sinejalga	1541.	1501.	5,00
Andress Trēve	1795.	1752.	4,00

Iejāde

Jātnieks	Vieta	Vieta iepriekšējā reitingā	Punkti
Pirmo vietu ieguvēji FEI reitingā			
Edvards Gāls ar Moorlands Totilas (Nīderlande)	1.	1.	2645
Adelinde Kornelisena ar Jerich Parzival (Nīderlande)	2.	2.	2329
Izabella Verta ar Satchmo 78 (Vācija)	3.	3.	2233
LATVIJA			
Airisa Penele ar Ravelu	164.	184.	905
IGAUNIJA			
Marika Vundere ar Orlando P	186.	235.	825
Maria Čuletsa ar Markus	297.	378.	500

Konkūristu FEI ranga līderis

Inese Ruskule

Alberts Zoers

Dzimis: 1975. gada 31. jūlijā, Nīderlandē

Mājas lapa: www.azoer.nl

Janvārī FEI reitingā ierindojas 1. vietā konkūra disciplīnā

Alberts Zoers sāka savu sacensību karjeru jau septiņu gadu vecumā. 1989. gadā viņš startēja Eiropas poniju klases čempionātā, kur Holandes komanda izcīnīja zelta medaļu. Pats Alberts Zoers atzīst, ka viņam nav ļoti patīcis doties uz

skolu, tā vietā bijusi viena vienīga vēlēšanās – visu dienu jāt uz sava tēva zirgiem un ponijiem. Tāpat bijis arī Zoera abām māsām – Džīnai un Dženijai.

Zoeram pašam ir savs uzņēmums - Zoer B. V., kura galvenā pamatdarbība ir ērzelu audzēšana un trenēšana. Vadīt uzņēmumu, kā arī trenēt zirgus palīdz viņa tēvs – Arents Zoers.

Alberta Zoera statistika: 24 starti Nāciju kausā, no tiem trīs uzvaras; 19 starti Pasaules kausa posmos, no tiem viena uzvara.

Alberts Zoers saņem Rolex pulksteni par uzvaru Pasaules kausa posmā.

LJF paziņojumi

LJF

Latvijas Jātnieku federācijas (LJF) rīkotajās sacensībās var piedalīties LR pilsoņi un pastāvīgie iedzīvotāji, kuri ir LJF biedri, kā arī citu valstu sportisti. Startam netiks pieļauti tie jātnieki, kuri nebūs nomaksājuši LJF biedru naudu par 2009. gadu.

Saskaņā ar grozījumiem Sporta likumā, no 2010. gada 1. marta par LJF biedriem var kļūt tikai juridiskas personas (fiziskas personas netiek uzņemtas par LJF biedriem no 2010. gada 1. janvāra).

LJF biedru nauda 2010. gadā ir Ls 100.

Par pārejas posmu (janvāris, februāris) biedru nauda no esošajiem LJF biedriem netiks iekasēta.

Delakruā „ceļojuma piezīmes”

Dace Millere

Ežens Delakruā (1798-1863) ir viens no ievērojamākajiem franču glezniecības un grafikas pārstāvjiem savas dzīves pilnbrieda posmā. 1832. gadā, sekodams vairāku romantiski noskaņotu literātu piemēram, viņš kādas diplomātiskas misijas sastāvā dodas uz Maroku.

Nonākdams Ziemeļāfrikā, viņš, liekot lietā savu talantu, tam iegūst jaunu krāsu un dinamikas izpausmi, kāda nebija iespējama Eiropā. Mākslas vēsturnieki stāsta, ka, vērodams zirgu sacikstes Tanžērā, gleznotājs savā dienasgrāmatā rakstījis: „Jau pašā sākumā zirgi izslējās pakaļkājās un cīnījās ar tādu degsmi, kas manai sirdij lika drebēt bailēs par jātniekiem, taču gleznošanai derēja lieliski. Es ticu, ka man laimējies skatīt tik neparastu un fantastisku ainu, kāda varētu dzimt tikai Rubensa iztēlē.” Atmiņas par šo notikumu iemūžinātas arī gleznās, rādot dinamisku zirgu kustību.

Zirgu figūras Delakruā darbos ir dažādas – gan mazliet mītiskas un it kā vēsturiski reālas, gan pat traģiskus brīžos romantiski skaistas – ar filigrāni izzīmētām krēpēm vai degošu acu skatu. Bet vienmēr var vērot mākslinieka prasmi apgūt dzīvnieku anatomiju un tēlot to muskuļu spēli, pat tad, ja zirgs nav galvenais tēls darbā, taču vienmēr tas piesaista uzmanību.

Kr. un Ģ. Eliasi grāmatā *Franču jaunalauku glezniecība* (1940) raksta:

„Pēc Marokas ceļojuma Delakruā mākslā svarīgu vietu ieņem *kustoņu un zvēru* glezniecība. Jāsaka gan, ka arī pirms tam mākslinieks ir daudz strādājis pie zvēriem Parīzes zvēru dārzā. Tomēr Marokā, piedaloties medībās, viņš varēja dažādus zvērus novērot brīvā dabā, ar viņu instinktiem un īpatnībām visādos apstākļos un stāvokļos. Delakruā pieskaitāms pie labākiem 19. g. s. animālistiem, it īpaši zīmējoties uz plēsīgiem zvēriem. Tīģeris un pantera visbiežāki sastopami viņa gleznās un zīmējumos. Arī pie zvēriem viņam visvairāk patika dramatiskais moments. Starp viņa gleznām ir liela daļa, kur plēsoņas (tīģeris, leopards) vai nu plēšas savā starpā, vai uzbrūk citiem dzīvniekiem (zirgam) un cilvēkam. /.../ No *māju kustoņiem* Delakruā visvairāk mīlēja attēlot zirgu, bet arī reti mierīgā stāvoklī. Visbiežāki mēs to redzam vai nu dražamies viesuļa ātrumā zem jātniekiem, kā, piem., *Skotu balādē* un Fausta un Mefisto litogrāfijā, vai saslēnami kaujas troksnī, vai izbailēs no pērkona taisam krampjainus pagriezienus un lēcienus.”

Arābs apseģlo savu zirgu. 1855.

Rebekas aizvešana. 1858.

Arāba zirgu kauja stallī. 1860.

Arābu sadursme kalnos. 1863.

Arābu jātnieks, kurš cīnās ar lauvu. 1849-1850.

Baltais zirgs par spoku

Kādreizējā Blomes muiža Smiltenes novadā tagad kļuvusi par Ozolkalna pamatskolas internāta un bibliotēkas mājvietu. Šī apbūve veidota 19. gadsimtā, un tajā ietilpst kungu dzīvojamā māja un saimniecības ēkas.

Senas teikas stāstot, ka Blomes muižai vai pilij esot arī savs spoks – baltais zirgs. Aiz pagraba velvēm ne reizi vien dzirdēti zirga soļi un apslāpēts zviedziens, – vēsta portāls *vietas.lv*. Citos nostāstos minēts, ka no muižas dārza diķa pusnaktī izbraucot skaistas karie-

No portāla *vietas.lv*

tes, kuras piestāj pie pils durvīm. No tām izkāpjot kungi un dāmas, lai ietu pilī dancot. Tad atkal visi kāpjot karietēs un braucot atpakaļ diķi.

Daces Štrausas foto

Teicēji par zirgiem

- Kad ie brauc jaunu zirgu, tad ilksis nedrīkst sakas noņemt, tad viņš stums vezumu atpakaļ. (P. Zeltiņa, Ikšķile; 35008)
- Ceļā taisoties, diviem nav brīvi zirgu grozīt, lai nenotiek nelaime. (Austrums, 1889. J. Cepelnieks, Mānčicība; 35009)
- Ja divi zirgam grožus sien, tad groži braucot atnāk vaļā. (Brunava; 35010)
- Zirgam paugas (rīkus, sakas) nemauc nost, kamēr tas stāv ilksīs. (R. Straudovskis, Lielplatone; 35011)
- Ja zirgu jūdzot, zirgs mēslo, tad braucējam būs laime. (J. Kasparovics, Skrun-da; 35012)
- Kad aizjūgts zirgs priekš braukšanas izkārnās, tad ceļš neizdosies. (J. Apsalons, Sēlpils; 35013)
- Kad braucot kādā darišanā, zirgs tūliņ kārnās, tad tanī pašā lietā būs jābrauc vēl otreiz. (Z. Prauliņš, Aumeistari; 35014)
- Kad zirgu pirmo reizi izbrauc, tad jāvēra un jāēd braucējam olas, lai būtu apaļi zirgi. (V. Spandegs, Pogciems; 35015)
- Zirgam braukt mācot, no nagiem trīs šaujas mēsli jāizsviež, tad zirgs top lēns. (A. Menis, Priekule; 35016)
- Pie ratu riteņa nevar siet zirgu, citādi zirgs klepo. (A. Ārmanis, Zaļmuiža; 35017)
- Zirgu nedrīkst piesiet pie riteņa, tad strādājot piekūst. (R. Straudovskis, Lielplatone; 35018)
- Kad zirgu pie riteņa atsienot, tad tas klūpot. (J. Niedre, Džūkste; 35019)
- Ja tēvs zirgu sien pie durvīm, meitas nedabūs precēties. (K. Lielozols, Nīca; 35020)
- Pie nama durvīm nevar siet zirgu, tad neizprec meitas. (A. L. Puškaitis, Bērziņš, Ropaži. B. Daņilovs, Kacēni; 35021)
- Pie nama durvīm nedrīkst siet zirgu, tad neizprec meitas. (J. A. Jansons; 35022)
- Zirgu nesēja lastagās, lai tam plauškas neuzkrustu. (D L f. 1888, 29. P. J. Raudavietis, Bērzaune; 35023)
- Zirgi jākaļ jaunā mēnesī. (K. Jansons, Plāņi; 35024)
- Pirmo reizi jaunu zirgu kaļ ar neasiem pakaviem, lai viņš neapmainās. (H. Skujiņš, Smiltene; 35025)

Kāds Teksasas kovbojs aizbrauc uz pilsētu, nopērk sev jaunu zirgu un apņem jaunu sievu.

Pa ceļam uz mājām zirgs apstājas.

Kovbojs: Viens ...

Zirgs atkal sāk iet. Pēc kāda laiciņa apstājas.

Kovbojs: Divi ...

Zirgs nobistas un atkal sāk iet, bet pie paša rančo atkal apstājas.

Kovbojs: Trīs ...

Izvelk savu koltu un nošauj zirgu.

Te iejaucas sieva:

Bet tas tak bija tik labs zirgs, tu viņu tikko nopirki!!!

Kovbojs: Viens ...

☺ ☺ ☺

– Mana sieva grib notievēt un tāpēc regulāri dodas izjādē.

– Un kādi rezultāti?

– Nedēļas laikā zirgs ir nokritis svarā par desmit kilogramiem.

☺ ☺ ☺

Fizikas stundā:

– Kas ir viens zirgspēks?

– Viens zirgspēks ir spēks, ko attīsta zirgs, kurš ir vienu metru garš un sver vienu kilogramu.

☺ ☺ ☺

Jāšanas skola. Jaunatnācējs saka:

– Man gadījās apbrīnojami pieklājīgs zirgs!

– Kāpēc jums tā šķiet?

– Pie visām barjerām viņš palaida mani pa priekšu.

☺ ☺ ☺

– Kāpēc senajos laikos, kad galvenais transporta līdzeklis bija zirgs, bija mazāk avāriju?

– Tāpēc, ka tad šoferim nevajadzēja paļauties tikai uz savu saprātu.

☺ ☺ ☺

– Paklausieties, vakar no jūsu dzīvokļa varēja dzirdēt tādus zviedzienus, ka varēja padomāt – jūs esat atvedis nevis meiteni, bet zirgu!

– Hmm, interesanta doma... Nākamreiz atvedīšu meiteni.

☺ ☺ ☺

Ir anekdotes, kuras dzirdot, sarkst kučieri.

Ir anekdotes, kurus dzirdot, sarkst šo kučieru zirgi.

Un ir anekdotes, kurus stāsta sievietes tīri sieviešu kompānijās...

Rikmaņa gleznu un zīmējumu izstāde

Nadīna Vinogradova,
mākslas galerija Jēkabs

Līdz 3. februārim mākslas galerijā *Jēkabs* (Jēkaba ielā 26/28, Rīgā) skatāma izcīlā gleznotāja, tonālās glezniecības meistara mākslinieka Jāņa Rikmaņa (1901-1968) gleznu un zīmējumu izstāde.

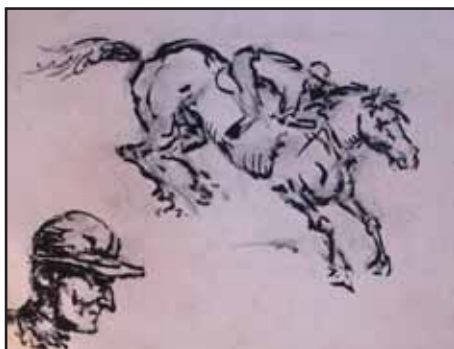
Jānis Rikmanis ir viens no nedaudzajiem sava laika māksliniekiem, kuram ir tik plašs tēmu un gleznieciskās kvalitātes ziņā izturēts darbu klāsts. Tās ir daudzfigūru kompozīcijas, kas skar vēsturiskas tēmas, kā arī daudzas citas gleznas, kas veltītas latviešu strēlniekiem. Tās ir arī lielformāta kompozīcijas, kurās galvenais uzsvars likts uz zirgu atainojumu. Zirgu tēmu gleznotājs īpaši iemīlējis, tos vērojis gan lauku darbos, pieguļas pļavās, gan Rīgas hipodromā. Zirgu kustību plastiskais skaistums un dinamika parādās gan gleznās, gan ekspresīvos ogles zīmējumos. Māksliniekam tuva ir arī portretu glezniecība. Gleznoti tiek gan ģimenes locekļi, gan sabiedrībā plaši pazīstami un godāti cilvēki: Rainis, Kārlis Ulmanis, Latvijas sūtnis Anglijā Kārlis Zariņš, Frīdrihs Canders, Anta Klints u. c. „Klusā daba - glezniecības skola” - saviem studentiem mēdza atgādināt mākslinieks un pats ar labpatiku tās gleznoja, kā atelpu pēc lielajām kompozīcijām. Tādu pašu atelpu sniedza arī studijas dabā, kas vēlāk pārtapa kompozicionāli veidotās ainavās, kurām bieži ir meditativa noskaņa.

Jāņa Rikmaņa darbi ir izklīduši pasaulē, daudzi, kas skar politiskus motīvus, - arī iznīcināti. Būdam pēc dabas kluss un sevī vērsts cilvēks, viņš visas savas radošās domas veltīja glezniecībai, aizmirdams par reklāmu un skaļumu. Rikmanis kolorīta kvalitātes un vienīgi glezniecībai veltītā mūža dēļ pieskaitāms latviešu glezniecības tīrradņiem - talantiem, kam ir absolūtā toņu saskaņas reize, tāpat kā mūziķiem - absolūtā dzirde. **Jānis Rikmanis** dzimis 1901. gada 5. aprīlī Rīgā strādnieku ģimenē. 1931. gadā beidzis Latvijas Mākslas akadēmijas profesora R. Tillberga vadīto figurālās glezniecības meistardarbnīcu ar diplomdarbu *Zēni pie upes*. Izstādēs piedalījies no 1929. gada. Darbojies mākslinieku apvienībās *Radīgars*, *Rosme*, Latvijas Tēlotājas mākslas

biedrībā. Mākslinieku Savienības biedrs kopš 1944. gada. No 1945. līdz 1950. gadam strādāja Valsts Mākslas akadēmijas zīmēšanas katedrā. Gleznotājs miris 1968. gada 25. martā Rīgā.

Jaunumi zirgu apzīmēšanā

Latvijas Lauksaimniecības Datu centrs informē, ka ir stājies spēkā Eiropas Komisijas regula (EK) nr. 504/2008 504/2008 (2008. gada 6. jūnijs), ar ko īsteno Padomes Regulas 90/426/EEK un 90/427/EEK attiecībā uz zirgu dzimtas dzīvnieku identifikāciju (Dokuments attiecas uz EEZ), kura nosaka, ka pēc 2009. gada 1. jūlija dzimušos kumeļus turpmāk būs jāapzīmē ne tikai pēc krāsas un pazīmju apraksta, bet obligāti būs jāizmanto transponders (čīps).

Sakarā ar to, ka zirgus apzīmēt drīkst

Datu centrā reģistrēts sertificēts zirgu vērtēšanas eksperts vai praktizējošs veterinārārsts, lūdzam visas sertificētās personas, kuras veiks zirga apzīmēšanu ar transponderu, līdz 2010. gada 1. februārim pieteikties Datu centrā pie Ilonas Truksānes pa tālruni 67095073; 67095073 vai sūtīt informāciju uz e-pastu: ilona.truksane@ldc.gov.lv. Informācija par sertificētajām personām, kas sniegs šo pakalpojumu, tiks publicēta Datu centra mājas lapā, lai zirgu īpašnieki varētu apzīmēt zirgus saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

Gudri cilvēki
uzzina vairāk

www.petnet.lv

 Kombainserviss

value on wheels

+371 29419589 www.kombainserviss.lv +371 29352589

Abonēt ir lētāk nekā pirkt!

Abonē internetā
www.pasts.lv
sadaļā e-abonēšana,
**abonementa noformēšana -
bez maksas!**

Zirgu Pastu MARTAM abonē pasta
interneta vidē līdz 15. februārim.

Pasta nodaļās, pie pastnieka,
pa tālruni 67008001
līdz 11. februārim.

Zirgu Pasts

**Ulda Podnieka informācijas un filmu studija
piedāvā TV raidījumu
AUZU MOTORS LTV7 televīzijā.
Visus 2008. un 2009. gada raidījumus
var redzēt mājas lapā www.ljf.lv**

**Zirgu fotogrāfijas
un individuālas fotosesijas**

Dace Štrausa – tālr.: 26258326
Māris Millers – tālr.: 29209802

jauniauto **lv**
IZVĒLES EKSPERTI

 +371 28714062
davisdizains@inbox.lv
Auto un moto pārbūve, aerogrāfija, virsbūves remonts, krāsošana

Jauni vispārējie noteikumi

Vispārējie noteikumi Latvijas Jātnieku federācijas nacionālajām ieskaitei sacensībām šķēršļu pārvarēšanā (Apstiprināti 2009. gada 15. decembrī)

I. LJF nacionālajās ieskaitei sacensībās tiek ievēroti FEI šķēršļu pārvarēšanas sacensību noteikumi ar sekojošiem izņēmumiem:

1. Sportisti piedalās sacensībās šādās vecuma grupās:

- bērni līdz 16 gadu vecumam poniju jāšanā;

Poniju iedalījums (pasē jābūt ierakstītam ponija augumam):

A klase - poniji līdz 128 cm (ar pakaviem līdz 129 cm),

B klase - poniji līdz 148 cm (ar pakaviem līdz 149 cm).

Sacensībās minētajiem A un B klases ponijiem pieļaujama augums kontrolmērījumos:

A klase - poniji līdz 129 cm (ar pakaviem līdz 130 cm),

B klase - poniji līdz 150 cm (ar pakaviem līdz 151 cm) saskaņā ar FEI noteikumiem.

- jaunieši līdz 16 gadu vecumam;
- juniori līdz 18 gadu vecumam;
- jaunie jātnieki līdz 21 gada vecumam;
- pieaugušie;
- amatieri.

2. Bērni līdz 16 gadu vecumam drīkst piedalīties poniju jāšanas sacensībās un/vai jauniešu līdz 16 gadu vecumam sacensībās, kā arī junioru un jauno jātnieku sacensībās līdz kalendārā gada beigām, kurā viņiem paliek 16 gadi. Ar vienu un to pašu zirgu drīkst piedalīties tikai vienā no minētajām vecuma grupām.

3. Jaunieši līdz 16 gadu vecumam drīkst piedalīties arī junioru un/vai jauno jātnieku sacensībās līdz kalendārā gada beigām, kurā viņiem paliek 16 gadi. Ar vienu un to pašu zirgu drīkst piedalīties tikai vienā no minētajām vecuma grupām.

4. Juniori līdz 18 gadu vecumam drīkst piedalīties arī jauno jātnieku un/vai pieaugušo sacensībās līdz kalendārā gada beigām, kurā viņiem paliek 18 gadi. Ar vienu un to pašu zirgu drīkst piedalīties tikai vienā no minētajām vecuma grupām.

5. Jaunie jātnieki līdz 21 gada vecumam drīkst piedalīties arī pieaugušo sacensībās līdz kalendārā gada beigām, kurā viņiem paliek 21 gads. Ar vienu un to pašu zirgu drīkst piedalīties tikai vienā no minētajām vecuma grupām.

6. Amatieri ir jātnieki no 19 gadu vecuma, kuri nav piedalījušies kārtējā gadā LJF rīkotajās sacensībās *Vispārējos noteikumos*

LJF nacionālajām ieskaitei sacensībām šķēršļu pārvarēšanā paredzētajās un jātniekam atbilstošajās vecumu grupās.

7. LR nacionālajos čempionātos un citās nacionālajās sacensībās startējošie ārzemju sportisti nevar pretendēt uz LR čempionu un nacionālo sacensību uzvarētāju tituliem un medaļām, ja nolikumā nav ierakstīts, ka tas ir atklātais čempionāts vai atklātas nacionālās sacensības.

8. LR nacionālajos čempionātos un citās nacionālajās sacensībās čempionu vai nacionālo sacensību uzvarētāju titulus un medaļas izcīna vecuma grupās atbilstoši nolikumam.

9. LR nacionālajos čempionātos un citās nacionālajās sacensībās čempionu vai nacionālo sacensību uzvarētāju titulus un medaļas izcīna jaunzirgu vecumu grupās atbilstoši nolikumam.

10. Ja dalībnieks vienā maršrutā startē ar vairāk nekā trim zirgiem, konkurencē par vietām sacensību vērtējumā piedalās tikai trīs pirmie, bet pārējie startē ārpus konkurences. Uz čempionu vai nacionālo sacensību uzvarētāju tituliem dalībnieks var pretendēt ar zirgu (ja maršrutā startē ar vairākiem zirgiem) atbilstoši sacensību nolikumam.

11. Īpašos gadījumos Galvenā tiesneša kolēģija, konsultējoties ar organizācijas komiteju, var atļaut dalībniekam ierasties uz apbalvošanas ceremoniju bez zirgiem.

12. Organizētājiem ir atļauts rīkot izklaides sacensības, ja tās nav pretrunā ar FEI ētikas kodeksu.

13. Sacensību laukumi var būt arī mazāki, nekā to nosaka starptautiskie šķēršļu pārvarēšanas noteikumi.

Māra Millera foto

ERL Poniju kausa izcīņas posmi

Latvijā arvien aktīvāk darbojas poniju jātnieki, apliecinot vēlmi savu pieredzi krāt arī tuvējās ārzemēs. Tāpēc piedāvājam informāciju par Igaunijā rīkoto poniju sacensību posmiem 2010. un tajās paredzēto maršrutu augstumiem.

1. posms	23. janvāris	Ruila	70/80/95 cm
2. posms	6. februāris	Kurtņa	75/85/100 cm
3. posms	27. februāris	Ruila	75/85/100 cm
4. posms	13. marts	Marjams	70/80/95 cm
5. posms	26. marts	Tondi	75/85/100 cm
6. posms	4. aprīlis	Koordi Tallid	70/80/95 cm
Lielā apļa fināls	17. marts	Ruila	105 cm
Mazā apļa fināls	25. marts	Tondi	80/90 cm

Ineses Ruskulēs foto

Avīzi *Zirgu Pasts* var iegādāties sekojošās *Narvesen* preses tirdzniecības vietās:

- Stacijas laukums 2, *Tornis I*, Rīga
- Stacijas laukums 2, *Tornis II*, Rīga
- Brīvības iela 372, *Alfa I*, Rīga
- Maskavas iela 357, *Dole*, Rīga
- Dzirnavu iela 74/76, Rīga
- Lielirbes iela 29, *Spice*, Rīga
- Stacijas laukums 2, *Origo*, Rīga
- Slokas iela 115, *Maxima*, Rīga
- Stacijas laukums 2, *Stacija 1*, Rīga
- Gogoļa iela, Rīga
- Strēlnieku iela 1, Rīga
- Brīvības-Merķeļa iela, *Sakta*, Rīga
- Raiņa iela 3, autoosta, Sigulda
- Rīgas iela 4, Valmiera
- Lielā iela 13, *TC Kurzeme*, Liepāja
- Helēnas iela 24, *Supernetto*, Alūksne
- Pils iela 68, Alūksne
- Rīgas iela 41, Gulbene
- Pasta iela 18, Jēkabpils
- Vienības iela 1, Jēkabpils
- Sūru iela 2, Kuldīga
- Aizputes iela 1, Priekule
- Klaipēdas iela 62, Liepāja
- Stacijas laukums 7, Limbaži
- Poruka iela 2 a, Madona
- Latgales iela 20, Rēzekne
- G. Apiņa iela 10 a, Valmiera
- Rīgas iela 10, Valmiera

